JOANNIS LAURENTII LUCCHESINII

LUCENSIS E SOCIETATE JESU

Sac. Congregationis Rituum Consultoris

DE JANSENIANORUM HÆRESI,

Eorumque captiosis Effugiis a Sac: Tridentino Concilio in antecessum damnatis:

Neque solùm proscriptis famosis Quinque Propositionibus, sed etiam diruto universo Theologico Jansenii Systemate,

ENCHIRIDIUM.

ROMÆ, ANNO MDCCV.

Typis Georgii Plachi Cælaturam Profitentis, & Characterum Fusoriam, in Platea Ecclesiæ Sancti MARCI.

SUPERIORUM LICENTIA.

B. ALOYSIO GONZAGÆ
SOCIETATIS JESU.

CUI potius conſecrem Libellum hunc, quàm Tibi, Aloyſi Beatiſſime, cujus præſidio apud Deum Optimum Maximum, atque Deiparam Gratiarum omnium Sequeſtram, indultum eſt mihi, ut vitam adhuc agitare, ac recentia

contra Catholicæ Fidei hoftes certamina inire queam? Non femel imminenti letho fubductus Patrocinio Tuo Votivæ, quam ad dexterum Tuæ Aræ latus appendi, Tabellæ perenne hoc acceptorum munerum monumentum infcribendum curavi.

Ex Varice erumpens me vis immenfa cruoris
Penè improvifo funere fuftulerat.
Erodens Vlcus, mox Cancer acerba parabat
Fata, nifi afferret Tibia fecta moram.
Vlcus abit, Cancerque, & ab hoc ferpente comefus
Ante Varix. Sunt hæc munera Aloyfii,
Qui vota exuperat; nam mille pericula morbus
Dat fuperare unus: Cancer & addit opem.
Scilicet hic nifi Crus eßet populatus, haberet,
Quæ fæpe in mortem panderet, ora Varix.

Neque verò ultima tantummodo hæc pugna a me inftitui non potuiffet ope Tua deftituto, fed nec ullam, opinor, aliam fufcepiffem, nifi Exemplum, & Auxilium Tuum me ad communis Parentis Vexilla invitaffet, quem *divinitus objectum Luthero, ejufdemque temporis Hæreticis*, enunciat Ecclefiæ Matris Oraculum. Immenfo rubore fuffundor Tua Tibi, Dilectiffime Cælitibus Aloyfi, beneficia commemorans, quibus abufus miferè fui. Sed ad meum excutiendum foporem innuo id, quod Tibi perfpectiffimum eft, legenti fcilicet mihi multò

ante

ante completum ſecundum ætatis luſtrum Tuæ Vitæ hiſtoriam ſuggeſtum fuiſſe conſilium, non multò poſt impletum, ejuſdem, quod ipſe arripueras, conſectandi Vitæ Inſtituti. Innumeris deinde aliis Tibi nominibus devinctus Tuum primò ad Altare Divinam Hoſtiam conſecravi. Quos Religione, ac bonis Artibus excolendos ſuſcepi, Adoleſcentes Tutelæ Tuæ commendans plurimos ex illis vidi eximios Integritatis Tuæ imitatores, præſertim aliquos Dotibus etiam tunc omnibus ornatos, qui ante Tuum quotidie ſepulchrum mori ſe malle, quàm ullam conſultò labem admittere profitebantur. Egregium Te Propugnatorem ſui experta fuiſſet Apoſtolica Sedes, niſi Angelicum Juvenem florenti ætate ſibi Cælum vendicaſſet. Sed ex altiſſima ejus parte, in qua Te regnantem vidit Magdalena de Pazzis, infunde vires, & robur ſagittis vitale animis vulnus illaturis. Tuam quoque deterunt gloriam illi, cum quibus congredior; quam enim Tibi laudem contuliſſet perpetuò ſervata Innocentia, ultro ſuſcepti cruciatus immanes, flagrantiſſimus amor Divinitatis, evagatio nulla mentis inter orandum, & contempta nobilis Ditio, ſi hæc, & alia plurima heroicæ Virtutis inſignia, multis profuſo ſanguine Teſtibus Fidei prælata ex ejuſdem, quam allegavi, Divæ

cælesti suffragio, non fuisses ita consequutus, ut recedere ab illis arbitratu potuisses Tuo, sed ad eadem Te necessariò ineluctabilis Gratia rapuisset, quemadmodum autumant Janseniani? Quæ vis inesset Exemplis Tuis, quæ perpetuò Adolescentibus inculcamus, si, quod Tibi semper ubertim affluxit, ad servanda Præcepta Divinum Auxilium deesse sibi frequenter, juxta Primam Jansenii blasphemiam, cæteri opinarentur? Non immoror in aliis eiusdem Hæresibus, quæ simili ex causa Tui fulgorem Diadematis imminutum eunt. Ut amentatæ sint hastæ, quas in Errorum portenta, Te Auspice, intorqueo, Tuis exora precibus, utque Opusculi Auctor, post illi redonatam Tua impetratione lucis usuram, Tuis tandem aliquando vestigiis incipiat insistere.

MI-

MICHAEL ANGELUS
TAMBURINUS

Vicarius Generalis Societatis JESU.

CUM librum, cui titulus: *De Jansenianorum Hæresi, eorumque captiosis Effugiis a Sac. Concilio Tridentino in antecessum damnatis &c.* a P. Joanne Laurentio Lucchesinio Societatis nostræ Sacerdote conscriptum, aliquot ejusdem Societatis Theologi recognoverint, & in lucem edi posse probaverint, facultatem facimus, ut typis mandetur, si iis, ad quos pertinet, ita videbitur. Cujus rei gratia has literas manu nostra subscriptas, & Sigillo munitas dedimus. Romæ 7. Febr. 1704.

Michael Angelus Tamburinus.

Imprimatur,

Si videbitur Reverendissimo Sacri Palatii Apostolici Mag.

Dominicus de Zaulis Episc. Verul. Vicesg.

Cen-

Censura Reverendissimi P. Joannis Antonii de Panormo Cismontani Ord: Minorum Observantium S. Francisci Commissarii Generalis.

Ad Reverendissimum P. Paulinum Bernardinium Ordinis Prædicatorum Sac. Palatii Apostolici Magistrum.

SEdulò, summaque cum jucunditate lustravi Opusculum *R. P. Joannis Laurentii Lucchesinii e Soc: JESU Sacræ Congregationis Rituum Consultoris: De Jansenianorum Hæresi, eorumque captiosis Effugiis a Sacro Concilio Tridentino in antecessum damnatis &c:* & jussus in præsens meum sensum P. V. Reverendissimæ exhibere repeto illud idem, quod Sanctissimo Nostro Patri retuli, videlicet ab Opusculo misceri utile dulci, ac proinde omne punctum referri; suavissimum enim est intueri perbrevi in Libello expositos Errores omnes Jansenii, ejusque Sectatorum, neque solùm eversas famosas Quinque Propositiones, sed etiam dirutum universum ejusdem Jansenii Systema. Utilitas porrò afferenda Reipublicæ Sacroliterariæ maxima erit, cum Propositiones omnes Jansenismum profligantes statuantur solidissimè Auctoritate Sac. Concilii, ex cujus Textibus non unum,

aut

aut paucos, ſicut cæteri hucuſque Scriptores præſtiterunt, ſed plurimos, & apertiſſimos Auctor in hoſtes veritatis intorquet. Augetur jucunditas Lectoris ab inſigni Claritate, cum egregiè vitatum videat ſcopulum, in quem plurimi incidunt, de quibus inquit Vates: Brevis eſſe laboro, obſcurus fio. Nihil penitus occurrit in aureo Libello, quod ullius Catholicæ Scholæ Sententias, vel minima ex parte, perſtringat, imò præter frequentes Proteſtationes de Cultu, quo ſingulas Auctor proſequitur, quotieſcumque ſuboriri potuiſſet ſuſpicio de intentione non impugnandi ſolummodo Janſenianos, ſed alios quoque, cautiſſimè declaravit, quod contra Janſenii tantùm Aſſeclas militent allati Sac. Concilii Canones, & Decreta, ſemperque Theologicos ſaltem Terminos a Catholicis adhibitos uſurpavit, & plerumque addidit Explicationes multiplicis diſcrepantiæ Orthodoxorum Theologorum ab Errorum Magiſtris, non ſolùm in Concluſionibus, ſed in ipſis quoque Principiis. Opportuniſſima mihi viſa fuit partitio Impugnationis eorum, qui olim multiplicem viam iniverunt, ut obduratum ſuum in Janſenio defendendo animum occultarent: quique nunc ſemitas alias arripiunt. Plurimos ex his nimium quantum ſupereſſe conqueritur in verè Apoſtolicis Literis ſuis meritiſ-

ritiſſimus Petri Succeſſor, quem diu ad magnum Eccleſiæ ſuæ bonum Deus Optimus Maximus conſervet incolumem, dum affirmat, *ab hominibus continua novitatum prurigine laborantibus plura perniciosæ Doctrinæ capita, erroreſque damnatos in lucem revocari, audaci ſanè, ac ſubdola eorum opera, qui in id nati eſſe videntur, ut Eccleſiæ, & Reipublicæ Pacem turbare non ceſſent, atque conentur editas olim pro Erroribus abolendis Apoſtolicas Conſtitutiones captioſis ſubtilitatibus eludere. Ne malum toties compreſſum, & quotidie reviviſcens, ulterius ſerpat, nec impunè liceat turbulentis Ingeniis, & nunquam cavillandi finem facientibus, Eccleſiaſticas leges infringere*, plurimùm profuturam cenſeo Editionem Libelli hujus publica luce digniſſimi. Ex Ara Cæli die 12. Februarii 1705.

Fr. Joannes Antonius de Panormo Ordinis Minorum Obſ. S. P. N. Franciſci Sanctæ Romanæ, & Univerſalis Inquiſitionis Qualificator.

Quod

QUod de Monothelitarum hæresi scripsit Eminentissimus Annalium Parens, (a) eam nempe tot ambagum involucris fuisse obvolutam, *ut flexuosis anfractibus gradiens, sinuosis recessibus latens, nec quò pergat, intelligi possit, aliud agens, loquens aliud, ut secundùm illud, quod de Behemoth scriptum est, (b) de ea dicendum sit (Quis revelabit faciem indumenti ejus?)* Hoc de pernicioso Jansenistarum dogmate ad amussim pronunciari posse Egregius hujus Enchiridii Author, P. Joannes Laurentius Lucchesinius Societatis JESU Sacræ Congregationis Rituum Consultor ostendit, dum invictis ratiociniis non solam Hæresim Jansenianam, sed & hæresis captiosa, subdolaque Effugia in antecessum a Tridentinis Patribus damnata demonstrat. Invisus procul-dubio Jansenistis erit Enchiridii titulus, sed longè magis invisa Tridentini Concilii tela ex hoc Enchiridio, veluti è pharetra, vibrata ad ipsorum confodiendam doctrinam, qui Sacrosanctæ ejusdem Synodi esse Propugnatores affectant, Monothelitarum itidem terentes vestigia, qui (c) *præferebant Defensores se esse Chalcedonensis Concilii, hæresum verò tam Nestorii, quàm Eutychetis, sive aliorum Eversores*, quique re vera Eutychiani cum essent, & in Eutychianis proscripti, asserere minimè verebantur: *Quicquid percepimus (d) a Sanctis Universalibus Synodis, & Sanctis probabilibus Patribus de voluntate, & operatione, sic & credimus, & prædicamus, & docemus, & parati sumus hoc ostendere*. In antecessum eatenus damnatos protendit, quòd non in se ipsis, sed in Calvinistis comprobet profligatos; sicuti è converso Theodorum Mopsve-

(a) *Baron ad an.645 num.4.*

(b) *Job. 41.*

(c) *Baron ad an.631 num.1.*

(d) *Extāt in VI.Generali Cōcilio Act.1 a Macario Patriarcha Antiochæno prolata.*

ſveſtenum, poſt ejus exceſſum diris devotum ab Epheſina Synodo, in qua de eo nullum anathema, teſtatur Pelagius II. (*e*) ad Epiſcopos Iſtriæ ſcribens: *Theodorum mortuum Synodus Prima Epheſina damnavit &c.*, quòd Neſtorium, iiſdem, quibus ille, errorum maculis infectum damnaverit. Et licèt altera Janſeniſtarum, altera Calviniſtarum per ſpeciem videatur hæreſis, & ex parte ſit; adeo nihilominus ſtricto nectuntur fœdere, ut altera inferatur ex altera, altera alteri ſubſerviat, altera comprehendatur in altera, ac proinde non aliter altera, niſi eo ſenſu, quo Honorius Pontifex Monotheliticam, alteram ab Eutychiana pronunciavit: (*f*) *Nondum de duabus Naturis finitum eſt bellum, & alteram nobis ipſis turbulentiam indicimus*. Mea proinde ſententia ſtrictiori ſignificatione Calviniſtas, & Janſeniſtas meritò notare quis poſſet, uti latiori quodam vocabulo Catharos, Patarenos, alioſque Hæreticos ſugillavere (*g*) Summi PP. Innocentius III., & Gregorius IX. *facies quidem habentes diverſas, ſed caudas ad invicem colligatas, quia de varietate conveniant in id ipſum*. Quod autem in Operis limine promittit, reapſe ſolidæ Eruditionis, Doctrinæque calamo proſequitur; Janſeniſtis verò objicere poterit aurea Magni Leonis verba: (*h*) *Damnent Apertis profeſſionibus ſui ſuperbi erroris Authores, & quicquid in doctrina eorum Univerſalis Eccleſia exhorruit, deteſtentur*. Ob hæc, ut elapſis menſibus Enchiridii Authori, privatum ſingulis ipſius partibus tenuitatis meæ judicium efflagitanti, communi futuram utilitati illius lectionem edixi, ita in præſentiarum, Reverendiſſimo P. Paulino Ber-

nar-

(e) *Pelagius PP. Epiſt. ad Epiſcop. Iſtriæ.*

(f) *Extăt in VI. Cõcil. Generali Act. 13 in Epiſt Honorii ad Sergiũ.*

(g) *Ex utroque Capit. Ex cõmunicamus de Hæret.*

(h) *S. Leo Epiſt. 86.*

nardinio S.P.A.Magiſtro mandante, Reviſoris honore donatus, illud iteratò pervolutans, dignum cenſeo, quod publici juris reddatur. Romæ ex Collegio Siculo S.Pauli ad Arenulam decimo ſexto Kalend. Martii Ann. 1705.

Fr.Bonaventura Sant'Elia à Panormo S.T.M. Tertii Ord. S.Franciſci olim Examinator, & in Romana Curia Procurator, nunc Regens Generalis, Sac. Congregationis Ind. Conſultor, Sanctæque Romanæ Univerſalis Inquiſitionis Qualificator.

Imprimatur,

Fr. Paulinus Bernardinius Ordinis Prædicatorum Sacri Apoſtolici Palatii Magiſter.

Erra-

Errata	*Corrige*
Pag. 11.lin. 6.& 7.faveventes	faventes
Pag. 14.lin.15.hareticam	hæreticam
Pag. 22.lin.21.Cratia	Gratia
Pag. 25.lin.13.minns	minus
Pag. 31.lin. 9.afferentem	afferentem
Pag. 93.lin.25.hemo	homo
Pag. 97.lin.20.Inabjicibilitatem	*dele* : In
lin.26.ad actum bonum	*adde*:vel malũ
Pag.103.lin.15.valerer	valeret
Pag.111.lin.26.ſcilitet	ſcilicet
Pag.113.lin.20.Gratitm	Gratiam
lin.27.læthalia	lethalia
Pag.125.lin.25.Diviao	Divino

LE-

LECTORI.

DUM Causarum, quæ me ad hoc scribendum Opusculum impulerunt, certiorem in ipso ejus aditu te facio, Candide Lector, Methodum simul in eo servandam edisseram, ac fundamenta spei referendi alicujus a suscepto labore, per plurimorum animos ad veritatis semitam evocatos, emolumenti.

Prima, quæ hoc mihi consilium injecit, Causa est admiratio multorum in animis vigens, eò quod post confixam a Summis Pontificibus Hæresim Jansenianam, eidem nihilominus, tanquam Zoophyta scopulis, plurimi mordicus affigantur, qui tamen Catholici existimari ambiunt. Mirari, opinor, hi desinent, si, non Apostolicam tantùm Cathedram (quæ Infallibilis est Veritatis Magistra, & etiam ante Generalium Synodorum, vel Ecclesiæ Consensum, definire potest Articulos Fidei, &

 ad

ad certum illis præstandum assensum omnes obstringere) sed ipsa quoque Universalia Concilia a Petri Sede amplissimè confirmata, contemni a Perduellibus demonstravero. Vetus est hoc humanæ superbiæ portentum, quod antiqua secula in Arianis, aliisque Hæreticis exhorruerunt, licet plerique ex illis hærerent in speculatione tantùm, neque traderent Morum leges, a quibus omnis vitæ disciplina pervertatur. Recentes autem Heterodoxi secuti sunt illos ex Antiquis, qui omnem Sectatoribus suis licentiam permittebant: sive cum Luthero, & Calvino, affirment, vitari non posse crimina, sed non imputanda esse præsumentibus eadem sibi a Deo indulgeri: sive opinentur a Jansenio humana scelera frequenti Divinæ Gratiæ defectui ascribi, cum hoc ex ejus Principiis sequatur, & sub specie Severissimi, quem jubent, Rigoris, desperationem, omnemque ideo licentiam, inducant: sive cum recentissimo insanientium agmine Flagitia consecrent tanquam non perpetrata ab Homine inhiante jam Quieto Intuitu, & Amanti Amplexu, Divinitati; sed in homine ipso gesta a malo Dæmone, humanam hoc supplicio Virtutem ad heroicum fastigium (ut mortalium perditissimi blaterant) attollente. Quem corripiat admiratio, quod hujusmodi monstra, pronæ in

vitia

vitia naturæ adeo blandientia non ſtatim extinguántur, licet intortis a Vaticano, aut a Sacro Concilio, fulminibus impetita? Præclarè fulſit Apoſtolicæ Sedis Auctoritas, dum Catholici omnes ſummo ſtatim obſequio, tanquam a Cælo prodeuntem, venerati ſunt famoſarum Quinque Janſenii Propoſitionum damnationem, ipſique Janſeniani, non auſi vim Pontificiæ Declarationis in dubium revocare, conati ſunt illam multipliciter, licet abſurdiſſimè, interpretari, ne perſtricti eâdem viderentur. Nunc palam fiet, quod ſi Oraculum Pontificium eos in officio non continet, ii ſunt, qui Univerſam in Conciliis congregatam Eccleſiam nauci faciunt.

Alia quoque mihi hunc Libellum exarandi cauſa fuit, quòd plurimi egregia, ſed prægrandia, in Janſenium publicata Volumina non pervolutant; ideoque ſuggeſtum ab illis ad ſuum venenum evomendum non hauriunt alexipharmacum.

In iiſdem præterea, quæ ante annos ferè quinquaginta prodierunt, illæ impugnantur Janſenii, ejuſque Aſſeclarum evaſiones, quæ tunc afferebantur, & quarum in præſentia pudet Janſenianos ipſos. Earum ſpecimen hìc ſubjicio. Ut Textum illum Tridentinæ Synodi eluderent: *Poteſt homo Gratiæ Divinæ diſſentire, ſi velit*: con-

ditionalem hunc esse dicebant loquendi modum, nihilque absolutè a Synodo pronunciari: ac perinde esse, ac si diceretur: *Beatus potest Deum odisse, si velit*: imò si de ipso Deo affirmaretur: *Potest Deus Iniquitatem amare, si velit*. Licet autem omnia hæc impossibilia sint, neque unquam impleri queat Conditio, hujusmodi tamen Propositiones formari posse. Hæc Jansenius lib.*6*. de Gratia Christi cap.*35*. Sed ejus Sectatores projecta demum spe rigidi Jansenismi omni ex parte defendendi (sicut Lutheri,& Calvini insanias plurimi deinde mitigarunt) sui Præceptoris hac in re vestigiis non insistunt; nimis enim apertum est majorem aliquam a Concilio Libertatem Viatoribus tribui, quàm quæ Comprehensoribus insit ad odio habendum Deum Optimum Maximum, ipsique Deo ad peccandum. Neque nunc inculcant Janseniani cum Institutore suo, quod Tridentina Synodus intactam reliquerit Philosophicam quæstionem de Libertatis natura, & solùm expertem illam Coactionis esse contra Calvinum definiverit; quamvis enim nunc quoque tueantur, sufficere ad Meritum, ac Demeritum, hanc Immunitatem a Coactione; nihilominus negare non audent ad ipsos quoque Theologos pertinere discussionem de Libertatis natura; & agitatam hanc fuisse

a Pa-

a Patribus Tridentinis. Præterea nunc vident, qui se sub Jansenii Vexillo mereri non profitentur, erraſſe illum enormiter, dum (eodem lib. 6. cap. 34. cui Titulum fecit: *Solvuntur generaliter Scripturæ, Patres, & Concilia, quæ requirunt Indifferentiam ad utrumlibet*) ait, nihil aliud intelligendum esse sub nomine *Indifferentiæ*, quàm *statum hujus vitæ*, cui flexibilitas ad utrumque propria est. Quid enim prodest hæc natura *status* secundum se flexibilis, si homines in eo statu constituti nullam re ipsa in singulis circumstantiis Indifferentiam sortiantur? Num hanc *status* secundum se accepti flexibilitatem, & Conditionalem eam potestatem similem illi Beatorum, Calvinus inficiatus fuisset, aut Lutherus? Hæc igitur, & alia hujusmodi, & alienissimas a vero, & obvio, imò & manifesto, sensu Interpretationes, olim allatas in prima ex tribus celeberrimis Columnis explicantibus Jansenii Propositiones, ad sui tutelam nequaquam allegant.

Quoniam hæc obsoleta jam sunt, & Cavillatores Janseniani, ne videantur nimis aperti hostes qualiscumque humanæ libertatis, alias latebras quærunt, eas proferam, antequam singulas Jansenii Propositiones impugnem, ut ex iisdem illos extrudam.

Liquet igitur de necessitate novam

artem, & viam arripiendi contra Novitatum amatores, illâ relictâ, quam iniverunt veteres Jansenii Antagonistæ, cum ad alia nunc Adversarii subterfugia se conferant.

Ex Recentioribus porrò Defensoribus Veritatis aliqui toti sunt in dirigendis in aciem selectissimis Sanctorum Patrum, ac Theologorum Sententiis. Sed Hostes loca quædam maximi Augustini, ejusque Discipulorum, quæ in deterrimum sensum detorquent, pro se stare opinati, vix ullo alios in pretio habent, ipsumque contra illos clamantem Augustinum audire detrectant.

Alii cum peculiaribus Jansenii Sectatoribus certamen suscipiunt, ac potius absurda artificia ab iis adhibita in Erroribus propugnandis, & captiosarum argumentationum dolos aperiunt, quàm decretorio bello Sectam ipsam festinent evertere.

Plerique demum ex illis, qui cum hujusmodi hominibus conserunt manus, Quinque solùm illas Propositiones ab Apostolica Sede damnatas, labefactare contendunt.

Plures ergo novæ alicujus exercendæ industriæ Causas mihi relictas video, ut scilicet ex Novis, in quæ se receperunt, latibulis illos extraham: ut ex una Synodo, cujus a Vaticano approbatæ Divina est Auctoritas, tela depromam: ut non eas tantummodo Quinque Propositiones Conciliari

Ana-

Anathemate in antecessum perculsas fuisse ostendam, sed & alias, a quibus illæ duxerunt originem, ac plurimas eisdem annexas, & cæteras ab iis, tanquam a venenato fonte, permanantes: universum demum Theologicum Jansenii systema de Christi Reparatoris Morte, deque Gratia Divina per illam nobis præparata, ac de humana Libertate, declaratum fuisse demonstrem a Patribus Tridentinis, Tartaream fore substructionem, si a quopiam excitaretur.

Hæc universi Janseniani systematis eversio proferet ejusdem *Jansenii sensum* in diurnam lucem. Nimis apertus ille quidem est; sed cum hoc pernegent ejus Asseclæ, horum os obstruetur a *Contextu* Doctrinæ audacissimi, quem sequuntur, Magistri, non in Quinque tantùm, sed in plusquam septuaginta invicem nexis, ac se mutuò dilucidantibus, Propositionibus repugnantis veritati a S.Concilio Tridentino declaratæ.

Duo supersunt, quæ spondere Lectori non reformido. Primum est, tantam emicare in Sacri Concilii Definitionibus Claritatem, adeoque splendidum in iis esse nexum,& seriem doctrinæ, ut quicumque nonnulla mentis perspicacitate præstet, quamvis Theologicam Academiam ne de limine quidem salutaverit, percepturus tamen omnia sit. Ausim ergo propemodum affirmare,

operæ pretium referendum, si, quemadmodum Janseniani Errores in Hollandia, aliisque Fœderati Belgii Provinciis, & in aliis fortasse Regnis multiplici vulgi Lingua sparguntur, ita Catholicam Veritatem, quam havrire ab illimi fonte S.Concilii Tridentini opportunum videretur, Concionatores populo traderent. Fatetur D.Petrus Coddæus Archiepiscopus Sebastenus in suis Responsionibus, & Declaratione, circumferri per Fœderatum Belgium Catechismos plures, vel ibi typis editos a Missionariis, vel eò aliunde advectos, præsertim ex Gallia, inter quos peculiares quidam, Batavico etiam Idiomate, ex professo tractent *de Gratia Christi Domini*. Utinam solus Catechismus Romanus, magnusque, & parvus Cardinalis Bellarmini esset ibi præ manibus. Obtemperaretur ita Sacro Concilio Tridentino præcipienti. *Apud rudem plebem difficiliores, ac subtiliores quæstiones, quæque ad ædificationem non faciunt, & ex quibus plerumque nulla fit pietatis accessio, a popularibus concionibus secludantur. Incerta item, & quæ specie falsi laborant, evulgari, ac tractari* (Episcopi) *non permittant*. Multò minus igitur vulgi oculis subjiciendæ essent Opiniones, non solùm *incertæ*, sed erroneæ, ac quædam Hæreticæ, de Gratia necessaria ad salutem plurimis denegata, deque Morte

Sess. 25. Dec. 1.

Salva-

Salvatoris non obita pro omnibus, aliisque hujusmodi rebus, profectò *ad ædificationem non facientibus*, *& ex quibus nulla fit pietatis accessio*, sed potius Desperationis periculum inducitur. Quoniam igitur ibi, atque in aliis Provinciis, & Regnis, gliscunt nimium quantum in Populo hæ Controversiæ, atque in miseras, & perniciosas angustias innumeræ Fidelium animæ redactæ sunt, fortasse expediret, vera Dogmata subjici omnium oculis. At si hæc vernaculo sermone scripta non essent Plebi exponenda, usui saltem esse poterunt illis, qui Orthodoxa Catechesi Populum imbuunt.

Alterum, de quo meam quoque fidem obstringo, est vix quidquam a me attingendum de variis Theologorum sententiis, (& in quacumque ex ipsis Veritates Catholicas defendendas) circa multiplicem Dei Scientiam, ejusque Decreta, & hominum Prædestinationem ante, vel post, Merita absolutè vel conditionatè prævisa; sed tantummodo expendenda Sacri Concilii verba, per quæ mihi videntur Veritates plurimæ definiri: & præterea explorandam, sed raro, vim, quæ in verbis ipsis latet, cum expressa sint a Synodo eâ loquendi formâ, quæ alias quoque veritates manifestè supponat. Causas demum indagandas, Tempus, cæterasque

que Circumſtantias, ex quibus in majori luce ſtatuantur res definitæ.

Contexentur Propoſitiones omnes Antijanſenianæ, videlicet penitus oppoſitæ illis Janſenii, vel ejus Sectatorum ſubdolæ verſutiæ, quas non attulerunt Pontifices Maximi, quia hoc fieri non conſuevit in Hæreſum Damnatione facta in peculiaribus Conſtitutionibus extra Concilia; neque in his ipſis ſemper præſtatur, ſed aliquando tantùm, ut in Tridentino præſtitum eſt Seſſ.*6.* ubi in fine Decreti *16.* hæc habentur: *Sequuntur Canones Triginta tres, ut omnes ſciant, non ſolùm quid tenere, & ſequi, ſed etiam quid vitare, & fugere debeant*: & Seſſ. 13. in fine Decretorum: *Quoniam autem non eſt ſatis Veritatem dicere, niſi & detegantur, & refellantur errores, placuit S. Synodo hos Canones ſubjungere, ut omnes, jam cognitâ Doctrinâ Catholicâ, intelligant quoque, quæ ab illis hæreſes caveri, vitarique debeant*. Tradita ibi prius fuit Doctrina Catholica, & deinde expoſitæ Hæreſes. Nunc, quando Hæreſes ipſæ publicatæ jam ſunt, non ego nullius pretii, & auctoritatis homo, ſed infallibili, & Divina præſtans Auctoritate S. Concilium Tridentinum ab Apoſtolica Sede ampliſſimè confirmatum, Catholicas Veritates explicabit.

In

In ipſius tantùm Sacroſanctæ Synodi verba juravi, nulli cæteroqui Scholæ mancipatus. Ex Græca Nominis, quod ſortitus fueram, videlicet *Pamphili Theodori*, Etymologia, *Omnium amans*, *& Omnibus amicus*, nullum prorſus, præter Hæreticos ipſiſq; faventes carpā. Et hos ipſos diligo, quibus perſuadere nitar, offerri omnibus maximum *Dei Donum*, indicatum in aſcito Cognomine, videlicet Gratiam Prævenientem, quæ verè ſufficiat, reddatque nos potentes proximè, ac expeditos ad Immortalem Salutem aſſequendam. Maximum hoc eſſe dico *Dei Donum*, quia ſine illo Rationis compos Vita nullatenus eſſet Donum, aut Beneficium hominibus a Deo collatum; expediviſſet enim illis magis, quàm Proditori Judæ, non naſci, ſi neceſſariâ ad Æternam Vitam obtinendam, ac vitandum ſempiternum Incendium, Gratiâ deſtituerentur. Neque ad illos pertineret maximum aliud *Donum Dei*, videlicet Mors Inſtauratoris noſtræ ſalutis, pro illis non obita, quibus neceſſaria ad nunquam interituram Infelicitatem fugiendam Auxilia non præparaſſet.

Hæc omnia exhorrent Catholici Doctores, quorum nonnullos Janſeniani *per ſummam injuriam* ſuas in partes attrahere audent. Hanc Achillis Haſtam, & Herculis Clavam, ex eorum manibus plurimi extorſerunt,

ſerunt,

ferunt, & præ cæteris doctiffimi Viri P. M. Joannes Nicolai ex Ordine Prædicatorum, & PP. Francifcus Annatus, atque Stephanus de Camps e Societate Jefu. Meum non eft in hoc Libello, in quo femper ad eventum feftino, & in medias rès, non fecus, ac notas, Lectorem rapio, expendere varias Theologorum fententias, quibus contendunt, a fe diverfimode, atque ob diverfas Caufas, quædam, five remota, five proxima, Principia ufurpari, ac fumantur a Janfenianis, atque Catholicas inde nafci Conclufiones, non autem illas, quas a fuis diverfis Principiis inferunt Janfenii Affeclæ.

Innuere tantùm præftat, contradictoriè Conclufionibus Janfeniftarum opponi præclaram illam, quam infimulant, Scholam, cum Catholicas omnes, penitus repugnantes Janfenii Verbis, & apertiffimo Senfui, Propofitiones tueatur, ut allatis in medium pulcherrimis fententiis M. M. Didaci Aluarez, Joannis Gonzalez de Albelda, Joannis Pauli Nazarii, Didaci Nugnes Cabezudo, Petri Ledefmæ, Balthaffaris Navarrete, ac Joannis a S. Thoma demonftravit Annatus.

Delibare ex his aliquid juvat, & quoniam præcipua capita, in quibus ex Tridentini Textibus redarguuntur Janfeniftæ, funt exclufio Gratiæ Sufficientis, & læfio Liber-

tatis Indifferentiæ, contra hujusmodi Hæreses disertissimè pronunciat Didacus Alvarez disp.71. de Auxiliis num.2. *Nullus Catholicus dubitare potest de divisione Gratiæ in sufficientem, & efficacem*. Idem scribit Petrus Ledesma tract. de Auxiliis art.16. addens, *id esse certissimum inter Theologos, & doceri ab omnibus Discipulis D. Thomæ*. Rursus idem Alvarez disp. 92. num. 8. scribit. *Concilium Senonense. & Tridentinum definire contra Hæresim Lutheranorum, quod in instanti, in quo liberum Arbitrium movetur a Deo efficaciter, manet in eo libera, & expedita facultas*. Et Ledesma art. 1. de Auxiliis inquit: *Voluntas, ut libera, postulat ita determinari, ut maneat Indifferens, & excludat necessitatem agendi contrariam Indifferentiæ*. Subscribunt his reliqui omnes celeberrimæ illius Scholæ Doctores, qui omnes sunt, & perpetuò fuerunt constantissimi impugnatores omnium hæreticarum Jansenii Propositionum, cum omnes ubique, & semper, voce, & scripto contenderint, omnino admittendam esse Gratiam verè sufficientem, ac Libertatem Indifferentiæ in Statu Naturæ Lapsæ, Mortem Christi Domini pro omnibus, & reliquas Propositiones contradictoriè certantes cum illis Jansenii; quemadmodum singulas Quinque perpendens Annatus integro Libro,

per-

perpetuaque apertissimarum recensione Sententiarum evicit.

Idem præstitit Stephanus De Camps, qui lib. 2. disp. 6. cap. 9. Operis de Hæresi Janseniana refert præclaros ex hac inclyta Schola Scriptores affirmantes, *impium esse, blasphemum, hæreticum, Lutheranum, id, quod de Præceptis Impossibilibus Jansenius decernit*. Eodem lib. 2. disp. 8. cap. 10. attexit eorumdem sententias asserentium, *Certum esse de Fide dari Gratiam Sufficientem ab Efficaci distinctam*. Prius attulerat eodem lib. disp. 2. cap. 14. seriem illorum, qui *Jansenii Opinionem de libero Arbitrio hæreticam esse*, pronunciant. Et disp. 3. cap. 13. illos enumeraverat, qui *modum explicandi Gratiam efficacem usurpatum a Jansenio hæresis notâ configunt*: Et disp. 4. cap. 9. eos, qui *notam eamdem infligunt Jansenianæ de peccandi necessitate Opinioni*. Selectissima verò profert disp. 7. cap. 9. pronunciata *vehementer insurgentium in eos, qui negant Christum pro omnibus esse mortuum*.

Alienissimæ sunt igitur Catholicæ omnes Academiæ a Conclusionibus Jansenistarum, quos tantùm impugno. Doctores autem Orthodoxos ita veneror, ut, etiam si mihi facultas indulgeretur, religioni ducerem, illos, vel levi manu, perstringere. Nullam ergo ferens Principiorum Censuram,

ram, & contra ſolos Janſenianos certamen inſtituens, hæreo in illis, quæ a Sacro fuiſſe Concilio definita ego quidem opinor: cumque præcipuum meum Armamentarium ſit Sexta Sacroſanctæ Synodi Seſſio (quamvis aliarum quoque omnium arcas excuſſerim) faventes mihi habeo Scholas omnes Catholicorum; ſicut enim ſuo loco expendam, illius Decreta, & Canones comprobarunt ſubſcriptione ſua Generales Ordinum, Prædicatorum, Minorum, Eremitarum S. Auguſtini, Carmelitarum, & S. Mariæ Servorum, quique paulò poſt admotus eſt regimini Societatis Jeſu.

Dum hoc a me ſumptum conſilium eruditis amicis aperirem, fuit, qui reponeret, compertum Janſenianis eſſe, quod contra illos pugnet Sacra Synodus Tridentina, omnemque ab iis lapidem moveri, ut contemptui eadem habeatur. At ego: Quid tum? Educenda proinde negas ex hac Eccleſiæ Divinæ Davidica Turri Arma, quia certam ex illa perniciem hoſtes formidant? Idcirco potius aliunde petenda tela non ſunt. Tres in claſſes tribuo illos, quibus hoc Opuſculo prodeſſe geſtio. Primam conſtituunt, qui Janſeniſmum apertè profitentur. Alteram, qui re ipſa primos, aliqua ſaltem ex parte, conſectantur. Tertiam, qui nondum ab alterutris decepti pericu-

riculum tamen subeunt in illorum laqueos incidendi. Si primi congestas, & in meridiana luce propositas, Definitiones Sacri Concilii contemnant, palam accedent ad Castra Lutheranorum, & Calvinistarum, minusque noxii erunt aliis, qui debito Sacrosanctam Synodum honore prosequuntur. Secundos hujus Auctoritas fortasse avellet ab inito clam impiorum consortio. Tertios execratio Perfidiæ nullo in pretio habentis Judicium omnium Patrum, & Patris Patrum, in Ecclesiæ Romanæ sinu perpetuò continebit.

CAPUT PRIMUM.

Prima Janseniana Propositio.

Aliqua Dei Præcepta hominibus justis volentibus, & conantibus, secundum præsentes, quas habent, vires sunt impossibilia: Deest quoque illis Gratia, qua possibilia fiant.

Quorumdam Subterfugia quò ad Primam Jansenii.

1. DEFUIT Petro Gratia, sine qua nihil possumus, quando Christum negavit.

2. Adeo necessaria est ad rectè operandum Gratia Efficax, ut sine ea non possit homo rectè operari. De Justo ergo Gratia Efficaci destituto optimè verificatur, deesse illi Gratiam, sine qua nihil possumus.

3. Nec tamen cogimur asserere, esse aliqua Præcepta hominibus justis impossibilia: deesse

quoque illis Gratiam, qua possibilia fiant. Absit a nobis, ut tam perversè de Deo sentiamus. Benignus, & Misericors est, dives in omnes, qui invocant illum.

4. Damnatus a Sacro Concilio solùm fuit error Lutheri, & Calvini, affirmantium impossibilia semper esse præcepta omnibus justis, utcumque Spiritu Dei adjuventur.

PROPOSITIONES ANTIJANSENIANÆ,

Nullum Præceptum Dei est Justis impossibile.

§. I.

Conciliũ Tridentinum Sess. 6. Dec. 11.

NEmo debet temeraria illa, & a Patribus sub Anathemate prohibita voce uti: Dei Præcepta homini justificato ad observandum esse impossibilia; nam Deus impossibilia non jubet, sed jubendo monet, & facere, quod possis: & petere, quod non possis: & adjuvat, ut possis.

Can. 8.

Si quis dixerit Dei Præcepta homini etiam justificato, & sub Gratia constituto, esse ad observandum impossibilia, anathema sit. Quid apertius?

Nunquam deest justo Gratia simpliciter necessaria, qua potentes reddamur observare Præcepta Dei.

§. II.

Sess. 6. Dec. 11.

DEus suâ Gratiâ justificatos non deserit, nisi prius ab eis deseratur.

Si

Si quis dixerit, Clericos &c. posseque omnes contrahere Matrimonium, qui non sentiunt se Castitatis, etiam si eam voverint, habere donum, anathema sit, cum Deus id rectè petentibus non deneget, nec patiatur, nos supra id, quod possumus, tentari (1. *Cor.* 10.)

Seß. 24. *Can.* 9.

Sacrosancta Tridentina Synodus agnoscens cum B. Jacobo Apostolo, quod omne datum optimum, & omne donum perfectum desursum est descendens a Patre luminum, (*cap.*1.) *qui iis, qui postulant a se sapientiam, dat omnibus affluenter, & non improperat eis.*

Seß. 2. *init. Decreti.*

Nulla igitur Dei Præcepta hominibus justis volentibus, & conantibus, secundum præsentes, quas habent, vires, sunt impossibilia. Nunquam quoque deest illis Gratia, qua possibilia fiant.

Imò ex anathemate lato a S. Synodo Canone 9. allegato, patere videtur, quod non solùm Justis, sed etiam omnibus *id rectè petentibus*, videlicet volentibus, & conantibus, licet justificante Gratia destitutis, adsit *Auxilium Divinum*, simpliciter necessarium, si id rectè petant, *pro servanda Castitate*, ac proportionaliter pro vincendis omnibus aliis tentationibus, juxta Apostolum, cujus verba Concilium Canoni inseruit, tanquam de hac veritate apertè loquentia.

Non est Necessaria Gratia, quæ a Jansenianis appellatur Efficax, per ipsos Inabjicibilis, & Irresistibilis, ad constituendam in Actu Primo potentiam observandi Præcepta.

§. III.

SAcra Synodus Tridentina vel Gratiam *Efficacem* nullatenus a *Sufficienti* ex intrinseca earumdem natura distinguit, quod nobis omnino verum videtur, licet alii secus opinentur, cum de illa, ut tali, nullum prorsus verbum faciat, & in tota Synodo solùm semel dicatur: *Dum satisfaciendo patimur pro peccatis, Christo Jesu, qui pro peccatis nostris satisfecit, a quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficimur.* Sed patet, *Sufficientiæ* nomen hìc accipi generaliter pro quacumque potentia bene operandi, & impetrandi a Deo nobis collata per Christum Dominum; non autem loqui Concilium de specie quadam Gratiæ prævenientis *abjicibilis, & resistibilis*, quæ differat ab alia specie Gratiæ Efficacis, quæ sit *inabjicibilis, & irresistibilis*. Vel si Concilium aliqualiter distinguit inter plures Gratiæ species, ut placet Thomistis, certum tamen, & exploratum etiam per ipsos est, nullam Gratiam Prævenientem, sive *Sufficiens* ea sit, sive *Efficax*, a Tridentinis Patribus agnosci, quàm talem, *quæ possit abjici, eique resisti queat*; adeoque nullam in sensu Concilii esse posse simpliciter *necessariam*, ut Justo sit possibilis observatio Præceptorum, quæ sit *Inabjicibilis & Irresistibilis*. Imò per ipsosmet Thomistas neque

Sess. 14. Dec. 8.

ad

ad hujusmodi observantiæ possibilitatem *necessaria* dicitur ipsamet Gratia intrinsecè Efficax, quam quoque Resistibilem absque ullo dubio ex Tridentini Definitione supponunt, & requirunt ad ipsum *operari*; sed sola Sufficiens, quam affirmant dari ad *simpliciter posse*, non autem ad *Actum*, *seu ad ipsum operari*. Illam autem, quæ requiritur ad *posse*, Justis dari semper jam ostendimus §. 2. ex allata Concilii Definitione.

Cavillatores Jansenistæ coguntur fateri cum Antiquis Impossibilitatem observandi Præcepta, si ad hanc putant simpliciter necessariam Gratiam nedum intrinsecè Efficacem, sed & per ipsos inabjicibilem, & irresistibilem.

§. IV.

PEr ipsos Gratia intrinsecè Efficax est illa, quam *abjicere*, eique *resistere*, ac dissentire, nequit humana voluntas, quæque proinde secum trahit essentialiter ac irresistibiliter observationem Præcepti. Si ergo hæc *per ipsos est adeo necessaria, ut sine ipsa talis observatio dari non possit*, manifestè sibi contradicunt, dum addunt, nihilominus *observationem Præcepti etiam sine illa non esse impossibilem*. Commendatio illa *Divinæ Benignitatis, & Misericordiæ*, quam subjiciunt, est pallium ad velandam apud rudes impietatem suam. Sed certè *sentire non possunt de Domino in bonitate*, si non fatentur cum Concilio, quod Deus *suâ Gratiâ* Sap. 1.

justificatos non deserit, nisi prius ab eis deseratur: non deserit videlicet Gratia illa *abjicibili*, *cui possit dissentiri*, quæque sola, utpote completiva Potentiæ proximæ ad opus salutare, est simpliciter necessaria, ut Dei Præcepta servari valeant.

Notandum porrò est, quod licet Concilium hic sermonem coarctet ad solos Justificatos, de quibus agere instituerat, & quos ait, actualibus a Deo prævenientibus Gratiis *non deseri*, *nisi prius ab eis deseratur*; nihilominus per consonantiam Doctrinæ, ac identitatem rationis, hæc Concilii verba significant etiam, quod Deus actuali præveniente Gratia *non deserit* homines universim, *nisi prius ab eis deseratur*, nec ulteriorem Gratiam denegat, nisi abutentibus Gratia anteriori. Et de omnibus apertè loquitur Canon 9. Sess. 24. supra expensus §. 2.

Nihil subdolis Jansenianis suffragatur Gratia illa sufficiens, quam admittunt, ad ostendendum, quod observatio Præceptorum non sit impossibilis.

§. V.

DEmonstrabimus Capite sequenti a Jansenianis negari Gratiam illam verè sufficientem, quam S.Synodus dicit simpliciter necessariam ad observationis Præceptorum Dei possibilitatem, & ad omnia opera salutaria facienda, videlicet talem, *quæ possit abjici*, *& cui possit resisti*: atque ab iisdem appellari *sufficientem* aliam Gratiam, quæ re ipsa non est talis in sensu Catholico,

qualis

qualis scilicet explicatur a Sacro Concilio; ideoque illam, quam a se admitti profitentur, esse aliud Pallium ad dissimulandam impietatem Propositionis suæ negantis possibilitatem observationis omnium Dei Præceptorum.

Interim duo tantùm animadverto. Primum, quod frustra dicitur ab illis *sufficiens* Gratia illa, quæ nihil operari potest sine alia Gratia diversæ speciei, videlicet *sine Gratia nedum intrinsecè*, & ex natura sua *Efficaci*, *sed & per ipsos inabjicibili*, *& irresistibili*. Quomodo enim potest sufficere se sola, & reddere possibilem observationem Præceptorum, si dicunt hanc observationem dari non posse, nisi etiam addatur alia Gratia diversissimæ naturæ? Qui se solo sufficit ad aliquod pondus elevandum, illi, ut potens simpliciter ad id reddatur, non est necessarium auxilium alterius.

Secundò: Expendi velim, ulterius progredi multos, qui se a Jansenio recedere profitentur, quàm progressus fuerit eorum dux; hic enim solùm dixit: *Aliqua Dei Præcepta* hominibus Justis esse impossibilia: illi vero affirmant, observari non posse omnia illa, quæ Justi transgrediuntur; tunc enim certè non habent Gratiam illam nedum Efficacem, sed & per ipsos *inabjicibilem*, *& irresistibilem*, & absque potentia in oppositum, per eosdem Jansenistas essentialiter connexam cum observatione Præceptorum Dei, & omnino necessariam per illos ad constituendam Potentiam ad hanc ipsam observationem; ideoque quotiescumque contingit transgressio cujuscumque Præcepti, semper ejusmodi observatio per ipsos erat Justis impossibilis. Thomistæ verò

admittentes Gratiam per se intrinsecè Efficacem, quia tamen orthodoxè ratiocinantur, negant, eam esse necessariam ad *posse* bene operari, licet contendant, quod sine ea *nunquam quis sit bene operaturus*, non ex Gratiæ, sed ex sui dumtaxat defectu.

Præfari libet, quod locuturus de Gratia præveniente afferta a Jansenio, ejusque Assectis, eam perpetuò appellabo *Inabjicibilem*, *& irresistibilem*, seligens hæc Vocabula, quamvis recenter inventa, eò quòd explicent brevissimè, ac apertissimè contradictionem Jansenianæ opinionis Decreto S. Concilii statuentis *abjici posse ab humano Arbitrio* Gratiam omnem, qua Deus nos prævenit, ut præsertim operari possimus utiliter ad salutem, *eidemque posse ipsum Arbitrium dissentire, si velit*. Abstinuit ab his vocibus Jansenius, fortasse quia non redolebant Veteris Latii elegantiam; sed probabilius, quia nimis patenter Lectorum oculis ingerebant repugnantiam Conciliari Definitioni. Cæterùm, quod abjici nequeat in Statu Naturæ Lapsæ Gratia Divina, & illi resistere nullus possit, ideoque in omni rigore *Inabjicibilis*, *& Irresistibilis* eadem sit, Jansenius adeo pervicaciter asseverat, ut hic sit præcipuus Cardo cæterarum ejus Hæreticarum Propositionum. Non obiter, ac strictim, sed Libro integro probare nititur hanc esse prævenientis Gratiæ Naturam, ut secum nedum essentialiter, sed & *irresistibiliter* trahat humanam operationem, in ordine ad quam confertur. *Facit* (inquit lib.8. de Gratia Christi cap. 3) *Adjutorium illud, ut necesse sit animum illud sequi, & secundum illud operari*. Et nihil deterritus a læsione hinc secutura

Liber-

Libertatis humanæ, ſubjicit cap. 15. *Gratiam quantumcumque Efficacem, etiam talem, qualis in Cœlo cum ſumma delectatione dabitur, nullo modo tollere libertatem.* Et cap. 19. *Nulla Gratiæ efficacia, nulla neceſſitas, actibus voluntatis liberis formidanda eſt, ſed ſola vis, coactio, & neceſſitas violentiæ.* Libro autem de Gratia Primi hominis cap. 14. proponit diſcrimen eſſentiale, quod intereſſe opinatur inter Gratiam Angelis, Primoque homini conceſſam, & inter illam, quæ lapſæ in Adamo Naturæ confertur; Primam enim ait fuiſſe talem, *Ut in voluntatis Arbitratu, ac nutu, non minus eſſet ſitum, uti illo adjutorio, quàm non uti: acceptare illud, quàm repellere: illi conſentire, quàm diſſentire: illud tenere, quàm deſerere: ſtare, quàm cadere: perſeverare, quàm non perſeverare.* Concludit, fuiſſe talem Gratiam indultam Angelis, & Adamo, *ut ei voluntas aſſentiretur, ſi vellet*: atque ita eam deſcribit: *Gratia, qua voluntas utitur, ſi vult: non utitur, ſi non vult.* Hinc colligit, Innocenti tantùm Creaturæ eſſe tribuendum id, quod vulgò, ut inquit ipſe, jactatur: *Voluntas Gratiæ aſſentiri poteſt, vel diſſentiri.* Secundam verò ſpeciem Gratiæ, quam *Medicinalem Chriſti, & Victricem Delectationem* appellat, quæ aliquibus poſt Adæ Culpam hominibus confertur, perpetuò inculcat *non eſſe hujuſmodi, cui Voluntas aſſentiatur, ſi velit: & non aſſentiatur, ſi nolit: ſed quæ volendi, & aſſentiendi Neceſſitatem imponat.* Quid plura? Lib. 2. de Gratia Chriſti cap. 9. & lib. 5. de Hæreſi Pelagiana cap. 11. 12. & 13. Recentiores Theologos Pelagianorum nomine infamat, & proculcatæ per ſummam injuriam Chriſti Gratiæ reos poſtu-

lat,

lat, *quòd talem Gratiam homini tribuant, cui Voluntas possit aßentiri, vel dißentiri, si velit*. Ita igitur essentiale putat esse Gratiæ Victrici, suum ut effectum consequatur, sitque proinde *Inabjicibilis, & Irresistibilis*, ut ne divinitus quidem possit contingere, ut eadem abjici queat, aut illi resisti: sicuti ne per Divinam quidem potentiam fieri potest, ut sit homo, idemque non sit animal rationale. Alia nulla per Jansenianos superest in Statu Naturæ lapsæ Gratia præveniens, quæ verè sit talis, & simul *Abjicibilis, & resistibilis*; nam alteri Auxilio, quod non sit Gratia Victrix, ne nomen quidem Gratiæ verè Sufficientis attribuunt, sed affirmare audent cum Paschali Epistolâ secundâ eam appellari *sufficientem* a quibusdam Theologis *in sensu distrabente*, quem ipse per summam temeritatem ludibrio traducit.

Sed vel Paschalis, aliique hujusmodi homines nunquam illustrium eorum Theologorum Opera delibarunt, vel apertissimam eorum Sententiam minimè perceperunt, vel maligno artificio dissimulant summum, quod inter illos, ac Jansenianos, discrimen intercedit. Theologi illi affirmant, ut supra tetigimus, a Sufficienti Gratia collocata in Actu primo compleri adæquatè Potentiam ad producendum opus salutare, v. g. ad Divina Præcepta servanda. Gratiam autem Efficacem vel pertinere ad Actum Secundum, & se tenere ex parte ejusdem Actus Secundi, ideoque etiam absque illa superesse Potentiam ad eadem Præcepta servanda: vel si aliquibus quandoque placuit admittere Gratiam Efficacem ex parte Actus Primi, profectò tamen eam non exquisi-

verunt

verunt quasi constitutivam Potentiæ Proximæ, quæ sine illa semper adæquatè supponitur in Operante completa per aliam Gratiam Sufficientem; sed eam collocabant in Actu Primo, tanquam aliquod requisitum, non ut Liberum Arbitrium *posset* absolutè operari, sed tantummodo ut *operaretur*. Janseniani autem contendunt, ad constituendam Potentiam, sive Actum Primum, in ordine ad salutare opus in Actu Secundo producendum, necessariam esse in ipso Actu Primo Gratiam Efficacem Medicinalem Christi, ac Delectationem Victricem, adeo ut sine ipsa Liberum Arbitrium non sit proximè potens ad opus salutare. Contra ipsos tantùm evici, quod absque hac secunda Gratia, necessaria, ut ipsi opinantur, ad constituendam Potentiam, alia nulla Gratia esset verè Sufficiens.

Nihil prodest Jansenianis, quod Concilium dicat observanda esse Præcepta, quantum quisque poterit.

§. VI.

PEtrus Suavis Polanus perpetuus Sacri Concilii Tridentini Cavillator, omnia in illud tela depromens, quæ prodesse poterant Hæreticis, qui eò usque insurrexerant, unum suggerit, quo uti possent erupturi deinde e Tartaro Jansenistæ, videlicet, quod Sacra Synodus in Decreto SessionisSecundæ hortata omnes fuerat ad servanda Divina Præcepta, *quantum quisque poterit*; quæ limitatio, ut ipse inquit, erat impia, si servari

vari absolutè poterant omnia, sicuti deinde Synodus eadem definivit.

Sed facillimè hoc telum infringitur; aliud enim est, servare *absolutè*, aliud servare *perfectè*. Servari *absolutè* poterant omnia, sed non *perfectè*, videlicet absque tepiditate, & absque incursu in Veniales Culpas, a quibus neque Justi ipsi exempti sunt, ut in eodem Decreto Synodus declaravit. Aliud profectò est dicere: *Quantum quisque poterit*, & aliud fuisset dicere: *quæ*, vel, *quoties quisque poterit*: sicuti dicendum fuisset, si vel *aliquod* ex Divinis Præceptis servari non posset, vel *aliquando* alicujus ex ipsis esset impossibilis observatio. Non negavit igitur hic S. Synodus id, quod alibi apertè affirmavit, videlicet, quod *omnia* Divina Præcepta servari a Justis possint.

Respondetur Propositionibus Primæ Jansenianæ damnationem subterfugere frustra laborantibus.

§. VII.

AD primam, videlicet: *Defuit Petro Gratia, sine qua nihil possumus, quando Christum negavit*: Respondeo, hanc includi tanquam particularem in illa universali Janseniana: *Aliqua Dei Præcepta hominibus justis, volentibus, & conantibus, secundum præsentes, quas habent, vires, sunt impossibilia. Deest quoque illis Gratia, qua possibilia fiant*. Profectò enim jubebatur tunc Petrus a Dei præcepto non negare Christum Dominum,

minum, neque illi tunc deerat Gratia sufficiens in actu primo, qua posset hoc præceptum servare, si hæreticum est dicere, quod defuerit. Cum autem liqueat ex Definitione S.Concilii, quod observari possint *omnia* Divina præcepta, & semper adsit Gratia Divina necessaria ad hoc præstandum, incassum Arnaldus detrahere tentavit odium Propositioni Jansenianæ illam coarctando ad S.Petrum, cui certè non defuit Gratia necessaria ad Christum non negandum, cum ex universali definitione S.Concilii: *Si quis dixerit, Dei præcepta homini, etiam justificato, & sub Gratia constituto, esse ad observandum impossibilia, Anathema sit*: præter alia generalia Decreta, & Canones superius allegatos.

Ad secundam, videlicet: *Adeo necessaria est ad rectè operandum Gratia Efficax, ut sine ea non possit homo rectè operari. De Justo ergo Gratia Efficaci destituto optimè verificatur, deesse illi Gratiam, sine qua nihil possumus*: Respondeo, hanc Propositionem contradictoriè opponi alteri Catholicæ: *Non est necessaria Gratia Efficax, qua de facto rectè homo operetur, ut verum sit, ipsum posse rectè operari*. Nam certè Petrus v.g. poterat rectè operari non negando Christum Dominum, licet rectè operatus non fuerit. Id etiam, quod infertur a Propositione jam expensa, contradictoriè opponitur Catholicæ Illationi, videlicet: *De Justo ergo Gratia Efficaci destituto*; v.g. de Petro Christum negante, *non verificatur, deesse illi Gratiam, sine qua nihil possumus*.

Ad tertiam, videlicet: *Nec tamen cogimur asserere esse aliqua præcepta hominibus justis impossibilia: deesse quoque illis Gratiam, qua possibilia fiant.*

fiant. Absit a nobis, ut tam perversè de Deo sentiamus. Benignus, & Misericors est, dives in omnes, qui invocant illum: Respondeo, quod verissima, & Catholica est hæc Propositio; sed si statuatur post antecedentem, videlicet: *Adeo necessaria est &c.* vel non percipitur vis ejusdem antecedentis: vel videtur alia subdolè adjecta ad velandam Impietatem prioris Propositionis; nisi enim subsequens apertè contradicat antecedenti, non potest loqui de Gratia verè Sufficienti, qua possibilia fiant Præcepta omnia, postquam immediatè ante affirmatum est, dari Præcepta, *pro quorum observatione desit Justo Gratia, sine qua nihil possumus*: atque expressum fuit, quod sine Gratia efficaci *homo non solùm non operatur rectè, sed etiam non potest rectè operari*: Et hoc quidem affirmatum fuit universalissimè, scilicet pro quocumque eventu, in quo non conferatur Justo Gratia Efficax. Hoc autem contingit quotiescumque, qui prius erat Justus, transgreditur Dei præcepta. Igitur si præcedens Propositio percipiatur, frustra ejusdem venenum cælare satagitur hac altera Propositione, cum pateat eam non solùm coincidere in illas Jansenii, & Arnaldi, sed etiam esse illis universaliorem. Jansenius enim agit solummodo de aliquibus Præceptis impossibilibus Justo, & Arnaldus exemplum solummodo affert de uno. Hæc autem secunda Propositio, cujus nequitiam frustra conatur occultare Tertia, extenditur ad qualemcumque Præceptorum transgressionem; quotiescumque enim hæc contingit, profectò Justus Efficaci Gratia destituitur.

Ad quartam, scilicet: *Damnatus a S.Concilio*

cilio solùm fuit error Lutheri, & Calvini, affirmantium impossibilia semper esse Præcepta omnibus Justis, utcumque Spiritu Dei adjuventur: Respondeo, quod cum demonstraverimus, a Concilio universaliter definiri, quod servari possint *omnia* Divina Præcepta, manifestissimum est, non damnari tantùm Lutherum, & Calvinum, negantes servari posse *ullum* ex Divinis Præceptis, sed etiam Jansenium ipsum asserentem, esse impossibilem *alicujus* ex illis observationem. Præterea cum compertissimum esset Apostolicæ Sedi damnatas a Concilio fuisse hæreses Lutheri, & Calvini, loquentium de Impossibilitate servandi ullum ex Divinis Præceptis, profectò eadem S.Sedes non ignoravit discrimen inter *Omnia*, & *Aliqua*, dum post damnatam hæresim Lutheri, & Calvini, loquentem *de omnibus*, hæreticam quoque deinde declaravit Propositionem, quam amplexus erat Jansenius, coarctatam *ad aliqua*.

CAPUT

CAPUT II.

Secunda Propositio Janseniana.

Interiori Gratiæ in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistitur.

Subterfugia quò ad Secundam Propositionem Jansenianam.

1. DANTUR Auxilia Dei extrinseca, & remota, resistibilia, v.g. hoc theatrum Universitatis objiciens intellectui notitiam Creatoris sui : Prædicatio Evangelii, & alia hujusmodi.

2. Dantur etiam aliæ Gratiæ Interiores diversæ ab illis, quæ universis impenduntur Nationibus, scilicet Illustrationes quædam, & Motiones resistibiles ; licet præter illas necessaria sit alia Gratia Efficax irresistibilis præveniens hominem ad constituendam Potentiam Observationis Dei Præceptorum, vel alterius operis salutaris faciendi.

3. Ipsæ Illustrationes, & Motiones vocari possunt Gratia Efficax in ordine ad illos ipsos actus, in quibus ipsæ consistunt.

4. Quamvis Gratia Efficax sit irresistibilis tunc, quando infunditur, nihilominus non esset talis in sensu diviso, sive se teneat ex parte Actus Primi, sive Secundi.

Ipsa

5. Ipsa Gratia Efficax appellari potest etiam sufficiens, quia certè si producit opus bonum, sufficit ad illud producendum.

6. Ideo non est malè damnata hæc Propositio: *Interiori Gratiæ in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistitur*; quia, licet omnis Gratia sit Efficax quò ad proximum suum effectum, propter quem datur, nihilominus eidem sæpe resistitur quò ad effectus remotos, videlicet, quia licet semper Gratia obtineat effectum, v.g. Conversionem ad Fidem, vel Pœnitentiam, aliquando tamen contra Delectationem Gratiæ majorem exurgit aliqua Delectatio Concupiscentiæ minor, quæ quidem necessariò debet cedere Gratiæ, facit tamen semper aliquam resistentiam.

PROPOSITIONES ANTIJANSENIANÆ,

Gratia Dei Præveniens, reddens nos simpliciter potentes ad opus salutare, quam consistere in Illustrationibus Intellectus, & piis Motibus Voluntatis, verum putamus, est Abjicibilis, & Resistibilis.

§. I.

Tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippequi illam & abjicere potest; neque tamen sine Gratia Dei movere se ad Justitiam coram illo libera sua voluntate potest. Sess. 6. Dec. 5.

In Sacris Literis cum dicitur: Convertimini

Seff. 6. Dec. 5

ad me, & ego convertar ad vos: Libertatis nostræ admonemur. Cum respondemus: Converte nos, Domine, ad te, & convertemur, Dei nos Gratiâ præveniri confitemur.

Cum Concilium declarat quolibet Mortali peccato amitti Gratiam, sed non Fidem, post enumeratas varias species peccatorum subdit:

Seff. 6. Dec. 13.

Maledicos, rapaces, cæterosque omnes, qui letbalia committunt peccata, a quibus cum Divinæ Gratiæ adjumento abstinere possunt.

Affirmat igitur Concilium, *adesse Divinæ Gratiæ adjumentum*, quod certè sit abjicibile, etiam illis, qui Mortalia committunt peccata, quique certè tunc non habent Gratiam illam, quam Jansenistæ dicunt nedum intrinsecè Efficacem, sed etiam cui nunquam resistitur, aut resisti potest illam *abjiciendo*, & cum qua proinde incurrere nullatenus quis potest in Culpam lethalem.

Seff. 6. Can. 4.

Si quis dixerit Liberum hominis Arbitrium a Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quo ad obtinendam Justificationis Gratiam se disponat, ac præparet, neque posse dissentire, si velit &c. Anathema sit.

Est igitur apertissimè definitum a Concilio, quod *possit abjici Gratia Dei* nos præveniens, & *eidem possit dissentiri*, videlicet possit fieri, vel non fieri, opus salutare, in ordine ad quod Deus nobis confert suam Gratiam prævenientem simpliciter necessariam. Neque enim Concilium docet *posse abjici* ipsam Illuminationem Spiritus Sancti (idem proportionaliter dicendum de prævio illo Motu, qui præcedit, & causat hos Actus in Sen-

tentia

tentia Thomiſtarum) aut Motum, quo Deus tangit cor hominis; hi enim actus excitantur a Deo *in nobis ſine nobis*, ut docet S.Auguſtinus, & patet experientiâ: *ſine nobis* videlicet eligentibus Illuminationem, & Motum illum, qui tamen a Deo *in nobis*, perque noſtros actus vitales, producuntur. Significat igitur Concilium, quod Gratia eſt *Abjicibilis*, ac *Reſiſtibilis* per hoc, quod illâ poſſimus non uti ad producendos alios actus ſalutares, in ordine ad quos nos Deus prævenit & præparat, v.g. ad Converſionem ad Fidem, vel ad Pœnitentiam: & quod poſſumus *eidem Gratiæ prævenienti diſſentire, ſi velimus*, non faciendo id, ad quod Gratia præveniens nos invitat, ſed ipſimet Gratiæ prævenienti reſiſtendo.

Ex his inferimus Gratiam Prævenientem conſiſtere in Illuſtrationibus Intellectus, & piis Motibus Voluntatis, cum Concilium affirmet, quod Præparatio ad Juſtificationem, & proportionaliter ad quodcumque aliud ſalutare opus, *ſit a Deo per Spiritus Sancti Illuminationem* ex parte Intellectus, & per hoc, quod *Deus tangat cor hominis* per ſuaves Motus in Voluntate. Per hos Motus, & Illuminationes dicitur *homo a Deo moveri, & excitari*; ideoque hanc eſſe Interiorem Gratiam Dei nos Prævenientem, veriſſimum puto. Thomiſtæ verò cenſent, quod licet Illuſtrationes Intellectus, & Motus Voluntatis dentur quidem, & requirantur juxta Concilium, non tamen ſint Prima Gratia Præveniens, ſed hoc nomine appellentur in ordine ad alios effectus ſubſequentes.

Gratia eadem præveniens potest abjici, eique possumus dissentire tunc, quando nobis confertur.

§. I I.

Sess. 6. Dec. 5.

TAngente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest.

Sess. 6. Can. 4.

Si quis dixerit, Liberum hominis Arbitrium a Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti &c. neque posse dissentire, si velit &c. Anathema sit.

Loquitur igitur Concilium *de Actuali Motione, & Actuali Illuminatione*, cum dicat: *tangente Deo cor hominis &c. illam & abjicere potest*; videlicet tunc, quando actu Deus tangit. Et pariter Synodus dicit, quod possumus *dissentire Deo excitanti, atque vocanti*: videlicet tunc, quando actu excitat: & manifestissimum est, non *posse abjici* Gratiam, quando illa non confertur actu: *neque posse dissentiri Deo vocanti*, quando ille non vocat. Et licet Canon 4. mox relatus accipiatur a Thomistis ut favens Gratiæ ex intrinsecis efficaci, adhuc tamen fatentur, tunc, quando hæc datur, haberi Potentiam ad ipsi resistendum, esto, non ad componendum cum ipsa dissensum, ut alibi clariùs expendetur.

Con-

Concilium ſupponit, quod reipſa abjiciatur Gratia eadem præveniens, quæ nempe potentes nos reddit ad opus ſalutare, illique reſiſtatur.

§. III.

CUm Concilium declarat, quolibet Mortali Peccato amitti Gratiam ſanctificantem, ſed non Fidem, poſt enumeratas varias ſpecies peccatorum, ſubdit: *Maledicos, rapaces, cæteroſque omnes, qui lethalia committunt peccata, a quibus cum Divinæ Gratiæ adjumento abſtinere poſſunt.*

Seſſ. 6. Dec. 13.

Affirmat igitur, adeſſe *Divinæ gratiæ* prævenientis *adjumentum* ſimpliciter neceſſarium, etiam illis, *qui lethalia committunt peccata*, quique certè *abjiciunt hoc adjumentum*, illique diſſentiunt; alioqui enim non peccarent lethaliter.

Præterea Concilium in toto Decreto de Juſtificatione loquitur tam de illis, qui a Deo per Gratiam prævenientem invitantur ad Fidem, quàm qui ad Pœnitentiam, cum prius eſſent Fideles. Ex utraque autem Claſſe innumeri ſunt, qui *Gratiam* prævenientem *abjiciunt*, *eidemque diſſentiunt*, renuentes accedere ad Fidem, aut ad Pœnitentiam, cum ex Oraculo Divino Chriſti Domini: *Multi ſint vocati, pauci verò electi.*

Matt. 22.

Nimium quantum experimur, quod frequenter reſiſtitur Divinæ Gratiæ Prævenienti (in quocumque ea conſiſtat) non faciendo id, ad quod alliciunt Illuminationes, & Inſpirationes Divinæ, atque ſuaves Motus a Deo excitati in vo-

luntate. Hæc autem a Catholicis negari nequeunt intellecta de Gratia Præveniente, quæ sit necessaria ad complendam Potentiam proximè expeditam ad Actus Supernaturales, de qua loquimur. Imò Thomistæ contendunt, hujusmodi Gratiæ non solùm frequenter, sed semper resisti, quotiescumque non succedit etiam ex parte Actus Secundi alia Gratia Efficax.

Concilium nullam Prævenientem Interiorem Gratiam agnovit præter Abjicibilem, & Resistibilem.

§. IV.

HOc patere primò videtur ex eo, quod de nulla alia Gratia præveniente Synodus loquatur. Est autem penitus incredibile, quod si, præter *Gratiam abjicibilem*, ac talem, *cui possit dissentiri*, Concilium existimasset necessariam esse aliam quoque Gratiam prævenientem diversissimæ rationis, videlicet nedum intrinsecè, & ex natura sua essentialiter efficacem, sed & *inabjicibilem*, & cui, cum a Deo confertur, *dissentiri, ac resisti non possit ab homine*, nullum de illa verbum fecisset Synodus Sacrosancta.

Excluditur Gratia inabjicibilis ex verbis adhibitis a Synodo.

§. V.

Seff. 6. Can. 4.

SI *quis dixerit, liberum hominis Arbitrium a Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quo ad obti-*

nendam

nendam Justificationis Gratiam se disponat, ac præparet, neque posse dissentire, si velit; sed velut inanime quoddam nihil omnino agere, merèque passivè se habere, Anathema sit.

Hic primò S.Synodus attribuit *liberam cooperationem hominis Arbitrio moto, & excitato a Deo per assensum præstitum ipsi Deo excitanti, atque vocanti*. Cognoscit præterea Concilium in eodem hominis Arbitrio *potentiam dissentiendi, si velit*: & addit *Præparationem Arbitrii, & Dispositionem ad obtinendam Gratiam Justificationis non fieri ab homine, velut a re quapiam inanimi, nihil omnino agendo, merèque passivè se habendo*. Ex hoc autem loquendi modo patenter excluditur Gratia illa Præveniens, quam Jansenius decernit esse nedum essentialiter Efficacem, sed & *Inimpedibilem, Inabjicibilem, & Irresistibilem*, atque sitam unicè in Cælesti Delectatione Victrici, quæ debeat essentialiter superare Delectationem Terrenam Concupiscentiæ absque Potentia in oppositum. Quamvis enim Jansenius affirmet, Delectationem illam Cælestem esse Actum Vitalem per modum Complacentiæ, aut Desiderii, non tamen solummodo dicit esse Indeliberatum, & minimè liberum, (quod Catholici omnes concedimus de Illustrationibus Intellectus, & piis Motibus Voluntatis excitatis a Deo *in nobis sine nobis*, in quibus, si non unicè, præcipuè saltem consistit Gratia præveniens, quam juxta Sacrum Concilium *possumus abjicere, illique resistere*) sed præterea Jansenius asserit, Delectationem illam Cælestem ejusmodi esse, ut homo nullatenus impedire potuerit, ne sibi cælitus infunderetur: & postquam est infusa, *nullatenus possit illam abjicere, vel illi*

 dissen-

dissentire, aut resistere, si futura est Gratia verè Sufficiens; nam aliam excitantem, hæsuram in Desideriis inefficacibus, Jansenius non censet Sufficientem. Igitur, licet consisteret in Actu Vitali, nihilominus *quò ad illius intra se receptionem, aut resistendi Potentiam, se homo haberet, velut inanime quoddam, nihil omnino agendo, merèque passivè se habendo.*

Lutherus etiam, & Calvinus, collocare videntur Gratiam Prævenientem in aliquo Actu Vitali, ac tamen illis exprobrat Concilium, quod opinentur, Gratiam Dei nedum intrinsecè, & essentialiter Efficacem, sed & per ipsos Inimpedibilem, *Inabjicibilem, & Irresistibilem*, suscipi ab homine, velut *a re quapiam inanimi, nihil omnino agendo, merèque passivè se habendo.* Ergo æquè per eadem Synodi verba excluditur Gratia omnino similis descripta a Jansenio.

Expenduntur alia Synodi verba eidem Gratiæ inabjicibili repugnantia.

§. VI.

Sess. 6. Dec. 5.

DEclarat præterea, ipsius Justificationis exordium in adultis a Deo per Christum Jesum præveniente Gratia sumendum esse, hoc est ab ejus Vocatione, qua nullis eorum existentibus meritis vocantur, ut qui per peccata a Deo aversi erant, per ejus excitantem, atque adjuvantem Gratiam ad convertendum se ad suam ipsorum Justificationem eidem Gratiæ liberè assentiendo, & cooperando, disponantur: ita ut, tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino

agat

agat Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest.

Explicatur hìc a Concilio totum id, quod præstat Deus Optimus Maximus, dum hominem præparat ad Justificationem, ideòque proponuntur ea omnia, in quibus, præcipuè saltem ex dictis, consistit Gratia præveniens, scilicet, *Illuminatio Spiritus Sancti, & Divinus Attactus humani cordis* per suavem Motum Voluntatis. Et in ordine *ad hæc recipienda intra se* definit Concilium, quod *homo ipse* aliquid agit (idem enim est *agere aliquid, & agere non omnino nihil*) *Inspirationem illam recipiens*. Ac deinde Synodus ostendit, quid sit hoc ipsum *agere non omnino nihil*, addens: *quippe qui illam & abjicere potest*. Ergo Concilium excludit Gratiam ejusmodi prævenientem, quæ infundatur homini nullam habenti Potentiam abjiciendi eamdem, illique resistendi. Nulla igitur alia Gratia præveniens tanquam simpliciter necessaria admittitur a Concilio, nisi quam potest liberum hominis Arbitrium *abjicere*, illique resistere, seu qua potest uti, & non uti, in ordine ad Conversionem, vel alium actum salutarem, ad quem per Inspirationem illam, & cordis Attactum disponebatur, & præparabatur a Deo.

Ex

Ex Merito, quod Synodus in homine agnoscit, excluditur Gratia præveniens, quæ a Jansenio dicitur Victrix, prorsus Inabjicibilis, & Irresistibilis.

§. VII.

Sess. 6. Can. 32.

SI quis dixerit, hominis justificati bona opera ita esse Dona Dei, ut non sint etiam ipsius justificati Merita, aut justificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei Gratiam, & Jesu Christi Meritum, cujus vivum membrum est, fiunt, non verè mereri augmentum Gratiæ, Vitam Æternam, & ipsius Vitæ Æternæ, si tamen in Gratia decesserit, consecutionem, atque etiam Gloriæ augmentum, Anathema sit.

Ostendemus Capite sequenti contra Tertiam Propositionem Jansenianam, *non sufficere ad Meritum Libertatem a Coactione, sed requiri etiam Libertatem a Necessitate.* Hanc autem Libertatem a Necessitate patenter excluderet Delectatio illa *Inimpedibilis, Inabjicibilis, Irresistibilis, & cui nullatenus dissentiri posset*, in qua consisteret Gratia Dei præveniens, Efficax intrinsecè ex natura sua, & essentialiter talis. Igitur cum Concilium agnoscat in homine veram rationem Meriti in ordine ad augmentum Gratiæ. atque consecutionem, & augmentum Gloriæ, non potuit eadem Synodus admittere Gratiam Efficacem, prout pingitur a Jansenio.

Dete-

Detegitur Synodi mens illi essentialiter Victrici, & Irresistibili Gratiæ contraria ex Causa formandi Decreta, & Canones contra Pelagianos, & Semipelagianos.

§. VIII.

SI quis dixerit, hominem suis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per Legis doctrinam fiant, absque Divina per Jesum Christum Gratia justificari posse, Anathema sit. *Sess. 6. Can. 1.*

Si quis dixerit, ad hoc solum Divinam Gratiam per Christum Jesum dari, ut facilius homo justè vivere, ac Vitam Æternam promereri possit. quasi per liberum Arbitrium sine Gratia utrumque, sed ægrè tamen, & difficulter, possit, Anathema sit. *Can. 2.*

Si quis dixerit, sine præveniente Spiritus Sancti Inspiratione, atque ejus adjutorio, hominem credere, sperare, diligere, aut pœnitere posse, sicut oportet, ut ei Justificationis gratia conferatur, Anathema sit. *Can. 3.*

Ex his tribus Canonibus liquet, Causam illos, aliosque formandi fuisse Concilio non solam impugnationem Lutheranorum, aliorumque Hæreticorum omnia tribuentium Gratiæ Divinæ, liberumque hominis Arbitrium evertentium; sed etiam Pelagianorum, & Semipelagianorum, ex adverso nimis extollentium vires humani Arbitrii, & negantium necesitatem Gratiæ Divinæ, vel talem necessitatem imminuentium, ut clariùs explicabitur Capite 4. Interim ex hac

Causa

Causa damnandi hostes Gratiæ Divinæ inferimus, quod si Concilium censuisset simpliciter necessariam esse, ut possit quis bene operari, non solùm Gratiam abjicibilem, & cui possit dissentiri (per quam reddimur simpliciter potentes operari opus salutare) sed & aliam *Inabjicibilem*, & essentialiter Efficacem, & *Irresistibilem*, omnino definire debuisset talis Gratiæ necessitatem.

Idem confirmātur ex Causa damnandi Lutheranos, & alios humanæ Libertatis eversores.

§. IX.

EX sexdecim Decretis, atque Triginta tribus Canonibus Sessionis 6. ferè omnes sunt contra Lutherum, aliosque recentiores Hæreticos, qui licet Veterum errores ferè omnes ab Inferis revocaverint, ideoque nonnulli ex ipsis Pelagio adhæserint, nihilominus plerique toti sunt in neganda humani Arbitrii Libertate, & astruenda Necessitate peccandi, quando Divina Gratia præveniente destituimur, cui Gratiæ totaliter attribuunt bonum opus, quando ab homine perpetratur. Si ergo Sacra Synodus credidisset simpliciter necessariam esse Gratiam illam prævenientem nedum essentialiter Efficacem, sed & *Inabjicibilem*, & *Irresistibilem*, profectò explicare debuisset, quonam pacto nihilominus illa posset non lædere humani Arbitrii Libertatem, quam omnino subsistere Concilium frequenter inculcat. Hoc autem nedum Concilium non explicat, sed omnino repugnans esse declarat, dum in-

tegram libertatis rationem in eo ſupponit conſiſtere, quod liberum hominis Arbitrium Gratiæ Prævenienti, quæcumque ea ſit, *poſſit diſſentire, ſi velit*. Patet, quod majus periculum Libertati immineret ab illa Gratia nedum intrinſecè Efficaci, ſed & *Inabjicibili, cuique diſſentiri non poſſet, quàm ab altera abjicibili, & cui queat humanum Arbitrium diſſentire*. Ergo cum Synodus explicuerit, quo pacto cum hac ſtare poſſit humana libertas, multò magis conata fuiſſet explicare, quomodo eadem Libertas ab illa alia Gratia non extingueretur, ſi verè neceſſariam eſſe illam quoque aliam Gratiam Synodus cenſuiſſet, & putaſſet, illam quoque cum humana Libertate conciliari poſſe.

Expenditur Sedulitas Concilii in explicanda Gratia præveniente.

§. X.

In Alloquutione ad prorogandam Seſſionem xi.

CArdinalis a Monte, qui deinde fuit Julius III. ſan:mem: tunc primus Præſidens S.Concilii Tridentini Bononiam translati, ſic alloquutus fuit Patres: *Scimus, quod cum eſſemus Tridenti, & crederemus, ſpatio quindecim dierum expediri poſſe Decretum Juſtificationis, coacti fuimus inſudare in eo ſeptem continuis menſibus, non intermittendo unum diem, & habendo ſæpe duas Congregationes in uno, & eodem die. Ubi agitur de Fide, de Dogmatibus, de confundendis Hæreticis, oportet, nos cum pede plumbeo procedere, & interdum in unius verbuli diſcuſſione longo tempore immorari.*

Etiamſi ſemel tantùm in die per ſeptem Men-

Menses habitæ fuissent Congregationes, istæ prætergrederentur numerum ducentarum, multòque plures illas fuisse affirmavit Primus Concilii Præsidens, dum Patres, quorum plurimi eisdem interfuerant, alloquebatur. Quis ergo in animum possit inducere, quod cum verba omnia tam solerter diuturno examini subjiciebantur, nullum factum fuerit de illa Efficaci essentialiter, & *Inabjicibili* Gratia præveniente, quæ si esset simpliciter necessaria ad quodcumque opus salutare, profectò Spiritus Divinus plurimis suggessisset; ut eadem necessitas explicaretur, neque Synodus traderet solam Doctrinam de alia Gratia *abjicibili, & cui possit dissentiri?*

Veritas magis dilucidatur ex qualitate Præsulum, aliorumque Theologorum, qui Synodo aderant ante Decreta Sessionis Sextæ.

§. XI.

PRæter multos Episcopos assumptos ex variis Religiosis Ordinibus, & celeberrimos Theologos, v.g. Dominicum Sotum Ordinis Prædicatorum, reperimus in subscriptionibus post Sessionem Sextam R. P. Franciscum Romæum Generalem ejusdem Ordinis Prædicatorum, R.P.Bonaventuram Pium Generalem Ordinis Minorum Conventualium, R. P. Hieronymum Seripandum Generalem Ordinis Eremitarum S.Augustini, R. P. Nicolaum Audetum Generalem Ordinis Carmelitarum, R.P.Augustinum Bonucium Generalem Ordinis S.Mariæ Servorum; ex quibus

bus Seripandus, & Bonucius paulò post relati fuerunt in Sacrum Cardinalium Collegium. Omnes autem erant viri doctissimi, primique Magistri in Scholis SS. Augustini, ac Thomæ, inque illis Scoti, Baconii, & Henrici. Manifestum autem videtur, quod si tunc ab ulla ex hujusmodi Scholis cognita fuisset hæc prætensa necessitas Gratiæ nedum intrinsecè, ac essentialiter Efficacis, sed & *Inabjicibilis*, & *Irresistibilis*, aliquis ex illis Sacræ Synodo supplicasset, ut de illa saltem quæstio institueretur, & in Decretorum, & Canonum formatione, nisi talis necessitas decernenda fuisset, ita saltem Veritas Catholica circa reliquos Articulos explicaretur, ut nullum præjudicium inferri posset sententiæ, quæ apud Catholicos Theologos viguisset.

Cautela hæc a Concilio adhibita fuit quò ad alias materias plurimas, ut constat ex Actis, & ex Historia Cardinalis Pallavicini, qui quò ad hanc solùm commemorat, a P. Magistro Christophoro a Padua Successore Seripandi in Augustinianorum Generalatu, & a P. Jacobo Lainez, tunc in Synodo Theologo Pontificio, ac deinde Generali Societatis Jesu, suggestum fuisse, Vocationes nonnullas extraordinarias, & rarissimas, v.g. illam S. Pauli, tales esse, quibus homines nequeant resistere, atque hanc fuisse S. Augustini Sententiam, licet Sanctus Doctor censuerit communes Vocationes *resistibiles*, & *abjicibiles* esse, Patavinus affirmavit. Nihilominus Patres noluerunt explicare quidquam circa rarissimas, & penitus extraordinarias hujusmodi Vocationes, sed solùm in Canone, ubi statuitur, quod *possumus dissentire Deo vocanti*, loco *hominis* (quod nomen

men appositum fuerat in forma Canonis præparati) apposuerunt *Liberum hominis Arbitrium*, pro ut nunc exstat: *Si quis dixerit, Liberum hominis Arbitrium &c. neque posse dissentire, si velit*. Ita cautissimè loquuti sunt, quia in eo casu Vocationis extraordinariæ, ac necessitantis, non remaneret *Libertas Arbitrii* juxta propriam, & communem illius significationem; ideoque non fuit instituta Quæstio, utrum propositus Casus Vocationis necessitantis sit possibilis *in homine*, cum satis fuerit declarasse, non esse possibilem *in Libero Arbitrio hominis*.

Seß. 6. Can. 4.

Ex hoc ultro apparet, alienissimum fuisse Concilium ab opinione, quod quæcumque Dei Vocatio compleatur per Gratiam nedum intrinsecè & ex Natura sua essentialiter Efficacem, sed & *Irresistibilem*, *Inabjicibilem*, & cui nequeat dissentiri, eamque a nulla Catholica Schola fuisse admissam.

Ea, quæ subjiciam in hoc, & sequentibus Paragraphis usque ad decimumsextum inclusivè, nexum habent cum Sententia, quod Deus ab æterno cognoverit non solùm res omnes contingentes absolutè futuras, sed etiam futuras conditionatè: atque illas quidem cognoverit in intrinseca earum veritate, absque eo, quod necesse illi fuerit formare in priori Signo Decreta absoluta ex parte Actus, & conditionata ex parte Objecti, ut in illis Decretis cognoscere posset Veritatem illorum objectorum conditionatè futurorum. Cum autem de hoc modo Divinæ Scientiæ vigeat controversia in Catholicis Academiis, meum consilium non est urgendi Jansenianos hac unica via, sed eam solùm proponendi, quæ vera mihi

mihi videtur, Textuique Concilii conformior. Superſunt aliæ, quas ineunt alii Theologi doctiſſimi ad eoſdem Janſenii Aſſeclas revincendos. Sed mei inſtituti non eſt in hoc breviſſimo Enchiridio ſemitas omnes ſemper arripere.

Major Gratia Præveniens conſiſtit in majori Illuſtratione, & Motione Divina.

§. XII.

LIquere mihi videtur ex dictis, quod, cum ex Doctrina S.Concilii Divina Gratia præveniens nihil aliud ſit, quàm *Illuminatio* ex parte Intellectus, & *Motio* ex parte Voluntatis, per quas, ut inquit S.Auguſtinus, *Appareat, quod latebat, & ſuave fiat, quod non delectabat*: tunc hæc Gratia præveniens eſt major in ſe, quando major eſt Illuminatio, & ſuavior Motus, magiſque alliciens ad Converſionem, vel alios actus ſalutares, ad quos nos Deus præparat, & diſponit; ſed ita ſemper, ut *Motus* ille, ſicut *Illuminatio*, fiat per actus vitales Voluntatis, & Intellectus in nobis a Deo excitatos, & a nobis *abjicibiles*, & reſiſtibiles: ſive, *quibus poſſimus diſſentire*, ſaltem cum ſervanda eſt Libertas humani Arbitrii, ut explicuimus §. antecedenti.

Aliquando datur Major Gratia præveniens dissensuro, quàm consensuro, si spectetur intrinseca Gratiæ Natura.

§. XIII.

AFferri possent innumera exempla ad hanc Veritatem ostendendam; sed sufficiat inter se comparare Judam Proditorem, & Bonum Latronem. Cum ex Definitione Concilii Gratia præveniens consistat in *Illuminatione*, & *Motione vitali*, leguntur in Evangelio mirifica signa Amoris a Christo Domino exhibita Judæ, quæ omnia, licet fuerint Gratiæ extrinsecæ, nihilominus eadem signa, præsertim ostensa immediatè ab ipso Reparatore nostræ Salutis, comitari solebant Internæ *Illuminationes*, & *Motiones*, ad Judam ab immani scelere compescendum: multòque pauciora exhibita Bono Latroni. Si ergo spectentur intrinseca prædicata totius Gratiæ prævenientis, multò major fuit complexio illius tributæ Judæ, quàm collatæ Bono Latroni; & nihilominus Judas *illam abjecit*, *eique dissensit*; Latro illam fuit amplexus, & consensum eidem præstitit.

Nihil simile dici potest a Jansenianis, quamvis profiteantur, Delectationem Victricem, in qua juxtà ipsos consistit Gratia Efficax, esse relativam, atque tunc esse Victricem, quando superat Delectationem Concupiscentiæ; ideoque stante Delectatione aliqua Cælesti eadem entitativè, atque in eodem gradu intensionis, posse nihilominus illam non esse Gratiam Efficacem

in

in ordine ad opus salutare, ac solummodo excitandum ab illa esse desiderium inefficax ejusdem operis, si consurgat prævalens Delectatio Concupiscentiæ; si verò hæc sit minor, tunc eamdem ipsam Delectationem Cælestem fore Victricem, & Gratiam Efficacem.

Vanissima profectò est hujusmodi elusio, quia cum Deus decreverit per Jansenianos infundere Delectationem Victricem ante omnem absolutam, aut conditionatam Prævisionem humani Consensus, aut Dissensus: & illa, quæ futura est Victrix, non solùm sit ab homine Inimpedibilis propter Carentiam indicatæ antecedentis Prævisionis; sed etiam, dum actu confertur, sit omnino Inabjicibilis, & Irresistibilis ex Natura sua: & è converso alia, quæ in Desideriis inefficacibus est hæsura, sit essentialiter talis: & Jansenius Delectationi illi Cælesti ab homine abjiciendæ ne nomen quidem *Gratiæ Sufficientis* attribuat: manifestissimum est, nullatenus a Jansenianis dici posse, quod *aliquando detur major Gratia Præveniens dissensuro, quàm consensuro, si spectetur intrinseca Gratiæ Natura*, cum per ipsos diversissima sit harum Natura Gratiarum, & multò præstantior intrinsecè, atque essentialiter, sit illa, quæ consensuro tribuitur.

Verum quidem est, quod Gratia per nos collata homini consensuro, v. g. Bono Latroni, potest appellari major intensivè, quàm collata non consensuro, licet huic possit conferri major extensivè, sicuti re ipsa major extensivè fuit attributa Judæ, quàm Bono Latroni. Sed hæc intensio solùm consistit in ipsa Congruitate, videlicet in eo, quod Deus Optimus Maximus

volens omnino obtinere consensum Boni Latronis elegerit ex thesauro suorum Auxiliorum illud, cui prævidit dandum infallibiliter esse consensum. Et certè Auxilium illud, quantumvis dici queat majus intensivè, non fuit ejusmodi, *ut non potuerit abjici, eidemque dissentiri*; hoc enim esset contra universalem Sacri Concilii Definitionem de Auxilio qualicumque, quod confertur libero hominis Arbitrio.

Si verò quæratur, cur etiam pro Juda non selegerit Deus aliquod ex illis Auxiliis finalibus, cui prævidisset ipsum quoque consensurum, alia responsio dari nequit, præter illam Apostoli: *O Altitudo Divitiarum Sapientiæ, & Scientiæ Dei, quàm incomprehensibilia sunt Judicia ejus, & investigabiles viæ ejus!* In hoc Selectu Divino Auxiliorum congruorum (quæ scilicet, licet in se intrinsecè sint talia, *ut possint abjici, eisque possit dissentiri* juxta Concilium, nihilominus prævisa sunt a Deo conjungenda cum Perseverantia finali in bono, vel conversione ad illud) præcipuè consistit Prædestinatio pendens a libero Arbitrio Divino, sed talis, ut exclusi a numero Prædestinatorum conqueri non possint, nisi de se, qui prævisi sunt dissensuri Auxiliis illis, quæ ex intrinseca natura sua fuissent sufficientissima ad obtinendam finalem eorum Perseverantiam in bono, vel conversionem ad illud.

Rom. 11.

Si

Si verò considerentur ea omnia, quæ circumstant extrinsecè Gratiam Prævenientem, major est illa, quæ datur consensuro.

§. XIV.

Dubitari non potest, præsuppositum fuisse a Sapientissimis Sacri Concilii Patribus, quod infinita Dei Sapientia præcognoverit ab æterno qualemcumque usum bonum, vel malum, Gratiæ suæ prævenientis hominibus tribuendæ, videlicet cuinam Auxilio Petrus v. g. esset consensurus, & cuinam Judas dissensurus, ex innumeris illis Auxiliis, quæ habebat in Thesauro suæ Omnipotentiæ, quorum plurimis dissensurus fuisset Petrus, & aliis plurimis Judas consensurus. Per quamcumque demum Scientiam, & quocumque nomine appellandam, ista omnia præcognoverit Deus, certissimè supposuit Concilium, quod nihil illum latuerit, non solùm ex illis, quæ futura erant re ipsa, sed etiam ex illis, quæ futura fuissent, si datæ fuissent, vel essent dandæ, aliæ circumstantiæ, quæ nunquam datæ sunt, & nunquam dabuntur. Legerant v.g. Patres Concilii in Evangelio exprobratum fuisse a Christo Domino Berzamitis, & Corozaitis obstinatis in malo: *Si in Tyro, & Sidone, factæ essent virtutes, quæ factæ sunt in vobis, olim in Cilicio, & cinere pœnitentiam egissent.* (Matt. 11.) In Tyro autem, & Sidone, neque prædicaverat unquam, neque Miracula ediderat, aut editurus erat; ideoque hæc Revelatio Divina de Conversione Ty-

 riorum,

riorum, & Sidoniorum, versata fuit circa objectum, quod nunquam futurum erat, sed futurum fuisset in circumstantiis nunquam purificandis.

Manifestum porrò est, opinari non potuisse Sacram Synodum, quod Christus Dominus præviderit hanc Conversionem Tyriorum, & Sidoniorum tanquam eventuram post Decretum Divinum de Gratia nedum intrinsecè Efficaci, sed & *Inabjicibili*, & *Irresistibili*, danda Tyriis, & Sidoniis, tum quia nullam vim habuisset Exprobratio facta Betzamitis, & Corozaitis, quibus eamdem Gratiam non dederat; alioqui enim etiam ipsi conversi fuissent: tum quia (ut solis a Concilio petitis argumentis utamur) cum Synodus definiverit Gratiam Divinam Prævenientem, quæ de facto datur hominibus, *esse abjicibilem*, & *cui possit dissentiri*, ideoque *resistibilem*, impossibile est, quod eadem Synodus opinata fuerit, cognitam a Christo Deo fuisse Conversionem illam conditionatam, tanquam eventuram post Decretum de danda Tyriis, & Sidoniis Gratia præveniente omnino diversa, imò etiam contraria, illi, quam de facto dari Concilium definivit.

Cum igitur Deus præcognoverit ab Æterno (ut certè Concilium supponit) cuinam Gratiæ prævenienti singuli homines sint consensuri, vel dissensuri, si seligat illam, cui re ipsa aliquis consentiet, hæc dicitur major extrinsecè ob hanc ipsam Prævisionem, licet in se realiter, & intrinsecè fortasse sit minor, sicut minor intrinsecè fuit Gratia præveniens tributa Bono Latroni, quàm collata Judæ; sed nihilominus major extrinsecè

fuit

fuit illa Boni Latronis. Præſtantia hæc extrinſeca unius Gratiæ prævenientis conſiſtit in hoc ex Doctrina S.Auguſtini, quod *Deus decernat vocare hominem eo modo, quem ſcit illi eſſe congruum, ut repulſam non det vocanti*: ſive, ex forma loquendi adhibita a Concilio, decernat vocare ita, *ut non abjiciat*, & reddat fruſtraneam Gratiam ſuam, *nec eidem diſſentiat*.

Explicuimus modum, quo ſtatuitur Præſtantia unius Gratiæ prævenientis ſupra aliam, quamvis *Liberum hominis Arbitrium cuilibet Gratiæ poſſit diſſentire, illamque abjicere*: hunc, inquam, modum expoſuimus ineundo unam ex viis, cui multi Catholici Doctores inſiſtunt. Diverſas arripiunt alii; ſed omnes inhærent Definitionibus Sacri Concilii, ac ſtrenuiſſimè defendunt Concluſiones penitus oppoſitas illis Janſeniſtarum.

Gratia præveniens conſiderata in ſe intrinſecè eſt indifferens, ut conjungatur cum conſenſu, vel diſſenſu; licet ſit extrinſecè determinata Divina circa illam Præſcientia.

§. XV.

QUod ſit intrinſecè indifferens, apertiſſimum mihi videtur ex Definitione Concilii affirmantis, quod *abjici poſſit, eique poſſit diſſentiri*. Atque hic notandum videtur id, quod ex authenticis Actis narrat Cardinalis Pallavicinus, videlicet, propoſitum fuiſſe a R.P.M.Bonaventura Pio Minorum Conventualium Generali,

ut adderentur Decreto circa Gratiam prævenientem hæc verba, *cum sit in nostra potestate illam recipere*; sed opportunius visum fuisse declarare Catholicam Veritatem illis aliis verbis: *quippe qui illam & abjicere potest*: quæ subjiciuntur illis aliis: *Tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest*. Opportunior, inquam, visa fuit hæc loquendi forma, quàm illa: *cum sit in nostra potestate illam recipere*, quia cum Deus *in nobis sine nobis* excitet *Illuminationem illam Intellectus, & Attactum* Voluntatis, non est in nostra potestate illam recipere, vel non, sed est in nostro Arbitrio, ut *illam abjiciamus eidem dissentiendo, vel eam retineamus consentiendo*.

Sess. 6. Dec. 5.

Est ergo intrinsecè indifferens, ut conjungatur cum consensu, vel dissensu; sed nihilominus est extrinsecè determinata Divina circa illam Præscientia, quia infunditur a Deo certissimè prævidente, utrum illi homo sit consensurus, vel dissensurus.

Omnis

Omnis Gratia præveniens dici potest quodammodo Efficax, non quia trahens infallibiliter Actum, sed quia potentes reddens ad illum ponendum; licet non sit Efficiens, hoc est semper illum trahens: nec, propriè loquendo, dicendum est ab homine addi Efficaciam Gratiæ Divinæ.

S. XVI.

EX eo, quod Synodus neget dari ullam aliam Gratiam Prævenientem, præter illam, quam dicit *esse abjicibilem, & cui possit humanum Arbitrium dissentire*, congruenter inferri potest, quod si *Efficacia* sumatur pro Potentia producendi actum bonum, v. g. Conversionem, in ordine ad quam a Deo tribuitur homini Gratia præveniens, omnis talis Gratia nuncupari possit Efficax, quia verè omnis Gratia præveniens constituit talem Potentiam ex parte actus primi, licet ex parte actus Secundi requiratur alia Gratia Cooperans simul cum homine re ipsa se convertente ad Deum per consensum præstitum Gratiæ prævenienti. Quamvis igitur non omnis Gratia præveniens sit *Efficiens* re ipsa, scilicet producens effectum intentum a Deo illam conferente; omnis tamen dici potest *Efficax*, in quantum omnis tribuit homini Potentiam ad producendum effectum bonum, licet homo ipse culpâ suâ effectum bonum frequentissimè non producat *abjiciendo Gratiam Dei* prævenientem, *eidemque dissentiendo*.

Dum

Dum ergo opponitur, inconveniens esse, quod homo ipse addat *Efficaciam* Gratiæ Divinæ secundum se indifferenti, ut sit Efficax, vel non, negandum omnino est ab homine addi ullam Efficaciam positivam eidem Gratiæ illam ex se habenti; & solùm concedendum est, ab homine consentiente Gratiæ non poni eidem Gratiæ Obicem, quem posset ponere, atque per hoc compleri quodammodo Gratiam in ratione *Efficientis.* Quod Arbitrium creatum aliquid conferat ad *Efficientiam* Gratiæ in actu secundo, liquet ex illo Apostoli: *Non ego, sed Gratia Dei mecum*: & ex illo Augustini; *Nec ego solus, nec Gratia sola, sed Gratia mecum*; illud tamen semper, & constanter retinendo, quod Arbitrium creatum concurrat ad *Efficientiam* Gratiæ in actu Secundo dependenter ab ipsa Gratia, & non aliter, nisi cum Adjutorio ipsius. Ita si quæratur, utrum homo possit addere Soli *Efficaciam* illuminandi? Respondetur non posse addere Efficaciam positivam; illam enim Sol habet ex se: posse autem ab homine poni Obicem Soli, claudendo Palpebras, quas si occluderet, profectò Sol illum non illuminaret actu. Hæc potentia ponendi Obicem, ideoque reddendi *inefficacem*, seu verius *inefficientem* actu Gratiam Divinam, & Solem, nullatenus imminuit utriusque Gloriam.

Quod talem potentiam homo habeat, apertissimè definivit Sacrum Concilium, declarans, Divinam Gratiam Prævenientem *ab homine abjicibilem esse, eidemque Liberum hominis Arbitrium dissentire posse.*

Incolumis igitur perfectissimè remanet Gloria Gratiæ Divinæ per hoc, quod ipsa præveniens

habeat

habeat ex ſe vim producendi actum ſalutarem, niſi *homo illi diſſentiat*, *eamque abjiciat*: perque hoc, quod, ſi homo illi conſentiat, Conſenſus ipſe præſtetur ab homine per aliam Gratiam Cooperantem.

Fruſtranea eſſet Gratia Præveniens, quæ intrinſecè, & ex natura ſua eſſet merè ſufficiens, neque talis, quæ conſtituat nos proximè potentes ponere effectum.

§. XVII.

JAnſeniani affirmantes diverſam eſſe Naturam intrinſecam Gratiæ prævenientis, & unam eſſentialiter eſſe Efficacem, atque *Inabjicibilem*, & *Irreſiſtibilem*, & infallibiliter, & inſuperabiliter connexam cum effectu: & aliam eſſentialiter per ſe *inefficacem* & merè *ſufficientem*, ſive, ut ipſi loqui ſolebant, merè *excitantem*, & ex Natura ſua talem, ut nunquam cum effectu conjungi poſſit: fateri compelluntur, hanc ſecundam Gratiam eſſe fruſtraneam. Fruſtranea enim profectò eſt Potentia illa, quæ ex natura ſua cum effectu nunquam conjungi valet. Talis autem eſſet Potentia illa ad actum bonum, v.g. ad Converſionem, quam Janſeniani agnoſcerent in præveniente Gratia appellata Sufficienti, nunquam valente in actum prodire ex intrinſeca, & eſſentiali conſtitutione ſui.

Si verò Gratia præveniens talis naturæ ſit, ut per ipſam Effectus haberi poſſit, eſto, re ipſa nunquam habendus ſit, ſive quia collata fuerit

ſub

sub Prævisione Dissensus ab homine præstandi juxta Principia, quæ omnino vera censemus: sive quia ex aliorum Theologorum sententia non sit intrinsecè Efficax, & ex suis constitutivis infallibiliter cum consensu connexa, non tamen ob id ullo modo dici potest frustranea in se ipsa, quia talis semper redditur ex culpa hominis uti nolentis adæquatâ, & expeditâ Potentiâ producendi consensum, quam Potentiam in Gratia Præveniente simpliciter ad id necessaria Catholici omnes agnoscunt.

Per summam abusionem vocabuli appellaretur sufficiens Gratia, quæ necessariò indigeret consortio alterius non tantùm, ut operaretur, sed etiam ut posset operari.

§. XVIII.

INnuimus hoc §. 5. Capitis primi, & inculcandum nunc est, cum ex professo impugnatur Secunda Hæretica Janseniana Propositio affirmans, *Interiori Gratiæ in Statu Naturæ lapsæ nunquam resisti*. Frustra tegere conantur Hæresim suam Jansenii Asseclæ dicentes, quod, licet *nunquam resistatur Gratiæ* ex Natura sua Efficaci, per ipsos *Inabjicibili*, & *Irresistibili*; datur tamen alia Gratia *Sufficiens*, *cui semper resistitur*. Frustra, inquam, ad has latebras confugiunt, quia non nisi per summam abusionem vocabuli appellari ab ipsis potest *Sufficiens* Gratia illa, quæ se solà non constituit *per ipsos* adæquatam Potentiam producendi actum salutarem, cum ad eam adæ-

adæquatam Potentiam constituendam necessariò præterea requiratur *per ipsos* alia Gratia Præveniens nedum *essentialiter Efficax*, sed & *Inabjicibilis*, *& Irresistibilis*. Ergo *per ipsos nunquam resistitur Interiori Gratiæ verè sufficienti*.

Sed *sufficientissima* in omni vera acceptione vocabuli dici potest Gratia illa præveniens, qua potentes simpliciter efficimur ad opus salutare, quamque admittit S.Concilium *abjicibilem*, *& cui possit dissentiri*, quia certè sufficit illa, quæ non indiget consortio ullius alterius ad constituendam totam illam potentiam producendi actum salutarem, v.g. Conversionem, quam Deus ex parte sua tribuere debet homini, ut possit salutares actus producere. Adeo, inquam, ut hæc, *cui nimis frequenter*, vel, ut aliis placet, semper resistitur, nisi succedat Præmotio ex parte Actus Secundi, dici possit etiam *Efficax*: præsertim in nostris Principiis, licet non *Efficiens*: juxta quæ Principia si spectetur, *Efficax* vocatur illa, quam Deus tribuit ex Prævisione Consensus: *Sufficiens*, quam post Prævisionem Dissensus.

Ex eo, quod homo possit abjicere Gratiam, & illi dissentire, non sequitur, quod consentiens discernat se primò & primariò a non consentiente.

§. XIX.

PEtrus Suavis famosus hostis Sacri Concilii Tridentini, & Lutheranorum, atque Calvinistarum Interpres, illos sub tacito Theologorum,

rum, quos Catholicos existimari optat, nomine inducit insurgentes contra Sanctæ Synodi declarationem, quod Gratia Dei præveniens *sit abjicibilis, eidemque possit dissentiri*. Ex hoc enim, inquit, sequeretur, Vasa Misericordiæ separanda esse ab illis Iræ ab ipsis hominibus, & non a Deo, contra illud, quod supponit Apostolus interrogans hominem: *Quis enim te discernit?* Nam si Divina Gratia præveniens est intrinsecè indifferens, & determinatur ad Efficaciam per humanum consensum, discernitur, & separatur ille, qui est consensurus finaliter, ideoque futurus Vas Misericordiæ, a dissensuro finaliter, qui proinde futurus est Vas Iræ, ab ipso homine finaliter consensuro, & non a Deo.

1. Cor. 4.

Mirum non est, quod hæc celeberrima objectio allata fuerit a Suavi, & a manifestis Hæreticis, quorum tutelam ipse suscepit; sed vehementer admirari possumus, quod eamdem frequenter in medium afferant Janseniani, qui ab ipso quoque Jansenio, nedum a Luthero, & Calvino, abhorrere se profitentur, ideoque obsequentissimè a se coli gloriantur Sacrosancti Concilii Tridentini Definitiones.

Duplici autem tramite ingrediuntur Theologi Catholicæ Fidei retinentissimi ad nodum hunc dissolvendum; qui enim, ex supra indicatis, distinguunt Gratiam Sufficientem ab Efficaci ex intrinsecis utriusque Gratiæ constitutivis, ex eo videlicet, quod Sufficiens detur ad simpliciter *posse*, sitque intrinsecè penitus indifferens, adeo ut conjungi valeat cum alterutra Contradictionis parte; Efficax autem detur *ad actum* infallibiliter exiturum, cum quo ab intrinseco dicat connexio-

xionem, licet componi possit, & componatur cum Potentia, quam intactam relinquat, ad oppositum Actus eliciendi: hi, inquam, Theologi censent nullius roboris esse id, quod objicitur, cum refundant Discretionem Consentientis a Dissentiente unicè in Dei Voluntatem ex solo suo beneplacito impertientis Dissentienti Gratiam purè Sufficientem, quæ constituat quidem in illo completam Potentiam præstandi Consensum ex parte Actus Primi, quem tamen Consensum Gratia illa secum non trahat, semperque verum sit, quod homo ex sui pervicacia resistit Gratiæ: consentienti verò docent attribui a Deo Gratiam ab intrinseco Efficacem, *Abjicibilem* quidem, *&* *Resistibilem*, sed talis virtutis, ut nunquam ei voluntas resistat, illamque abjiciat, licet possit eam *abjicere*, illique *resistere*. Unde inferunt, falsum omnino esse, quod Vasa Misericordiæ a Vasis Iræ discernantur per ipsummet Libertatis Assensum.

Qui verò nobiscum propugnant, & verè, ut censemus, Gratiam Sufficientem ab Efficaci non distingui entitativè, sed ab extrinseco, & ex Prævisione Consensus, aut Dissensus, & ex Amore speciali Dei eligentis Gratiam, quam Augustinus appellat *Congruam*, tribuendam homini consensuro, nil reformidant concedere, quod ultima Discretio Consentientis a Dissentiente a Concilio attribuatur Libero hominis Arbitrio per hoc ipsum, quod dicat, Gratiam Prævenientem esse *abjicibilem*, & cui *humanum Arbitrium possit dissentire, si velit*.

Hinc tamen non efficitur, quod primus, & primarius discretor Vasorum Misericordiæ ab illis

Iræ

Iræ sit homo ipse contra suppositum Apostoli; primus enim discretor fuit Deus ipse decernens ab Æterno conferre Petro v. g. Vocationem illam finalem, & Gratiam Congruam, cui prævidit consensurum, loco alterius Gratiæ, ac Vocationis Incongruæ, cui prævidit dissensurum.

Ad interrogationem igitur illam Pauli: *Quis enim te discernit?* respondent consequenter, non alium esse, quàm Deum, si sermo sit de prima, & primaria discretione, de qua sola loquitur Paulus, agens de ipsa Prædestinatione, non de illius effectu. Secundam autem discretionem præstat quidem aliqualiter homo ipse per illud *non omnino nihil*, quod agit juxta Concilium, scilicet per liberum consensum Vocationi Divinæ, *cui potuisset dissentire illam abjiciendo*: volente Deo hoc ipsum, videlicet, quod hæc ipsa Secundaria discretio liberè fiat ab homine, simul tamen cum ipso Deo per aliam Gratiam cooperantem superadditam prævenienti, per quam Deus hanc quoque Secundariam discretionem primariò præstat, & verificatur aliud Apostoli Oraculum: *Non ego, sed Gratia Dei mecum*.

Quod ultima discretio fiat ab homine ipso confirmatur etiam ex eo, quod Apostolus in eadem Epistola hortetur Ethnicos conversos ad Fidem ad non superbiendum, ne ipsi quoque, sicut Hebræi, a Deo relinquantur: perque tot Capita illos urgeat ad bona opera: & alibi Corinthios admoneat (Epist. 2. cap. 6.) *ne in vacuum recipiant Gratiam Dei*. Hæ autem hortationes, & admonitiones, omnino futiles, &, ut Pallavicinus inquit, *stultæ essent*, si, quos Apostolus hortatur, ponere nequivissent illud *non omnino nihil*,

de

de quo loquitur Concilium, *& reddere vacuam Gratiam Dei* prævenientem *illi dissentiendo.* Hæc omnia melius patefient per sequentes Paragraphos hunc dicendi modum corroborantes, altero nullatenus impugnato.

Vis humani Arbitrii a Deo confortati, consequenter ad dicta, explicatur auctoritate Sacri Concilii.

§. XX.

QUi ex nobis, tanquam ex nobis, nihil possumus, eo cooperante, qui nos confortat, omnia possumus. Ita non habet homo, unde glorietur, sed omnis gloriatio nostra in Christo est, in quo vivimus, in quo movemur, in quo satisfacimus, facientes fructus dignos Pœnitentiæ, qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur Patri, & per illum & acceptantur a Patre. Si ergo ex Divinis Oraculis allatis a Concilio *possumus omnia confortati a Deo per Christum* Dominum, *licet ex nobis nihil possimus*, quid mirum, quod eo cooperante consentientes Gratiæ prævenienti nos ultimò discernamus a non consentientibus? præsertim si animadvertatur, quod sic dicendo

Sess. 14. Dec. 4. 2. Cor. 3. Galat. 6. Luca. 3.

Determinatio Gratiæ indifferentis facta ab homine nihil Dei Gloriam imminuit.

§. XXI.

POstquam S.Synodus declaravit potestatem humani Arbitrii *ad abjiciendam* Gratiam præevenientem, illique dissentiendum, & alia subjecit de proprio Merito hominis per Dei Gratiam, addit: *Si quis dixerit, per hanc Doctrinam Catholicam de Justificatione a S.Synodo hoc præsenti Decreto expressam aliqua ex parte Gloriæ Dei, vel Meritis Jesu Christi Domini Nostri derogari, & non potius Veritatem Fidei nostræ, Dei denique, ac Jesu Christi, Gloriam illustrari, Anathema sit.* Nil igitur Gloriæ Dei derogatur per hoc, quod Discretio Consentientis a Dissentiente ultimò refundatur in hominem, sed potius illustratur, dummodo firmum, & inconcussum sit, ipsum neutiquam viribus propriis utcumque se ultimò discernere, sed post primam Discretionem Divinam superius expensam §. 19. & confortatum a Divina Gratia ipsi collata ex Meritis Christi Domini, quam licet *abjicere* possit, eique *resistere*, virtute tamen ipsius Gratiæ nec *abjicit*, nec illi *resistit*. Animadvertant igitur, quam juxta hæc Principia in ipsos sententiam tulerit Sacrum Concilium, Janseniani illi, qui dicunt, parum honorificam Deo, & ejus Gloriæ derogantem, esse ultimam hanc discretionem consentientis a non consentiente homini tributam ab ipsa Synodo.

Sess. 6. Can. 33.

In

In quanam prima discretione Concilium supponat consistere Divinam Electorum Prædestinationem.

§. XXII.

PRosequimur cætera explicare ex indicatis,quę amplectimur,Principiis,ut pateat clarius,juxta ea a Concilio omnia tribui Deo, quæ possunt salva hominis Libertate. Cum ex Augustino Prædestinatio sit *Præscientia*, & *Præparatio Beneficiorum, quibus certissimè liberantur, quicunque liberantur*: horum Beneficiorum, & Auxiliorum Seriem pro Electis liberrimè selegit Deus, & præcipuè selegit ultimum, cui prævidit ipsos finaliter consensuros, licet eidem *possent dissentire* juxta Concilii Definitionem.

Hanc Electionem fecit Deus ex Amore speciali erga Electós, & ex præcipua sua propensione ad Consensum finalem ab ipsis præstandum Vocationi suæ. Hinc est, quod si prævidisset Deus illos non consensuros plurimis Vocationibus suis, selegisset aliam, cui certè finaliter essent liberè consensuri.

Ex hoc speciali Amore, præter Scientiæ de consensu præstando certitudinem superius expensam, rursus oritur, quod primus, & primarius discretor consentientis a non consentiente sit Deus ipse.

Quid significet illa Ecclesiæ ad Deum Oratio: Ad te nostras, etiam Rebelles, compelle propitius Voluntates.

§. XXIII.

HUjus Orationis usum licitum amplius Ecclesiæ non fore blasphemat Suavis, postquam Concilium definivit: *humanum Arbitrium posse dissentire Deo Vocanti*. Janseniani autem contemnentes vim Synodalis illius Definitionis, ex hac Oratione inferunt, *Gratiam Dei prævenientem esse inabjicibilem, & irresistibilem, & cui nequeat dissentiri*. Sed per eas vetustas, & sapientissimas preces, profectò non ignoratas, & receptas a S. Synodo, solummodo postulatur a Deo Vocatio aliqua omnino Consensum, etiam a plerumque obstinatis, habitura; non tamen talis, quæ *vocatis auferat libertatem dissentiendi*. Aptissimè notat Sfortia Cardinalis Pallavicinus referens hanc Suavis objectionem, quod verbum illud *Compelle* fuit adhibitum etiam in Evangelio a Domino illo, qui repulsam passus ab aliis ad suum Convivium invitatis dixit Servo: *Exi citò in plateas, & vicos Civitatis, & pauperes, ac debiles, & cæcos, & claudos, introduc huc &c. exi in vicos, & sepes, & compelle intrare*. Neque tamen præcepit, ut illos suis ipse humeris deferret, aut dissentiendi libertate privaret; sed solùm, ut sedulò eos invitaret, ac tam ferventer hortaretur, & rationibus, & precibus, ita urgeret, ut re ipsa venirent, licet

Lucæ 14.

ex

ex se ipsis immerentes, & destituti oculis, aut cruribus ad pronum, & expeditum accessum. Igitur *compulsi* non sunt, imò ipsi quoque præstiterunt illud *non omnino nihil*, quo se a dissentientibus separarunt. Idem contingit, dum Deus ab Ecclesia exoratus invitat etiam Rebelles ad immortale Convivium suum Vocatione illa insolita, & vehementissima, quam scit eisdem esse congruam, ut, licet consueti repulsam dare aliis Vocationibus, illi tamen daturi non sint.

Quod si Jansenianis modus discurrendi hactenus allatus minimè arrideat, eum amplecti non compelluntur, & alterum propugnare possunt superius indicatum: videlicet, Discretionem Consentientis a Dissentiente antecedenter ad liberi Arbitrii usum, ejusque Prævisionem, haberi a Divina Voluntate liberè decernente conferre uni Gratiam, quæ ex suis intrinsecis constitutivis habeat infallibiliter necti cum futuro consensu, quam Gratiam alteri statuit denegare. Hæc autem cum sit speciale quoddam beneficium, nedum homini penitus indebitum, sed & nullatenus necessarium, ut constituatur in homine ipso Potentia bene operandi, & consensum præbendi, unicè dependet a gratuita Dei Beneficentia, & Clementia illud impertiri, cui velit, ac per hujusmodi Gratiam ad Consensum, *resistibiliter* tamen, quasi *compellere*. Etenim sic ratiocinando, dummodo firmum sit, Dissentientibus Deum nunquam deficere in simpliciter necessariis, sed eis semper præbere Gratiam undequaque sufficientem, cum qua possint, si velint, præstare Consensum, adeout Dissensus, quantumvis infallibiliter futurus, nullo modo tribui valeat

Carentiæ Gratiæ, quæ det *simpliciter posse*, sed solius humanæ voluntatis malitiæ; in Consentientibus verò adesse Potentiam resistendi, abjiciendique Gratiam illam, licet intrinsecè *Efficacem*, esto, nunquam sint abjecturi: si hæc, inquam, dicant, non erit amplius inter nos, & ipsos, ulla colluctatio, nisi Scholastica, ac proinde discrimen Sententiarum, quarum utraque defendi queat, salva semper Fidei Catholicæ Unitate, vinculoque pacis, & charitatis.

Quænam sit Gratia illa Præveniens Efficacissima, de qua nonnunquam loquuntur SS. Patres.

§. XXIV.

NOn alia profectò est, quàm quæ fuit explicata §. antecedenti, scilicet quæ, vel ex intrinsecis efficax, *abjicibilis* tamen, ac *resistibilis*: vel oblata in Circumstantiis opportunissimis, & cum tanta Illustratione ex parte Intellectus, tamque Suavi Motu ex parte Voluntatis, ut ad bonum allicientia motiva, quæ prius latebant, appareant in maxima claritate: quæque prius non delectabant, mirificè deinde animum afficiant; sed nihilominus relinquant *dissentiendi potestatem*, si futuræ sunt Vocationes præbitæ libero hominis Arbitrio, circa quas nimis aperta, & nullatenus in dubium revocabilis, est Concilii Definitio, quod *illis possit dissentiri*.

Fortassis etiam Patres aliqui putarunt, ut superius animadvertimus §. 11. quod in rarissimis casibus vocatus aliquis ita fuerit a Deo, ut resiste-

re

re non potuerit: ficuti fic a Deo fuiffe vocatum S. Paulum, fuit S. Auguftini fententia ex relatione Chriftophori a Padua. Sed ex eo, quod hæc Vocatio irrefiftibilis reperiri poffet *in homine*, fufpenfo quò ad illam *Libero Arbitrio*, non fequitur, quod eadem dari poffit in ipfo Libero Arbitrio hominis, circa quod habemus expreffam S. Concilii Definitionem, quod videlicet cuicumque Gratiæ prævenienti confentire poffit, & diffentire.

Diximus, quod in iis rariffimis cafibus, v.g. in Vocatione S. Pauli, fufpenfus quò ad illam fuiffet ufus liberi Arbitrii, fi eadem Vocatio fuiffet *irrefiftibilis*, quia certè Apoftolus nequiviffet vel exprefsè diffentire illi Vocationi, vel purè omittere Confenfum; ideoque quò ad ipfam Vocationem liberum ejus Arbitrium exercere non potuiffet quamcumque fpeciem actuum, vel omittere liberè Actum qualemcumque. Sacrum autem Concilium, ut explicuimus in allegato §. 11. non negat poffibilitatem Vocationis hujus irrefiftibilis in aliquibus cafibus, qui dari poffint in homine; ideoque confultò immutavit vocem illam, *homo*, quæ erat in primo exemplo Canonis præparati, in hanc aliam, *Liberum hominis Arbitrium*, dum voluit definire, quod ipfum *Liberum Arbitrium a Deo motum, & excitatum, poteft diffentire, fi velit, Deo excitanti, atque vocanti*. Hæc autem Definitio deinde facta amplectitur omnes Vocationes, ideoque quamcumque Gratiam Prævenientem, quam Deus confert Libero Arbitrio hominis in Ordine Confueto Providentiæ fupernaturalis, licet in rariffimis cafibus contuliffet S. Paulo, &

Seff. 6. Can. 4.

aliis fortasse quibusdam, Vocationem *Irresistibilem*, quæ data fuerit, vel danda sit *homini*, sed *non libero Arbitrio hominis*, de quo solo Canon loquitur.

Frustra Jansenius confugit ad discrimen inter Statum Naturæ Integræ, ac Stantis, & ejusdem Infirmæ, ac Lapsæ, ut inferat, Necessariam nunc esse Gratiam Christi Medicinalem, & Victricem, *nedum intrinsecè & essentialiter Efficacem, sed & per ipsum* Inabjicibilem, & Irresistibilem.

§. XXV.

FRustra, inquam, diutissimè in hoc explicando discrimine inter utrumque Statum desudavit, atque elaboravit Jansenius, nisi profiteri voluit, apertum a se bellum indici S. Concilio Tridentino, quod manifestè loquutum fuit de Statu Naturæ lapsæ post Adæ culpam, dum definivit, Gratiam prævenientem, quæ nunc nobis a Deo confertur, esse *abjicibilem*, eique *posse liberum hominis Arbitrium dissentire*, omnemque aliam prævenientem Gratiam rejecit, ut multiplici, & ineluctabili ratiocinatione confecimus. Jansenius autem per summam temeritatem post hujusmodi Definitiones affirmavit, *abjicibilem* fuisse solummodo illam, quæ tributa fuit Angelis, & Primis Parentibus in Statu Naturæ Integræ; nunc verò aliam non dari Gratiam *verè Sufficientem*, & omnino necessa-

Sess. 6. Dec. 5. & Can 4.

cessariam, ut nos ad quodcumque opus salutare præveniat, quàm illam, quæ sit etiam nedum *intrinsecè*, *& essentialiter Efficax ex natura sua*, *sed & prorsus inabjicibilis*, *infrustrabilis*, *& irresistibilis*, *quam Victricem*, *& Medicinalem Christi Gratiam* appellavit, cum aliam Indifferentem, *Abjicibilem*, *& Resistibilem* in Statu Naturæ Integræ nuncupaverit *Gratiam Sanitatis*.

Supervacaneum est ulterius progredi, ut ostendatur, hanc etiam partem Janseniani Systematis eversam fuisse a Synodo Sacrosancta, cum hoc liqueat ex dictis. Non immoramur igitur in explorandis aliis a Jansenio fusè tractatis, v. g. *de Ignorantia invincibili Juris Naturæ*, quæ dari queat in Statu ipsius Naturæ Lapsæ, ac secum trahat necessitatem peccandi; satis enim est decrevisse Auctoritate Sacri Concilii, quod *Deus* nobis, utcumque in Protoparente lapsis, *Impossibilia non jubet*, *sed jubendo monet*, *& facere*, *quod possis*: *& petere*, *quod non possis*: *& adjuvat*, *ut possis*. Seff. 6. Dec. 21.

Prætermittimus etiam, quæ Jansenius frequenter inculcat de *Adjutorio*, *quo*, *& Adjutorio*, *sine quo non*, quorum primo significari putat Gratiam illam indifferentem, quæ data fuerit Angelis, & Adamo; Secundo aliam essentialiter determinatam, *inabjicibilem*, *& irresistibilem*, quæ conferenda necessariò sit in Natura Lapsa, eò quòd sine illa nequeant homines salutariter operari. Hæc, inquam, perinde omittimus, ac reliqua de utriusque Status discrepantia, nam *etiam in nostro Statu Adjutorium esse vel intrinsecè indifferens*, vel, si determina-

tum,

tum, nunquam saltem tale, quod non possit *abjici*, illique *resisti*, a Sacra fuit Synodo definitum. Dum ergo S. Augustinus, cujus in Operibus versatissimi erant plurimi ex Concilii Patribus, agit de hoc gemino Adjutorio (de quo verbum nullum extat in Synodo) sub nomine Adjutorii, *quo*, intelligit Gratiam Adjuvantem, sive Cooperantem: vel, secundum Thomistas, Gratiam, quam putant quoque Prævenientem, licet eam collocent ex parte actus Secundi, intrinsecè Efficacem, quæ tamen possit *abjici*, *eique resisti*. Sub nomine autem Adjutorii, *sine quo non*, Gratiam Excitantem, & absque dubio Prævenientem, qua completur Potentia proxima ad operandum

Efficaciam, seu verius *Efficientiam extrinsecus advenientem Auxilio ex Divina Prævisione omnium, quæ futura sunt, aut essent*, admittit Jansenius ipse pro Statu Naturæ Integræ, ut liquet ex iis, quæ ab ipso retulimus Capite 1. §. 5. Felicem illum, si Tridentinis Definitionibus acquiescens non somniasset, necessarium esse in Statu Naturæ lapsæ Auxilium nedum essentialiter Efficax, sed & per ipsum *Inabjicibile*, & *Irresistibile*, ideoque *necessitans*, ut ipse concedit, hominem ad assensum.

Fru-

Frustra Janseniani ex Concilio expiscantur loca sibi faventia.

§. XXVI.

CRedi vix potest, ausos esse Jansenii Asseclas aliquid ex hac Sacrosancta Synodo, a qua in antecessum damnati apertissimè sunt, pro se depromere. Sed sicut Sacras ipsas Literas Hæretici perversè interpretantur, ita idem præstant de Sacris Conciliis.

Primò igitur notant, affirmari de Adolescentium ætate, quod, *nisi a teneris annis ad Pietatem, & Religionem informetur, antequam vitiorum habitus totos homines possideat, nunquam perfectè, ac sine maximo, ac singulari propemodum Dei Omnipotentis Auxilio in Disciplina Ecclesiastica perseveret*. Hoc autem, *maximum, ac singulare auxilium* est, inquiunt, Gratia nedum intrinsecè Efficax, sed & *Inabjicibilis, & Irresistibilis*. Ergo verè datur talis Gratia.

Sess. 23. Dec. 18. de Reformatione.

Sed negatur Minor Argumenti Propositio, cujus falsitatem ostendunt ea omnia, quæ statuimus. *Maximum* illud, *& singulare Auxilium* consistit vel per nos in perfecta Illuminatione Intellectus, & suavissimo Attactu Voluntatis, ut explicuimus: vel per Thomistas in Gratia ex sui natura Efficaci, quæ, esto, ducat secum infallibiliter Effectum, talis nihilominus sit, ut *abjici* queat a libero hominis Arbitrio, eique *resisti*.

Expendunt secundò Canonem tertium Sessionis

ſionis ſextæ, quo affirmatur, *hominem ſine præveniente Spiritus Sancti Inſpiratione non poſſe credere*. Sed quis hoc negat? Neque actus Fidei, neque ullus alius elici poteſt ſine præveniente Spiritus Sancti Illuminatione. Sacra verò Synodus affirmat hanc Illuſtrationem *eſſe abjicibilem*, & *cui poſſit diſſentiri*, non *inabjicibilem*, & *irreſiſtibilem*.

Allegant tertiò Canonem vigeſimumſextum ubi dicitur, *Chriſtum in Fideles, ut Caput in membra, influere*.

Sed explicat etiam Sacra Synodus hujuſmodi Influxum, qui fit per *Illuſtrationes*, & *Attactus abjicibiles*, & *reſiſtibiles*.

Confugiunt quartò nunc nonnulli ad ſenſum compoſitum, & diviſum, & potentiam antecedentem, & conſequentem, affirmando nos poſſe diſſentire Deo Vocanti in ſenſu diviſo ab ipſa Vocatione, non in ſenſu compoſito cum illa: & poſſe diſſentire potentia antecedenti, ſcilicet antequam ipſa Vocatio detur; non autem potentia conſequenti, videlicet poſtquam ipſa data eſt.

Sed, præter dicta §. 2. & dicenda Capite ſequenti, nimis aperta ſunt verba Concilii definientis nos *poſſe diſſentire Deo Vocanti*, hoc eſt quando ipſa Vocatio datur, atque proinde in ſenſu compoſito cum ipſa Vocatione, & potentia conſequente poſt collatam nobis Vocationem eamdem. Quænam eſt potentia diſſentiendi Vocationi, quando non vocamur, & antequam vocemur? Dicunt quidem Thomiſtæ, cum Vocatione ad Conſenſum non dari Potentiam ad conjungendum cum ipſa Diſſenſum; ſed quod cum

ipſa

ipſa Vocatione non conjungatur Potentia ad Diſſenſum, nemo non Janſeniſta aſſerere audet.

Afferunt quintò verba illa Concilii, *Liberum Arbitrium a Deo motum, & excitatum poſſe diſsentire, ſi velit*, ex quibus inferunt, admitti a Concilio præviam, & Efficacem Divinam Motionem, & nihilominus negari, quod ex illa tollatur humana Libertas, cum ſupponat ſubſiſtere Liberum Arbitrium, quod moveatur, & excitetur.

Sed prævius ille *Motus* Divinus, de quo loquitur Synodus, quemque nullus Catholicus negat, vel non eſt Efficax ab intrinſeco, vel ſaltem non eſt *irreſiſtibilis*, ſed potius *abjicibilis*, & fruſtrabilis, ut apertiſſimè definivit Synodus, quæ alibi *Motum* illum appellat *Attactum*: *Tangente Deo cor hominis*. Cum hoc ſupponit jure optimo Concilium ſubſiſtere Libertatem humanam, non autem cum *Delectatione nedum intrinſecè, & eſsentialiter Efficaci; ſed & nullatenus abjicibili, & prorſus irreſiſtibili*, quam inducunt Janſeniani.

Non reformidant demum ſextò examen inſtituere Canonis ſexti, in quo affirmatur *Vocationem Divi Pauli propriè, & per ſe eſse opus Dei*, ex quo inferunt, quod eadem Vocatio provenerit a Gratia nedum eſſentialiter Efficaci, ſed & *inabjicibili, & irreſiſtibiliter* effectrice.

Sed Canon hic alia nobis contra Janſeniſtas, quibus non utebamur, arma ſuppeditat. Ejus verba ſunt. *Si quis dixerit, non eſse in poteſtate hominis vias ſuas malas facere, ſed mala opera, ita ut bona, Deum operari non permiſsivè ſolùm, ſed etiam propriè, & per ſe, adeo ut ſit proprium*

ejus

ejus opus non minus Proditio Judæ, quàm Vocatio Pauli, Anathema sit.

In primis autem de Sancti Pauli Vocatione jam supra notavimus §. 11. quod fortasse fuit irresistibilis, & facta in *homine*, suspenso interim *libero hominis Arbitrio*; ideoque ab illa, & ab aliis fortasse nonnullis penitus extraordinariis, desumi non potest argumentum ad cæteras, quibus omnibus Concilium definivit *posse dissentire liberum Arbitrium*.

Secundò: Respondeo universaliter, quemcumque consensum Vocationi Divinæ ad actum bonum esse *opus per se Dei*, vel quia per Thomistas Deus contulit Gratiam ab intrinseco Efficacem, ita secum ferentem infallibiliter opus salutare, ut ei tamen *resisti* possit: vel, & ut nos omnino verum censemus, quia Deus dedit Gratiam Prævenientem ex prævisione Consensus ejusdem, & ex Intentione speciali Consensus præstandi, & ex Amore præcipuo erga hominem, quem vidit consensurum, & ex concursu ad eumdem consensum per Gratiam cooperantem. Quemlibet autem dissensum non esse *opus per se Dei*, quia licet a Deo prævisum, non tamen intentum, nec amatum, imò illi displicentem.

Præscindo a quæstione, Utrum Gratia cooperans necessaria sit solùm ad actus Virtutum Theologalium, & non requiratur ad illos Virtutum Cardinalium, pro quibus sufficiat ordinarius Concursus Dei, eò quòd hi non superent Vires Naturæ; vel Gratia cooperans necessaria sit etiam ad actus Virtutum Cardinalium, quando vincendum est vehemens impedimentum; in hoc enim casu certè non sufficiunt ordinariæ Vires

Natu-

Naturæ: ſicuti v.g. licet poſſit a robuſto viro elevari grave pondus, hoc tamen fieri nequit per ſolas ordinarias ejus vires, ſi alii contra nitantur, vel pondus id ſit infixum terræ. Ab hac, inquam, quæſtione præſcindo, cum præſenti Controverſiæ neceſſaria non ſit ejus ſolutio; nam quamvis non concurreret ad aliquem actum Virtutum Cardinalium Specialis Gratia cooperans, tamen ille ex aliis Capitibus eſſet *opus per ſe Dei*, videlicet, ex meis indicatis Principiis, quia Deus dediſſet Gratiam prævenientem non ſolùm ex prævisione conſenſus præſtandi ad illum actum ſalutarem eliciendum, ſed etiam ex intentione ſpeciali ejuſdem conſenſus, & ex amore præcipuo erga hominem conſenſurum.

Tertiò: Dico, quod ſi Vocatio Apoſtoli dicenda idcirco eſſet *opus proprium Dei*, quia Deus Paulum, & alios omnes ſalutariter operantes impuliſſet, & ſemper impelleret *irreſiſtibiliter* ad opus bonum per Gratiam prævenientem inabjicibilem, ſicut Janſeniſtæ opinantur, etiam Proditio Judæ fuiſſet *opus proprium Dei*, ut mox oſtendemus.

Retor-

Retorquetur in Jansenistas Locus Concilii comparans Vocationem S. Pauli cum Proditione Judæ, ac demonstratur ab ipsis attribui Deo Scelera hominum.

§. XXVII.

PErpetuò inculcat Jansenius necessariam esse in Statu Naturæ Lapsæ Gratiam nedum intrinsecè, & essentialiter Efficacem, sed & *inabjicibilem*, *& irresistibilem*, propter sanandam infirmitatem ejusdem Naturæ, quæ omnino sit impotens resistere tentationibus, & ullum opus salutare producere, nisi ad illud habeat impulsum a Victrice, ac Medicinali Gratia Christi. Judas ergo hujusmodi Gratiâ privatus non potuit per Jansenium resistere tentationi ad prodendum, & producere contrarium actum salutarem Fidei servatæ Divino Magistro suo. Quamvis igitur Jansenius expressè neget attribuendum esse Deo scelus illud immane Judæ, certè tamen affirmat necessariam esse Gratiam Medicinalem Delectationis Victricis *ad constituendam Potentiam* sceleris illius evitandi. Et præterea semper inculcat, Delectationem Victricem, quando infunditur, esse *inabjicibilem*, *& irresistibilem*.

Et quidquid sit de Jansenii quò ad hoc mente, certè multi ejus Affeclæ, dum procumbunt ad Sacerdotis pedes, Deum potius, quàm se ipsos accusant, dicentes: Defuit mihi Gratia ad vitandum Adulterium, Homicidium &c.

Insaniunt quidem illi, sed quando admitterentur

rentur impia eorum Principia, quomodo justè damnare posset homines Deus, illisque exprobrare: *Perditio tua ex te; tantummodo in me Auxilium tuum*, si ante omnem Prævisionem Absolutam, aut Conditionatam, sceleris alicujus a Juda, vel ab aliis Reprobis committendi, decrevisset eos privare *Auxilio* essentialiter necessario ad constituendam Potentiam sceleris ejusdem evitandi? Osee 13.9.

Respondetur Propositionibus subterfugia quærentibus secundæ Jansenianæ.

§. XXVIII.

AD primam, qua dicunt: *Dantur Auxilia Dei extrinseca, & remota, resistibilia, v.g. hoc Theatrum Universitatis objiciens intellectui notitiam Creatoris sui: Prædicatio Evangelii, & alia hujusmodi*. Respondeo, verissimam esse hanc Propositionem, sed a nobis afferri ad explicandum subterfugium frequens, ad quod se plurimi recipiunt, ne videantur negare Gratiam omnem in aliqua significatione sufficientem; licet hæc, quam admittunt, sit extrinseca, & remota; ideoque illius concessio, & possibilitas illi resistendi nihil conferat ad tegendam Hæresim negantium, quod unquam resistatur Interiori Gratiæ in Statu Naturæ Lapsæ. Apostolica Sedes definivit *resisti* posse etiam *Gratiæ Interiori*, quæcumque ea sit, aut nempe purè Sufficiens, aut Efficax, sive ab Intrinseco, sive ob Prævisionem Consensus, ac Sufficienti *resisti* re ipsa.

Ad secundam, videlicet: *Dantur etiam aliæ Gratiæ interiores diversæ ab illis, quæ universis im-*

penduntur Nationibus, scilicet Illustrationes quædam, & Motiones resistibiles; licet præter illas necessaria sit alia Gratia Efficax Irresistibilis præveniens hominem ad observantiam præceptorum, vel aliud opus salutare faciendum: Respondeo, quod pulcherrimam speciem habet prima pars hujus Propositionis; videtur enim concedere Gratiam Interiorem verè sufficientem, cui in Statu Naturæ Lapsæ resistatur, ideoque contradicere Secundæ Jansenianæ affirmanti: *Interiori Gratiæ in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistitur*. Sed in primis falsò supponitur, quod *universis Nationibus impendantur solummodo Auxilia extrinseca, & remota*, & non etiam sæpe intrinseca, & proxima. Atque hæc suppositio videtur esse contraria Oraculo illi Divino Christi Domini: *Multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob in Regno Cælorum*: & declarationi Sac. Concilii, quod *Deus dat omnibus affluenter, & non improperat*: *Et Solem suum oriri facit super bonos, & malos, & pluit super justos, & injustos* in ordine Naturali, ex quo efficacissimè infertur, quod etiam in Supernaturali Gratiam Interiorem verè Sufficientem proximè, vel remotè, omnibus impendat, & omnibus de se, ac ex parte sua, offerat Auxilium proximum, licet non omnibus actu illud det, quia plurimi sceleribus immersi abutuntur Auxilio remoto: v. g. multis datur Vocatio, & Inspiratio ad audiendam Concionem, vel legendum Librum Spiritualem, quam si audirent, vel quem si legerent, converterentur ad Fidem, vel ad Pœnitentiam, ad quam haberent Auxilium proximum, quo ex culpa sua carent, quia non consenserunt primæ Inspirationi,

Matt. 5. Sess. 2. init. Decreti.

tioni, quæ erat Auxilium remotum in ordine ad Conversionem. Præterea prima pars Propositionis destruitur a secunda, quia Gratiæ illæ Interiores, quæ appellantur *Illustrationes quædam*, & *Motiones resistibiles*, nequeunt esse Gratiæ verè Sufficientes, si *præter illas* (ut declaratur in Secunda parte Propositionis) necessaria est alia Gratia Efficax *Irresistibilis* præveniens hominem &c. Ita igitur explicatur Propositio hæc, ut ostendat cum Jansenio, quod *Interiori Gratiæ* verè sufficienti *in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistatur*. Demonstravimus §. 18. quod Jansenistæ per summam vocabuli abusionem appellant *sufficientem* Gratiam illam prævenientem, quæ verè non sufficit ad constituendam Potentiam ullius salutaris operis faciendi, nisi præterea necessariò detur alia Gratia Efficax ex natura sua *Inabjicibilis*, & *Irresistibilis*. Ergo licet resisteretur *Gratiæ illi Interiori*, quam ipsi appellant *Sufficientem*, non tamen salvaretur sensus Catholicus Propositionis contradictoriæ illi, quam Sedes Apostolica tamquam Hæreticam condemnavit, qui sensus Catholicus est, quod possit resisti, quodque re ipsa *resistatur* Interiori Gratiæ verè ac propriè sufficienti, quando non est vel ab intrinseco Efficax, vel data sub Prævisione Consensus.

Ad tertiam, videlicet: *Ipsæ Illustrationes, & Motiones vocari possunt Gratia Efficax in ordine ad illos ipsos actus, in quibus ipsæ consistunt*. Respondeo, quod, quidquid sit de hoc modo loquendi, certè tamen, quamvis esset aptus, nihil conferre posset ad ostendendum, quod, qui eo utuntur, alieni sint a Jansenio statuente nunquam resisti Gratiæ Interiori non producendo

actum ab illa distinctum. Certè Deus Efficaciter, & Efficienter excitat Illustrationes illas, & Motiones, quas producit *in nobis sine nobis*. Sedes autem Apostolica decernit *dari Gratiam Interiorem, cui propriè resistatur*, non producendo scilicet actum salutarem, ad quem nos prævenit Deus Illustrationibus, & Motionibus illis.

Ad quartam, videlicet: *Quamvis Gratia Efficax sit Irresistibilis tunc, quando infunditur, nihilominus non esset talis in sensu diviso, sive se teneat ex parte Actus primi, sive secundi*: Respondeo, nullam a me censuram ferri de hac Distinctione adhibita a magnis quibusdam Catholicis Theologis, ex illa inferentibus Conclusiones pariter Catholicas, & admittentibus verissima Principia, v. g. quod detur etiam in Statu Naturæ Lapsæ Gratia *resistibilis* verè sufficiens, cui resistatur. Sed in sensu negantium esse *resistibilem* Gratiam ullam verè sufficientem hæc Propositio coincidit in illam Jansenii affirmantis, quod *Interiori Gratiæ* verè Sufficienti *in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistatur*. Hæc igitur distinctio ab illis adhibita est pulvis excitatus contra solem Veritatis: tum quia per Sensum Compositum non solùm Janseniani intendunt negare Conjunctionem Actus Dissensus cum Vocatione per se efficaci ad Consensum, sed & Conjunctionem Potentiæ ad Dissensum, cum dicant Vocationem ad Assensum esse *Irresistibilem, & Inabjicibilem*: tum etiam quia per ipsos neque posset resisti in sensu diviso ab hac numero Vocatione Efficaci, & Gratia Victrici, quia etiam in quocumque alio casu deberet dari alia Vocatio Efficax, & Gratia Victrix etiam tunc prorsus *Inabjicibilis, & Irresisti-*

stibi-

ſtibilis. Demum Sedes Apoſtolica declarat hæreticam Propoſitionem dicentem, quod *nunquam de facto reſiſtatur Interiori Gratiæ propriè Sufficienti*, quæ det ſimpliciter *poſſe*, quæque per ipſos eſt ſola Gratia Efficax *Inabjicibilis*, & *Irreſiſtibilis*.

Quid autem prodeſt recurſus ad Interiorem Gratiam Efficacem *Irreſiſtibilem*, quæ ſe teneat ex parte actus ſecundi? Summi Pontifices damnantes Propoſitionem Janſenianam loquuntur maniſeſtiſſimè *de Gratia præveniente Interiori*, quæ ſit neceſſaria ad ſimpliciter poſſe, cui Janſenius dixerat nunquam reſiſti. Loqui non poteſt Apoſtolica Sedes de Gratia illa, quæ ſe tenet ex parte actus Secundi, ſive Præveniens ea dicatur, *ut contendunt Thomiſtæ*: *ſive*, &, *ut opinor*, *verè*, *tantùm* *Cooperans*. Huic enim impoſſibile eſt, ut reſiſtatur, cum actus ſalutaris, qui de facto elicitur per *Gratiam Cooperantem*, *habeat neceſſitatem illam*, quam appellant Philoſophi Conſequentem; nam unuſquiſque actus, quantumvis liberrimus in ſua Cauſa, nihilominus poſtquam liberè fuit elicitus, neceſſariò exiſtit.

Prætermittimus, quod ſi hæc Gratia Efficax accipienda eſſet pro Delectatione Victrici præparante ad Actum Salutarem, deberet præcedere Actum Secundum. Quid enim eſt *præparare*; niſi exiſtere antequam eliciatur actus Secundus? Et quod ſi ex parte actus Secundi deberet ſuccedere Præparatio, & impulſus hic alligatus uni tantùm parti contradictionis, ſive per modum Cauſæ, ſive per modum Applicationis neceſſariò requiſitæ (ad quod tamen Effugium inconſequenter recurrunt, qui opinantur, Delectationem Victricem requiri tanquam completivam

Potentiæ ad agendum) non potuisset dari Actus primus indifferens ad utramque, prout requiritur ad Libertatem: Et quod, si præter Gratiam indifferentem ex parte Actus Primi, esset necessaria hæc alia determinata ex parte Actus Secundi *ad complendam adæquatam Potentiam producendi Actum Salutarem*, non esset verè *Sufficiens* illa, quæ se teneret ex parte Actus primi ad hanc adæquatam Potentiam constituendam. Demum neque posset resisti illi, quæ se teneret ex parte Actus primi, si, utcumque dicatur Indifferens, esset tamen omnino conjungenda cum hac essentialiter Determinata se tenente ex parte Actus Secundi. Ideo neque hæc Gratia Efficax, neque alia cum hac necessariò connexa, potest esse illa, cui Sedes Apostolica dicit resisti de facto.

Magni Theologi, qui per summam Calumniam a Jansenistis allegantur, amplectuntur Conclusiones Catholicas contradictorias illis Jansenii, v.g. *quod nulla Præcepta Dei sint hominibus Justis impossibilia: Nunquam desit Gratia necessaria, qua possibilia fiant: In Statu Naturæ Lapsæ resistatur re ipsa Interiori Gratiæ verè, ac propriè sufficienti, idest constituenti adæquatam potentiam operandi utiliter ad salutem: A nulla Dei Gratia præveniente afferatur homini necessitas operandi &c.*

Urgeo demum Jansenianos hoc utrimque vulnerante Argumento. Vel ad constituendam *adæquatam potentiam producendi Actum salutarem*, v.g. Conversionem ad Fidem, aut ad Pœnitentiam, sufficit Gratia illa præveniens, qua ad opus salutare simpliciter potentes efficimur, *abjicibilis, & resistibilis*, de qua loquitur Synodus: Vel non sufficit, & præterea est necessaria alia Gratia

essen-

eßentialiter Efficax, *& prorſus Inabjicibilis*, *& Irreſiſtibilis* præveniens, quæ ponatur ex parte Actus primi? Si prima ſufficit, profectò hæc alia eſt ſuperflua, neque contra Sac.Synodum inducenda eſt. Si prima non ſufficit, enimverò non eſt Gratia illa *verè ſufficiens*, quam Concilium dicit *abjici poßе*, *illique dißentiri*, *ac reſiſti*: Et S. Sedes Apoſtolica declarat eidem re ipſa reſiſti in Statu Naturæ Lapſæ.

Ad quintam, ſcilicet: *Ipſa Gratia Efficax appellari poteſt etiam ſufficiens*, *quia certè ſi producit opus bonum*, *ſufficit ad illud producendum*: Reſpondeo, profectò ſufficientiſſimam eſſe Gratiam Efficacem. Sed quid hoc confert ad perſuadendum, quod recedatur a Janſenio affirmante, *nunquâm reſiſti Gratiæ Interiori in Statu Naturæ Lapſæ?* Enimvero ipſi Gratiæ Efficaci *Inabjicibili*, *& Irreſiſtibili*, nunquam reſiſtitur. Quis non videt inane artificium afferentium hanc explicationem, ne videantur negare Gratiam omnem veriſſimè ſufficientem? Iſta porrò Gratia ſufficiens, quam concedunt, videlicet talis, ut ſimul ſit Efficax, non eſt ejuſmodi, ut illi unquam reſiſtatur. Ex hac ipſa Explicatione clariſſimè apparet, quænam ſit intentio illam afferentium, videlicet, quod nulla verè Sufficiens Interior Gratia proximè præveniens detur, præter Efficacem, cui quia nunquam reſiſtitur, idcirco, velint, nolint, convincuntur adhærere Janſenio, & repugnare Sacro Concilio Tridentino definienti, *Gratiam Interiorem prævenientem eßе abjicibilem*, *& cui poſſit diſſentiri*, quæque de facto ſæpe abjiciatur, *eidemque* frequentiſſimè, & per Thomiſtas ſemper, quando non ſuccedit Præmotio, *reſiſtatur*, licet non

ex defectu Gratiæ, sed liberi Arbitrii creati.

Ad sextam, videlicet: *Ideo non est malè damnata hæc propositio: Interiori Gratiæ in Statu Naturæ Lapsæ nunquam resistitur, quia licet omnis Gratia sit Efficax quò ad proximum suum effectum, propter quem datur; nihilominus eidem sæpe resistitur quò ad effectus remotos, videlicet, quia licet semper Gratia obtineat effectum, v.g. Conversionem ad Fidem, vel ad Pœnitentiam, aliquando tamen contra Delectationem Gratiæ majorem exurgit aliqua Delectatio Concupiscentiæ minor, quæ quidem necessariò debet eidem Gratiæ cedere, facit tamen semper aliquam resistentiam*. Respondeo, interrogando, quid blaterent de possibili resistentia Gratiæ Efficaci quò ad effectus remotos, licet impossibilis sit resistentia quò ad proximos? Per ipsos *nulla Christi Gratia effectu operis, ad quod producendum voluntati datur, ullâ voluntatis pervicaciâ frustrari potest*. Nunquam igitur per ipsos Interiori Gratiæ resistitur in Statu Naturæ Lapsæ contra Pontificiam Definitionem, & contra præviam Definitionem Concilii statuentis, omnem Dei Gratiam Prævenientem esse *Abjicibilem*, & *Resistibilem*, & aliquam saltem, cui re ipsa *resistatur*. Effectus proximus Gratiæ ex intentione Dei illam conferentis deberet esse opus salutare productum ab humana voluntate, v.g. Conversio ad Fidem, vel ad Pœnitentiam. Hoc autem effectu Gratiam frustrari posse constat ex supradictis Definitionibus. Delectatio illa Concupiscentiæ minor aliquando exurgens contra Delectationem Gratiæ majorem, quantumvis aliqualiter resistat, nihilominus incongruè appellatur Effectus remotus Gratiæ, quæ intendit etiam immedia-

mediatè, & proximè ſuperare reſiſtentiam ejuſdem Concupiſcentiæ. Et quamvis iſta reſiſtat, nihilominus non tollit, immo frequenter auget Victoriam Gratiæ, quæ ſi, non obſtante repugnantia Concupiſcentiæ, ſemper obtinet, nec poteſt non obtinere ſuum effectum, videlicet opus ſalutare, propter quod humanæ voluntati datur, ut Janſeniſtæ affirmant, manifeſtiſſimum eſt, quod nunquam illi reſiſtitur contra Pontificiam, & Conciliarem Definitionem.

CAPUT III.

Tertia Janſeniana Propoſitio.

Ad merendum, & demerendum, in Statu Naturæ Lapſæ non requiritur Libertas a Neceſſitate, ſed ſufficit Libertas a Coactione.

Propoſitiones Tertiam Janſenianam inani tegumento cælantes.

1. MERITÒ damnata eſt Propoſitio Janſenii, ſi cum Luthero ſignificat, amitti in Statu Naturæ lapſæ rationem Voluntarii, vel cum Calvino, rationem Liberi, & ſolùm verificari, quod homo eligens bonum, vel malum, non cogitur, aut violenter trahitur externo motu, ſed ſponte agit ſua.

2. Licet qui habet Gratiam Efficacem irreſiſtibilem prævenientem ad opus bonum, non habeat tunc actu eligendi facultatem, quæ ſit in utramque partem libera, & ſoluta; nihilominus non poteſt dici habere Neceſſitatem, quia ſi diviſa eſſet humana Voluntas ab illa Gratia irreſiſtibiliter alliciente, & movente ad bonum, eſſet perfectè libera ab omni neceſſitate.

3. Etiam quando voluntas irreſiſtibiliter movetur ad bonum, remanet libera, quia conſervat Libertatem ad alios actus, & ſolùm illi deeſt Indifferentia conſequens impulſum Delectationis

Victri-

Victricis, non autem illum antecedens, quæ suspensa quodammodo est post impulsum inabjicibilem, & irresistibilem.

PROPOSITIONES ANTIJANSENIANÆ.

Sacra Synodus Tridentina affirmat, post Culpam Adæ remanere veram hominis Libertatem.

§. I.

SI quis liberum hominis Arbitrium post Adæ peccatum amissum, & extinctum esse dixerit, aut rem esse de solo titulo, imò titulum sine re, figmentum denique a Sathana invectum in Ecclesiam, Anathema sit. Seff. 6. Can. 5.

Vera igitur *res* significata per nomen liberi Arbitrii *remanet in homine post Adæ peccatum*; hæc autem res (ut fateri cogitur Calvinus Capite 5. scelestissimi libri, quem appellat Antidotum ad Sessionem sextam Concilii Tridentini) est eligendi facultas, quæ sit in utramque partem soluta, & expedita.

Concilium declarat, cum Gratia præveniente ad bonum remanere Libertatem a Necessitate.

§. II.

SI quis dixerit, liberum hominis arbitrium a Deo motum, & excitatum (per Gratiam scilicet prævenientem ad bonum) *nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, quo ad obtinendam* Seff. 6. Can. 4.

Justi-

Justificationis Gratiam se disponat, ac præparet, neque posse dissentire, si velit, &c Anathema sit.

Posse autem dissentire, si velit, profectò non solùm est *non cogi, aut non trahi violenter externo motu*, ideſt habere Libertatem a Coactione, sed etiam est habere facultatem eligendi expeditam, & solutam in utramque partem, ideoque habere Libertatem a Necessitate.

Sess. 6. Dec. 5.

Tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest. Hæc *potentia abjiciendi Illuminationem, & Attactum Divinum*, videlicet illis non utendi ad actus salutares, in ordine ad quos a Deo prævenimur *Illuminatione*, & *Attactu illo*, explicat evidentissimè Libertatem humani Arbitrii exempti ab omni Necessitate.

Ne quis opinari posset, quod antecedens Motio Divina significata per suavem *Attactum*, de quo Synodus loquuta fuerat, ullatenus lædere posset humanam Libertatem, statim subjicit Sacrum Concilium Decreto 6., quod homines ipsi, nisi velint *abjicere* Divinam Vocationem, *liberè moventur in Deum*, per hæc verba: *Disponuntur autem ad ipsam Justitiam, dum excitati Divinâ Gratiâ, & adjuti, fidem ex auditu concipientes liberè moventur in Deum.*

Sy-

Synodus loquitur de humana, sicut de Divina, Libertate; ideoque omnem ab homine antecedentem Necessitatem excludit.

§. III.

IN *Sacris literis cum dicitur: Convertimini ad me, & ego convertar ad vos: Libertatis nostræ admonemur. Cum respondemus: Converte nos, Domine, ad te, & convertemur: Dei nos Gratiâ præveniri confitemur.* Adeo cordi est Concilio explicatio, quod sarta tecta, etiam post Adæ peccatum (*per quod liberum arbitrium viribus attenuatum, & inclinatum remansit*) servetur substantia Libertatis a Necessitate, ut prius de illa loquatur, quàm de Libertate, qua utitur Deus Optimus Maximus suâ nos Gratiâ præveniendo. Sicut igitur Deus hoc præstat cum perfectissima Libertate a Necessitate, ac non solùm a Coactione, ita utramque Libertatem humano Arbitrio attribuit Synodus Sacrosancta.

Seß. 6. Dec. 5.

Seß. 6. Dec. 1.

Synodus explicat dari Libertatem a Necessitate in sensu composito cum Vocatione ad bonum.

§. IV.

T*Angente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest.* Declarat igitur, *quod homo potest Inspirationem abjicere tunc, quando Deus tangit illius cor.* Si

Seß. 6. Dec. 5.

Seff 6. Can. 4. *Si quis dixerit, liberum hominis Arbitrium a Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti, atque vocanti, &c. neque posse dissentire, si velit, &c. Anathema sit.* Tunc igitur, *quando liberum hominis Arbitrium a Deo movetur, & excitatur, potest dissentire, si velit, Deo excitanti, atque vocanti.* Enimverò non video, potuisse Synodum uti clariori forma loquendi, ut explicaret, dissentiri posse Divinæ Vocationi in sensu composito cum ipsa Vocatione: ita saltem, ut (etiam per Thomistas) cum ipsa Vocatione ad Assensum stet simul Potentia ad Dissensum, quæ dici solet Simultas Potentiæ; quidquid sit de Potentia Simultatis, quam etsi negent Thomistæ, quoties Vocatio est per ipsos ex intrinsecis Efficax, admittunt nihilominus cum omnibus Catholicis, quoties est purè Sufficiens constituens simpliciter *posse* cum absoluta Indifferentia ad alterutram Contradictionis partem. Aliter si hæc Potentia ad Dissensum verificari deberet dumtaxat in Sensu Diviso a Vocatione, quatenus si Vocatio non daretur, admitteretur Potentia ad Dissensum, Liberum Arbitrium non posset dissentire *Deo Vocanti, ac Excitanti*, ut definit Concilium; sed Deo, quando non adhuc vocaret.

Hoc animadvertens Jansenius non nisi semel attulit distinctionem Sensus Compositi, ac Divisi; sed audacter contemnens Sac. Concilium perstitit in sua Assertione, quod ad merendum, ac demerendum, non requiratur in Statu Naturæ lapsæ Libertas a Necessitate, ideoque nihil formidavit Sensum compositum, a quo eadem auferretur. Captiosi autem plurimi Janseniani

niani frequentiſſimè recurrunt ad Senſum Diviſum, ne nimis ſtrenui noſtræ Libertatis everſores videantur. Incaſſum autem laborant, ut vidimus, ac porrò clarius intuebimur, ſi ſtandum eſt Declarationibus Sac. Concilii.

Apertè præſumitur a Synodo, excludendam eſſe omnem Neceſſitatem antecedentem ab homine inimpedibilem, & inabjicibilem, *ut ſalvetur humana Libertas*.

§. V.

DEmonſtravimus, nullam admitti a Concilio Gratiam Prævenientem, quæ non ſit *Abjicibilis*, & cui *reſiſti* non poſſit, & per hujuſmodi *Abjicibilitatem*, & *Reſiſtibilitatem* ſalvari ab eodem Libertatem humanam. Sequitur autem ex hoc manifeſtè, quod nulla Gratia Præveniens ſit intrinſecè & ex natura ſua *Inabjicibilis*, & prorſus *Irreſiſtibilis*; nam ſi eſſet talis, enimuero non poſſet homo illam *abjicere*, aut illi *diſsentire*, contra Concilii Definitionem. Quod validè omnino cenſemus evinci in noſtris Principiis, juxta quæ cum omnis Dei Gratia præveniens e ſententia Concilii ſit de ſe indifferens, ut conjungatur cum Conſenſu, vel Diſſenſu, aliqua evadit *Efficax*, ſive potius *Efficiens* (nam omnis ex Intentione Dei conferentis, & ex perfectione ſuorum Prædicatorum eſſet *Efficax quantum ad ſe*, videlicet nihil illi deeſſet ad præſtandum effectum, niſi obſtaret humana malitia, ut oſtendimus §. 15. Capitis

tis secundi) aliqua, inquam, evadit *Efficax*, sive *Efficiens*, per hoc, quod liberum Arbitrium hominis corrcspondens Intentioni Dei vocantis *non abjiciat* Vocationem, *nec illi dissentiat*, sed producat simul cum alia Dei Gratia cooperante actum salutarem.

Concilium autem manifestissimè meâ quidem sententiâ agnoscens hanc Indifferentiam intrinsecam in ipsa natura cujuscumque Gratiæ Divinæ Prævenientis, nihilominus certè supposuit, præcognitum ab æterno fuisse a Deo cuinam suæ Vocationi consensurus esset Petrus v.g. & cui dissensurus, atque ideo quænam Vocatio esset futura *Efficax*, seu potius *Efficiens*, & quæ non. Supposuit igitur Concilium, quod Deus ab æterno viderit hanc veritatem: Si dabo Petro Vocationem A, illi consentiet: si dabo Vocationem B, illi dissentiet. Cum porrò Concilium definiat, quod non minus Vocatio A sit indifferens ex natura sua, ut conjungatur cum Consensu Petri, quàm Vocatio B, liquet, quod idem Concilium supponit, *Efficaciam*, sive potius *Efficientiam* Vocationis A, potuisse impediri ab ipso Petro, quia si a Deo fuisset prævisus dissensurus Vocationi A, non potuisset Deus decernere collationem Petro talis Vocationis, si Deus voluisset infallibiliter obtinere Consensum Petri. Quamvis autem Vocatio A, futura efficax, fuerit impedibilis a Petro, non tamen fuit ab eo acquisibilis eadem Vocatio, quia Consensus Petri vocationi A, prævisus a Deo, non influxit per modum Causæ, aut Conditionis, aut Congruitatis, aut ullo alio pacto in liberrimum, ac merè beneficum Dei Decretum de ponendo Petro in talibus

cir-

circumstantiis, in quibus prævidit ipsum consensurum eidem Vocationi A.

Ex hac apertissima ratiocinatione sequi videtur manifestè, quod ex mente Concilii tunc, quando Petrus actu vocatur Vocatione A, non habet, aut subit Necessitatem ullam antecedentem a se inimpedibilem, quia si Petrus non fuisset a Deo prævisus consensurus liberrimè huic Vocationi, Deus volens infallibiliter obtinere Consensum Petri hanc illi Vocationem non contulisset, sed loco hujus illi tribuisset aliam, cui prævidisset liberè consensurum. Sensus ergo compositus Petri cum hac numero Vocatione nullam affert Petro antecedentem Necessitatem a Petro inimpedibilem, quia, ut ostendimus, non daretur Sensus Compositus, scilicet conjunctio Petri cum tali Vocatione, si Petrus prævisus fuisset illi dissensurus. Hæc elocutus ex meis Principiis attexo ab aliis defendi Catholicam Veritatem per Gratiæ *Inabjicibilitatem*.

Concilium supponit lædi Libertatem humani Arbitrii ab omni Necessitate antecedenti prorsus Inimpedibili, atque omnino Inabjicibili ab eodem Arbitrio, inabjicibilitate excludente Potentiam ad actum bonum.

§. VI.

Sive spectetur intrinseca natura Gratiæ prævenientis, sive intentio Dei eamdem dantis, constare mihi videtur, quod ex mente Concilii excludenda sit omnis Necessitas antecedens prorsus

sus inimpedibilis ab ipso humano Arbitrio, atque *inabjicibilis* inabjicibilitate prædicta, si servanda est incolumis humana Libertas.

De intrinseca natura prævenientis Gratiæ aperta est Concilii Definitio, quod eadem sit *ab homine abjicibilis*, *illique possit nostrum Arbitrium dissentire*. Si autem expendatur Intentio Divina, certè supposuit Synodus illam conformari naturæ Auxilii prævenientis a Deo conferendi, adeoque ab eadem Intentione non poni Necessitatem, quæ non ponitur ab ipso Auxilio.

Poneretur autem Necessitas omnino Inimpedibilis a Petro v. g., si vera esset Jansenistarum opinio, quod videlicet *Deus ante omnem Prævisionem ullius exercitii humanæ Libertatis* decrevisset conferre huic, vel illi homini Gratiam prævenientem nedum *ex natura sua essentialiter Efficacem, sed & prorsus inabjicibilem, & irresistibilem*; vel contra decrevisset dare aliam ex natura sua *essentialiter Inefficacem*. In hoc certè casu sensus compositus Petri v.g. cum tali Auxilio prævenienti fuisset omnino inimpedibilis, & *inabjicibilis* a Petro, utpote exclusivus cujuslibet Potentiæ in oppositum. Ergo læderet illius Libertatem, *neque ipse posset tale Auxilium abjicere, aut illi dissentire*, contra Concilii Definitionem.

Necessitas antecedens impressa homini ab Auxilio illo Divino *inabjicibili*, & *irresistibili*, contra Definitionem Concilii asserto a Jansenistis, esset similis Necessitati impressæ lapidi, v.g. ad descensum a sua innata gravitate, quam lapis nequit impedire, aut abjicere; ideoque, *sive detur sensus compositus lapidis cum actuali descensu*, *sive divisus*, semper verum est, quod lapis ex natura

sua

sua nitatur deorsum: ita ex natura Auxilii *inimpedibilis, inabjicibilis, & irresistibilis*, homo semper eò necessariò ferretur, quò eumdem duceret ipsum Auxilium, ideoque careret Libertate; neque illi quidquam suffragaretur distinctio sensus compositi, aut divisi, sicut eadem nihil juvat lapidi.

Materiale aliquod discrimen intercedit, quia homo, & non lapis, vellet eò ferri; sed hoc solùm probat, *quod homo haberet Libertatem a Coactione*, quam non negat Jansenius, imò neque Calvinus loco superius allegato; Sed certè idem homo *non haberet Libertatem a Necessitate*, qua illum spoliat Jansenius contra Sacri Concilii Definitionem.

A fortiori Synodus negat Necessitatem antecedentem prorsus inimpedibilem, & inabjicibilem ad actum malum.

§. VII.

SI *quis dixerit, non esse in potestate hominis vias suas malas facere, sed mala opera, itaut bona, Deum operari non permissivè solùm, sed etiam propriè, & per se, adeout sit ejus proprium opus non minus Proditio Judæ, quàm Vocatio Pauli, Anathema sit.* Affirmat Synodus *esse in potestate hominis vias suas malas facere, neque posse mala hominis opera tribui Deo tanquam illa propriè, & per se operanti, cum eadem mala opera Deus tantummodo permittat*, nolens impedire liberum exercitium humani Arbitrii se liberè ad eadem mala opera determinantis. Igitur Concilium excludit omnem antecedentem inimpedibilem, simulque *inabjicibilem* ab homine Necessitatem ad eadem mala opera.

Sess. 6. Can. 6.

Exhorret igitur Synodus blaſphemiam Janſeniſtarum negantium dari a Deo Gratiam verè ſufficientem, ac ſimpliciter neceſſariam ad vitanda Peccata, ideoque illa ipſi Deo tribuentium, deque illis a ſe patratis ipſum Deum accuſantium.

Enimverò quomodo verum eſſe poſſet, quod Deus *ſolùm permiſerit* Proditionem Judæ, ſicuti Concilium definit, ſi, ante omnem Prævifionem liberi diſſenſus a Juda præſtandi vocationi ad non prodendum, ſtatuiſſet Deus infundere Judæ vocationem eſſentialiter ex ſui natura inefficacem, quæ in ſenſu Janſenii ne Sufficiens quidem Gratia vocari poſſet: & in ſenſu Janſeniſtarum omnium decreviſſet Deus, independenter ab omni Prævifione, privare Judam Gratia eſſentialiter efficaci ſimul, & *Irreſiſtibili*, ac *Inabjicibili* ad non prodendum, eſſentialiter per ipſos ſimpliciter neceſſaria ad vitandam Proditionem?

Natura veri Meriti, ac Demeriti a Concilio cognita in homine excludit omnem Neceſſitatem antecedentem prorſus inimpedibilem, inabjicibilem, & irreſiſtibilem.

§. VIII.

Seſſ. 6. Can. 32.

SI quis dixerit hominis juſtificati bona opera ita eſſe dona Dei, ut non ſint etiam ipſius juſtificati merita, aut ipſum juſtificatum bonis operibus, quæ ab eo per Dei Gratiam, & Jeſu Chriſti meritum, cujus vivum membrum eſt, fiunt, non verè mereri augmentum Gratiæ, Vitam Æternam, & ipſius Vitæ Æternæ, ſi tamen in Gratia deceſſerit, conſecutionem, atque etiam Gloriæ augmentum, Anathema ſit. De-

clarat

clarat igitur Synodus, quod homo verè meretur augmentum Gratiæ, Vitam Æternam, atque augmentum Gloriæ. Sed patet, quod ut sit verum meritum, & Gloria non conferatur omnino gratis, sed sit Corona Meritorum, *& Corona Justitiæ a Justo Judice reddenda*, ut inquit Apostolus, nulla Necessitas antecedens *Inimpedibilis* simul, & *Irresistibilis*, ac *Inabjicibilis*, præire debuit ipsum exercitium Operis meritorii. Idcirco Synodus declarat, ante tale exercitium nos præveniri Gratia *abjicibili*, *& cui possimus dissentire*, ideoque Gratia excludente omnem *inimpedibilem*, ac *irresistibilem* Necessitatem, imò Gratia tali, (de ea loquor, quæ necessaria absolutè est, ut potentes ad salutare opus reddamur)cui re ipsa, si volumus, dissentiamus, & resistamus, quia confertur etiam Peccātibus actu, *Maledicis, rapacibus, cæterisq; omnibus, qui læthalia cōmittunt peccata, a quibus cum Divinæ Gratiæ adjumento abstinere possunt*. Et exemplum Synodus affert in illis, qui Castitatem non servant negantes a se haberi tale Donum, contra quos definit, quod *Deus id rectè petentibus non deneget, nec patiatur, nos, supra id, quod possumus, tentari*. Præsupponit igitur Synodus, nullam dari antecedentem *inimpedibilem*, & *inabjicibilem* Necessitatem, quæ si daretur, neque opus bonum esset verè meritorium Vitæ Æternæ, neque opus malum Æternæ Mortis.

2. Tim. 4.

Sess. 6. Dec. 15.

Sess. 24. Can. 9.

Ut in hujus consideratione aliquantulum immorer, Concilium perhorrescens Deo tribuere Proditionem Judæ, v. g. quomodo eidem, & aliis omnibus Reprobis, attribuat Impœnitentiam finalem, ad quam habeant antecedentem *Inimpedibilem*, ac *Irresistibilem*, necessitatem a Carentia

Gratiæ efficacis simpliciter eis necessariæ ad eamdem Impœnitentiam vitandam? Quid illis suffragaretur Libertas in sensu diviso a tali carentia, divisione indicante voluntatis indifferentiam, quam ante illam habebant, si sensus hic divisus, & hæc antecedentia non esset in æternum danda, nec fuisset in potestate illorum, ut daretur? Quando adest hæc Potestas, ut non detur sensus compositus, nullatenus læditur Libertas, & opportunissimè adhibetur hæc distinctio. Ita v. g. in meis Principiis congruè dicitur, posse Antichristum non peccare in sensu diviso a Præscientia Divina de illius peccato, quia licet talis sensus divisus nunquam dandus sit, tamen dari potuit, & fuit in potestate Antichristi, ut daretur, vel non daretur.

Præterea ex Jansenistarum Principiis repugnat dari talem sensum divisum, ac talem antecedentiam, quia per ipsos repugnat produci ab homine actum ullum meritorium, vel demeritorium, in sensu diviso a Gratia Efficaci *inabjicibili*, vel ab ejus Carentia, ac ante sensum compositum: sive (ut consuetis Jansenii verbis utar) *repugnat fieri ab homine actum ullum meritorium absque sensu composito cum Medicinali, & Victrici Gratia Christi essentialiter irresistibili: vel demeritorium absque sensu composito cum carentia talis Gratiæ secum trahente Necessitatem producendi actum ipsum demeritorium.*

Repræsentant igitur Deum Optimum Maximum, ejusque infinitam Misericordiam, atque Justitiam, esse talem, qualem nulli, utcumque severissimo, Regi tribuerent. Quò ad pœnam Damni Catholici magis communiter discrimen agnoscimus inter Immortalem, Mortalesque Re-

ges,

ges, quia Sancta Fides, & etiam ratio ostendit, convenientissimum fuisse, ut Arbitrium filiorum pependerit à voluntate primi Parentis; ideoque nil mirum est, quod ejus Culpa secum traxerit exclusionem filiorum omnium ab Immortali Gloria. Sed horribilis, & æterna pœna Sensus tribuenda peccatis personalibus cur illis irrogetur, qui nec impedire potuerint, nec abjicere Carentiam Efficacis Gratiæ secum trahentem necessariò Impœnitentiam finalem? Certè nullus Rex igni damnaret Militem, quem Rex ipse consultò, & ex mero arbitrio suo, ante omnem Prævisionem sceleris alicujus à Milite perpetrandi, spoliare decrevisset Auxilio essentialiter requisito ad hoc, ut scelus illud a Milite vitari valeret.

Respondetur Propositionibus Tertiæ Jansenianæ subterfugia quærentibus.

§. IX.

AD primam, videlicet: *Meritò damnata est Propositio Jansenii, si cum Luthero significat amitti in statu naturæ lapsæ rationem Voluntarii, vel cum Calvino rationem Liberi, & solùm verificari, quod homo eligens bonum, vel malum, non cogitur, aut violenter trahitur externo motu, sed sponte agit sua.* Respondeo, quod Lutherum, & Calvinum damnaverat jam Apostolica Sedes confirmans Sac. Concilium Tridentinum. Deinde verò Cathedra Sancti Petri damnavit etiam Jansenium dicentem, *quod ad merendum, & demerendum, in statu naturæ lapsæ non requiritur Libertas a Necessitate, sed sufficit Libertas a Coactione*: quæ Assertio

implicitè damnata quoque fuerat a S.Synodo, ut ostendimus. Hæc autem proscripta Propositio involvitur in illa, cui respondemus; si enim solùm verificatur, *quod homo eligens bonum, vel malum, non cogitur, aut violenter trahitur externo motu, sed sponte agit sua*, ita nihilominus agens, ut non possit non agere (sicut omnes Jansenii Asseclæ certò præsumunt, cum dicant, *resisti* non posse Gratiæ Victrici) enimverò nulla relinquitur alia Libertas, quàm illa a Coactione, sed penitus extinguitur Libertas a Necessitate, quam dicunt non requiri ad merendum, vel demerendum. Non sufficit autem vitare insaniam Lutheri, neque satis est recedere ab illa Calvini, si incidatur in aliam pariter ab Ecclesia damnatam. Patenter errasset Lutherus, si dixisset, amitti rationem *Voluntarii*, quia certè homines non operantur, ut res inanimæ ab alio impulsæ, & utcumque homines ab alio impellerentur ad blasphemandum v. g., nihilominus tunc, quando blasphemant, verè vellent hoc ipsum facere, licet voluntate compulsa; ideoque non amitterent rationem *Voluntarii*. Sed non adeo rudis, aut stultus Lutherus fuit, ut influxum activum vitalem in actus suos humano Arbitrio negaret. Solùm ergo *velut inanime quiddam Arbitrium esse* docebat, quia Libertatem, & facultatem electivam putabat ei non adesse in suis Operationibus. Calvinus autem ex suis Principiis intulit id, quod ex jisdem necessariò sequitur, videlicet quod nequeat esse liber actus humanus, ad quem licet homo non trahatur violenter externo motu, tamen ad illum interius rapiatur a Delectatione illa Cælesti penitus *inimpedibili, inabjicibili, & irresistibili*. Sed Janseniani Impul-

ſum hunc inteſtinum ſimilem penitus conſtituunt illi, quem dari affirmavit Calvinus. Ergo, niſi negare velint conſequentiam, quæ manifeſtè ſequitur ex præmiſſis, concedere coguntur cum Calvino amitti rationem *Liberi* ab actibus meritoriis, vel demeritoriis. Fruſtra dicunt, *quod homo ſponte agit ſua*, ſi urgetur, & impellitur ab impreſsa ſibi antecedente Delectatione Victrici nedum eſsentialiter efficaci, ſed & *inimpedibili*, *inabjicibili*, & *irreſiſtibili*; ideoque illi deeſt Libertas a Neceſſitate, ac ſolùm ſupereſt Libertas a Coactione. Quod autem hæc ſola ſecunda Libertas ſufficiat ad merendum, & demerendum, pronunciavit Janſenius damnatus ab Apoſtolica Sede: ac Sancta Synodus Tridentina perfectam in homine, & exemptam ab omni antecedente Neceſſitate Libertatem agnoſcit, ut demonſtravimus.

Ad ſecundam, ideſt: Licet, qui habet Gratiam *Efficacem inabjicibilem*, *& irreſiſtibilem prævenientem, non habeat tunc actu eligendi facultatem, quæ ſit in utramque partem libera, & ſoluta; nihilominus non poteſt dici habere neceſſitatem, quia ſi diviſa eſset humana voluntas ab illa Gratia Victrici irreſiſtibiliter alliciente, ac movente ad bonum, eſſet perfectè libera ab omni neceſſitate*: Reſpondeo, quod rurſus proteſtor nullatenus a me impugnari diſtinctionem ſenſus compoſiti, & diviſi, adhibitam ab aſserentibus, quod Gratia quævis præveniens ſit ejuſmodi, *ut poſſit abjici, eique humanum Arbitrium poſſit diſsentire, ſi velit*, juxta Definitionem S. Concilii. Sed qui opinantur, Gratiam Victricem, alioquin per ipſos ſimpliciter neceſsariam, ut potentes ad opus ſalutare efficiamur, eſſe *inabjicibilem*, & *irreſiſtibilem* tunc, quando infunditur,

ditur, & fuisse inimpedibilem ejus infusionem, coguntur admittere Necessitatem producendi actum illum, quem Gratia Victrix secum *irresistibiliter* trahit: & nihilominus affirmant, quod qui eum necessariò producit, meretur non obstante tali necessitate. Igitur obdurant animum in Tertia Propositione Janseniana: *Ad merendum, & demerendum in statu naturæ lapsæ non requiritur Libertas a Necessitate*, sed *sufficit Libertas a Coactione*. Quod frustra recurrant ad sensum divisum, & ad potentiam antecedentem, apertè ostendimus §. 6. 7., & 8., ideoque sufficit addere, quod gratis, & inutiliter dicunt, *quod cum humana voluntas inimpedibiliter, inabjicibiliter, & irresistibiliter, impellitur ad bonum*, remanet libera, quia conservat Libertatem ad alios actus; licet hìc, & nunc illi desit Indifferentia consequens Impulsum illum consistentem in Medicinali, & Victrici Gratia *inimpedibili, inabjicibili*, & *irresistibili*, & Potentia ad oppositum; non autem Indifferentia, & Potentia ad oppositum illam antecedens, Concilium Tridentinum declarat esse hìc, & nunc actu perfectè liberos homines merentes, aut demerentes, & posse actu abjicere Illustrationem, Attactum, & Motum Divinum allicientem ad opera meritoria, adeout aut ipse non actus conjungi queat cum dicto Motu Divino ad actum, si motus non sit vel intrinsecè efficax, vel datus sub actus prævisione, aut saltem ipsa ad non actum Potentia. Agnoscit ergo S. Synodus in homine Libertatem expertem omnis Necessitatis, & non solùm Coactionis, tunc, quando homo meritoriè operatur, & postquam antecedenter illi collata est Gratia Præveniens.

Ad

Ad Tertiam, videlicet: *Etiam quando voluntas irresistibiliter movetur a Gratia Victrici, remanet libera, quia conservat Libertatem ad alios actus, & solùm illi deest Indifferentia consequens eamdem Gratiam, non autem illam antecedens, quæ suspensa quodammodo est post Gratiam inâbjicibilem, & irresistibilem*: Respondeo, quod hæc prædicata *Inabjicibilitatis, & Irresistibilitatis* apertè repugnantia Definitioni Sacri Concilii, admissa in Delectatione Victrici a solis Jansenii Sectatoribus, demonstrant illos amplecti Tertiam damnatam Propositionem, quia certè post infusam talem Delectationem habentem ea prædicata non superest Libertas a Necessitate, ac tamen per ipsos remanet facultas merendi, & demerendi. Demum neque ab ipsis dici potest, quod licet hic, & nunc, post Impulsum *inimpedibilem, inabjicibilem, & irresistibilem*, suspendatur Libertas a Necessitate, tamen eadem conservetur ad alios actus, quia per ipsos nulli alii actus meritorii sunt possibiles, ad quos homo præparari non debeat a Deo per Delectationem essentialiter Victricem, *inimpedibilem, inabjicibilem*, & *irresistibilem*: Et nulli sunt possibiles Actus demeritorii, qui non sint necessariò producendi propter Carentiam talis Delectationis Victricis, qua Deus ex mero arbitrio suo decrevit privare hominem ante omnem Prævisionem absolutam, aut conditionatam, ejusdem Actus demeritorii ab homine eligendi.

CAPUT IV.

Quarta Janſeniana Propoſitio.

Semipelagiani admittebant Prævenientis Gratiæ neceſſitatem ad ſingulos Actus, etiam ad initium Fidei, & in hoc erant hæretici, quod vellent eam Gratiam talem eſſe, cui poſſet humana voluntas reſiſtere, vel obtemperare.

Propoſitiones ſubterfugia quærentes Quartæ Janſenianæ.

1. ERRABANT Semipelagiani exiſtimantes æqualem in homine lapſo dari Libertatem utendi præveniente Gratia ad bonum, & abutendi eâdem ad malum.

2. Falsò putabant Semipelagiani poſſe reſiſti, vel obtemperari, non ſolùm Gratiæ Sufficienti, ſed etiam Efficaci.

3. Et ad meritum requiri perfectiſſimam rationem indifferentiæ etiam ſub Auxilio Divino, & jam collata Gratia præveniente, neque poſt talem collationem ſufficere rationem ſpontanei in actu humano.

PRO-

PROPOSITIONES ANTIJANSENIANÆ.

Sac. Synodus Tridentina damnat veros Pelagianorum, & Semipelagianorum, errores.

§. I.

SI quis dixerit, hominem suis operibus, quæ vel per humanæ naturæ vires, vel per Legis doctrinam fiant, absque Divina per Jesum Christum Gratia justificari posse, Anathema sit. Damnatur hìc primus, & præcipuus error Pelagii excludentis absolutè necessitatem Gratiæ Divinæ prævenientis hominem ad obtinendam Justificationem. *Sess. 6. Can. 1.*

Quia verò deinde Pelagius, multòque magis Semipelagiani, fateri cæperunt Gratiam Divinam requiri non quidem ad posse simpliciter bene operari, sed eamdem esse necessariam ad facilius posse; idcirco contra novos Semipelagianos addidit Synodus; *Si quis dixerit, ad hoc solùm Divinam Gratiam per Christum Jesum dari, ut facilius homo justè vivere, ac Vitam Æternam promereri possit, quasi per liberum Arbitrium sine Gratia utrumque, sed ægrè tamen, & difficulter, possit, Anathema sit.* *Can. 2.*

Præterea, quia alii Semipelagiani concedebant necessitatem Gratiæ Prævenientis ad alios actus salutares, non solùm facilius, sed etiam simpliciter, & absolutè producendos, præterquam ad initium Fidei, scilicet ad voluntatem primò credendi, ad quam dicebant posse hominem determinare se absque auxilio Gratiæ: idcirco Sacra Synodus

nodus formavit alium Canonem Generalem circa Gratiæ necessitatem in ordine ad quoscumque penitus actus salutares, ideoque etiam ad primum.

Can. 3. *Si quis dixerit, sine præveniente Spiritus Sancti Inspiratione, atque ejus adjutorio, hominem credere, sperare, diligere, aut pænitere posse, sicut oportet, ut ei Justificationis gratia conferatur, Anathema sit.*

Omnes ergo veri Semipelagianorum errores, qui vigebant adhuc in animis quorumdam, a Sancta Synodo damnati sunt; nam alium extinctum penitus fuisse colligitur ex hoc ipso, quod nullus contra illum peculiaris, & expressus Canon editus fuerit, licet implicitè in jam allatis contineatur ejus damnatio. Hic autem error quorumdam veterum Semipelagianorum erat, quod homines a Deo ab æterno prævisi bene operaturi naturæ viribus, & absque præventione Gratiæ Divinæ, in his, vel illis circumstantiis, per hoc ipsum meruerint verè, & propriè ab æterno, ut deinde in tempore ponerentur a Deo in jisdem Circumstantiis. Hic, inquam, enormis error profectò non emerserat rursus e Tartaro ad ullius animum inficiendum, quia cæteroquin, sicut alii omnes, sic etiam iste fuisset a Sacra Synodo expresse proscriptus. Veritas docet, prævisa ab Æterno a Deo fuisse (& quidem, ut opinor, in eorum veritate objectiva) illa omnia, quæ evenient, quæque eventura essent, eo modo, quo eadem evenient, aut essent eventura, & non diverso; certum enim est, quod nulla res occulta sit infinitæ Sapientiæ Divinæ: quodque eadem errare nequeat, cognoscendo res aliter, ac ipsæ in se futuræ sint, aut futuræ essent. Nunquam autem eveniet, aut evenire posset, ut homines operarentur

tur meritoriè, ac utiliter ad salutem, non præventi Gratiâ Divinâ, & illa quidem *abjicibili, & cui poßet humanum arbitrium dißentire*, cum Concilium definiverit, talem de facto esse Divinam Gratiam Prævenientem, quæ talis etiam futura esset in quocumque alio casu, ut integra salvetur humana Libertas. Ergo Deus non cognovit, quod homines operaturi quidquam essent meritoriè, atque utiliter ad salutem, non præventi prius Gratiâ suâ.

Præterea fides docet, non inesse verum meritum actui, qui non existit, præsertim si produceretur absque auxilio Gratiæ prævenientis, quod pariter repugnat, ut diximus. Ergo enormiter errarunt Semipelagiani tribuentes rationem meriti actibus humanis a Deo prævisis, & prævisis quidem, ut producendis absque auxilio Gratiæ. Potuit ergo Deus relinquere homines in statu conditionato, & illos non producere absolutè, aut non ponere in circumstantiis, in quibus prævisi essent bene operaturi.

Prævidit igitur Deus quidquid singuli homines essent facturi in quibuscumque circumstantiis, vel bene, non abjiciendo Gratiam suam Prævenientem, sed illi consentiendo: vel malè, scilicet *abjiciendo Gratiam, eique dißentiendo*. Sed primum objectum, videlicet bona operatio conditionata hominis Gratiæ consensuri, nullatenus influxit in Divinum Decretum ponendi de facto hominem in illis circumstantiis. Non habuit, inquam, tale objectum, videlicet Consensus ab homine præstandus, ullam Causalitatem, aut vim Moralem movendi Deum per modum alicujus Meriti, aut meritoriæ Dispositionis, aut Congruitatis,

gruitatis. Fuit ergo merè beneficum Arbitrium Dei erga homines consensuros, quod decreverit illos ponere in circumstantiis, in quibus prævidit ab illis de facto præstandum esse Consensum, præsertim finalem: atque in hoc præcipuè consistit specialis Dei Amor erga Prædestinatos. Hæc indicare juxta mea Principia opportunum putavi. Thomistæ verò nulla quò ad hoc indigent explicatione.

Adeo non errassent Semipelagiani, si dixissent, Prævenientem Gratiam, qua simpliciter potentes efficimur, esse talem, cui posset humana voluntas resistere, vel obtemperare, ut in hac assertione amplexi fuissent sententiam, quam deinde Sac. Synodus Tridentina definivit.

§. I I.

IDem profectò est, *posse humanam voluntatem resistere, vel obtemperare*, Gratiæ Prævenienti, *ac posse abjicere, vel non abjicere*, eamdem Gratiam, ipsique Gratiæ *posse humanum Arbitrium dissentire, si velit*. Hanc autem *potentiam abjiciendi Gratiam, eique dissentiendi*, manifestissimè tribuit humano Arbitrio Sacra Synodus Tridentina per celeberrima, & necessariò sæpe alleganda Decreta, & Canones: *Tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agit Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest, &c.*

Sess. 6. Dec. 5

Si

Si quis dixerit, liberum hominis Arbitrium a Deo motum, & excitatum, nihil cooperari assentiendo Deo excitanti atque vocanti, quo ad obtinendam Justificationis Gratiam se præparet, neque posse dissentire, si velit &c. Anathema sit. Sess. 6. Can. 4.

De alia nulla Dei Gratia præveniente Sacra Synodus loquitur, quàm de hac *abjicibili*; *& cui possit dissentiri*, & omnem aliam excludit, sicuti demonstravimus cap. 2. Ergo declarat Sacra Synodus, qualemcumque Dei Gratiam Prævenientem *esse talem*, *cui possit humana voluntas resistere*, *vel obtemperare*. Idcirco si hoc ipsum dixissent Semipelagiani, in hoc certè non fuissent Hæretici, quales esse nequeunt, qui sequuntur Doctrinam a Sacro Concilio Tridentino definitam tanquam Catholicam: Hæretici fuerunt ob alios Errores enumeratos §. antecedenti a Sacro Concilio damnatos.

Præterea Sacra Synodus docet, non solùm Gratitm Prævenientem, quæ dat simpliciter posse, quæque nec intrinsecè efficax, & cum effectu connexa, nec data sub prævisione consensus, *esse talem*, *cui possit humana voluntas resistere*, *vel obtemperare*; sed etiam talem, cui re ipsa resistatur, nec illi obtemperetur: Declarat enim, *adjumentum Gratiæ Prævenientis tribui etiam illis*, *qui læthalia committunt peccata*, ideoque resistunt, & non obtemperant, Gratiæ Divinæ. Hæc sunt Sacri Concilii verba: *Maledicos*, *Rapaces*, *cæterosque omnes*, *qui læthalia committunt peccata*, *a quibus cum Divinæ Gratiæ adjumento abstinere possunt*. Sess. 6. Dec. 13.

Respondetur Propositionibus velare laborantibus Quartam Jansenianam.

§. III.

AD primam, videlicet : *Errabant Semipelagiani existimantes æqualem in homine lapso dari Libertatem utendi præveniente Gratia ad bonum, & abutendi eâdem ad malum*: Respondeo adeo patenter contrariam Definitionibus Tridentinis esse quartam Jansenianam Propositionem, affirmantem, *esse Hæreticum dicere, quod Gratiæ Prævenienti resisti, vel obtemperari possit*, ut ejus Impietatem tegere nequiverint Jansenii Asseclæ velo ullo eamdem impietatem aliquatenus dissimulante. Quid sibi volunt, dum dicunt, errasse Semipelagianos existimantes æqualem in homine lapso dari Libertatem utendi Præveniente Gratia ad bonum, & abutendi eâdem ad malum? Præsupponunt ne, opinatos fuisse, quod si homines utantur Gratia Præveniente ad bonum, non indigeant aliâ Gratiâ Cooperante? Si hoc dixissent, profectò in hoc fuissent Hæretici, sed si admisissent necessitatem Gratiæ Prævenientis, non negassent illam Gratiæ Cooperantis, quæ profectò non datur, quando homines malè utuntur ipsa Gratia Præveniente illam abjiciendo, eique non obtemperando. Ex hoc nullatenus sequitur, quod fuerint Hæretici, ut Janseniani somniant, in eo, quod licet admitterent *necessitatem Gratiæ Prævenientis ad singulos actus, etiam ad initium Fidei, nihilominus vellent, eam Gratiam talem esse, cui posset humana voluntas resi-*

resistere, vel obtemperare; nam hoc dicentes affirmassent illud ipsum, quod deinde Sacra Synodus Tridentina definivit, ut ostendimus.

Ad secundam respondeo, quod contra eamdem Sacram Synodum Tridentinam insurgunt Janseniani, dum subjiciunt, *falsò putaße Semipelagianos poße resisti, vel obtemperari, non solùm Gratiæ Sufficienti, sed etiam Efficaci*. Insurgunt, inquam, contra Sacram Synodum, quia contra illam definientem, quod omnis Gratia Præveniens *sit abjicibilis, & cui possit humanum Arbitrium dißentire*, supponunt dari aliam Gratiam Prævenientem, & quidem simpliciter necessariam, ut potentes ad opus salutare reddamur, quam appellant essentialiter Efficacem, per ipsos *inimpedibilem, inabjicibilem, & irresistibilem*. Gratis præterea tribuunt Semipelagianis hanc insaniam, ut dixerint, posse abjici id, quod ex natura sua est essentialiter *inabjicibile*: ac posse resisti illi, quod ex natura sua est essentialiter *irresistibile*. Hoc certè non dixerunt Semipelagiani, de quibus dubium est, utrum admiserint ipsam Gratiam Indifferentem; nedum aliam essentialiter *inabjicibilem*: ac certè neque ipsam Indifferentem putaverunt esse necessariam ad initium Fidei. Frustra igitur Janseniani conantur tegere venenum quartæ Propositionis, cui apertissimè adhærent opinati, pertinere ad Hæresim Semipelagianam, si cum Sacro Concilio Tridentino dicatur, omnem Gratiam *Prævenientem eße talem, cui possit humana voluntas resistere, vel obtemperare*.

Ad tertiam, in qua affirmant fuisse Hæresim Semipelagianam dicere, quod ad meritum requi-

ratur perfectissima ratio Indifferentiæ etiam sub Auxilio Divino, & jam collata Gratia Præveniente: neque post talem collationem sufficere rationem Spontanei in actu humano.

Respondeo, quod Janseniani rursus abhorrere se ostendunt a Sacri Concilii Definitione statuente, quod perfectissima ratio Indifferentiæ, scilicet non solùm Libertas a Coactione, sed etiam Libertas a Necessitate, requiratur ad meritum, sicuti ostendimus impugnando Tertiam Jansenianam Propositionem. Ratio illa *Spontanei* in actu humano, quam dicunt sufficere ad meritum, non est alia, quàm intrinseca tendentia voluntatis in objectum, aut ab eodem fuga, opposita Coactioni, & impulsui extrinseco. Hanc sufficere ad Meritum, & Demeritum dixit Calvinus, cui nec ausus fuit apertè subscribere Jansenius, licet re ipsa in eumdem enormem errorem inciderit, concedens *sufficere in statu naturæ lapsæ ad merendum, & demerendum, Libertatem a Coactione*. Sed Sacrum Concilium Tridentinum adeo, præter rationem *spontanei*, requirit in homine perfectissimam rationem Indifferentiæ penitus excludentis omnem antecedentem *Inimpedibilem, & Inabjicibilem, ac Irresistibilem*, Necessitatem, etiam sub auxilio Divino, & jam collata Gratia Præveniente, ut apertissimè definiat, *nos posse abjicere ipsam Gratiam tunc, quando Deus nos illuminat, & tangit cor nostrum: & Auxilio Divino posse dissentire liberum hominis arbitrium a Deo motum, & excitatum*: adeoque cordi fuit Sacræ Synodo declarare perseverantiam humanæ Libertatis sub Auxilio Divino, ut de illa prius loquuta fuerit, quàm de

Sess. 6. Dec. 5.

Sess. 6. Can. 4.

de Libertate ipsius Dei, dicens -- *In sacris literis cum dicitur: Convertimini ad me, & ego convertar ad vos: Libertatis nostræ admonemur. Cum respondemus: Converte nos, Domine, ad te, & convertemur: Dei nos Gratiâ præveniri confitemur.*

Sess. 6. Dec. 5.

CAPUT V.

Quinta Janseniana Propositio.

Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem fudisse.

Hanc, *intellectam in eo sensu, ut Christus Dominus pro Salute duntaxat Prædestinatorum mortuus fuerit*, Apostolica Sedes declaravit *impiam*, *blasphemam*, *contumeliosam*, *Divinæ pietati derogantem*, *& Hæreticam*: addens alias Censuras huic ultimæ, videlicet, quod sit *hæretica*, quæ est communis cæteris aliis quatuor, ex quibus etiam Prima similibus Quintæ notis inusta est.

Propositiones Quintæ Jansenianæ subterfugia quærentes.

1. NULLA est ex aliis damnatis Propositionibus, quam tanto studio eludere conati sint, sicut istam. Dicunt igitur a se concedi, quod Christus Dominus dicatur pro omnibus mortuus in eo primùm sensu, quod exhibuerit Pretium sufficiens omnium hominum Saluti, & hoc præstiterit ex communi Causa.

2. Quod, licet non omnes homines ex Christi mor-

morte fructum perceperint, nihilominus non sit mortuus dumtaxat pro salute Prædestinatorum, quia multis Reprobis, etiam Infidelibus, maximè autem Fidelibus, & præcipuè Justificatis, etiam iis, qui finaliter a Justitia excidunt, sua morte promeruerit non solùm plura externa salutis adminicula, sed etiam Gratias Interiores, quibus ad Justitiam, & Salutem pervenire possunt; tametsi nemo eis ad perficiendum bonum, aut in accepta Justitia perseverandum bene utatur, nisi ulterioribus auxiliis, & efficaci Gratia adjuvetur.

3. Juxta hanc explicationem concedunt, Christum pro Juda, imò & pro salute Judæ, mortuum esse, quia non solùm morte sua solvit Pretium sufficiens, verùm etiam Judæ plures gratias meruit, & re ipsa contulit, quibus nisi sua pravitate abusus fuisset, ad Salutem potuisset pervenire.

4. Dicunt, alium sensum ejusdem Propositionis esse, ut dicatur Christus mortuus pro omnibus Voluntate Antecedenti, & Inefficaci, non Consequente Absoluta, & Efficaci, quia Antecedenter optaverit applicari omnibus pretium Mortis suæ, licet hoc non voluerit Consequenter. Sicuti solùm Voluntate Antecedenti Deus velit omnes homines salvos fieri.

5. Quod si sermo sit de Voluntate Consequenti, mortuus fuerit pro Generibus singulorum, non pro singulis Generum, scilicet non pro solis Judæis, sed etiam pro Gentilibus, & pro quocumque hominum genere, videlicet Regibus, Subditis, Viris, Fœminis quibusdam &c.

6. Non tamen mortuum fuisse pro omnibus

in eo ſenſu, ut dicatur, ſic omnibus, & ſingulis hominibus Gratias ſufficientes promeruiſſe, ut proprio eas quiſque arbitrio efficaces, vel inefficaces reddat.

7. Excludendos eſſe ab illis, pro quibus mortuus fuerit, innumeros Infantes, qui ſine Baptiſmo moriuntur. & qui ante illius adventum nihil de illo audiverant: & etiam poſtea Nationes, ad quas nondum auditus Fidei penetravit.

8. Reiiciunt hanc Univerſalitatem Mortis obitæ pro omnibus, quia ſi quilibet Chriſtianus certitudinem haberet, quod morte ſua illi promeruerit omnes gratias, quæ neceſſariæ ſunt, ut vitare peccata, virtutes exercere, & Salutem re ipſa conſequi poſſit, non requireretur præterea ad volendum, & operandum, alia Gratia Efficax.

9. Demum, quia ex hoc ſequeretur, inquiunt, quod quilibet infallibiliter certus eſſet, quod Chriſtus ſibi promeruerit magnum illud Perſeverantiæ Donum, ſine quo nemo Saluus fit, proindeque inter Gratias ad Salutem conſequendam neceſſarias ſpeciatim numeratur.

PRO-

PROPOSITIONES ANTIJANSENIANÆ.

Sacrum Concilium declarat, Christum Dominum mortuum esse pro omnibus.

§. I.

HUnc (scilicet Christum Dominum, de quo Sac. Synodus loquebatur) *proposuit Deus Propitiatorem per Fidem in Sanguine ipsius pro peccatis nostris; non solùm autem pro nostris, sed etiam pro totius Mundi*. Rom. 3. Jo: 2. Ergo non est Hæresis Semipelagiana, sed Catholica Veritas, quod Christus Dominus pro singulis hominibus, nullo prorsus excepto, mortem obiverit.

Sess. 6. Dec. 2.

Huic Universalitati Mortis obitæ pro omnibus nihil obstat, quod non omnes re ipsa percipiant Fructum Mortis ejus.

§. II.

VErùm, *etsi ille pro omnibus mortuus est*, (2. Cor. 5.) *non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, sed ji dumtaxat, quibus meritum Passionis ejus communicatur.* Loquitur hìc Sac. Synodus *de illis, qui per Christum justificantur*, ut apparet ex Titulo Decreti. Hi autem profectò non sunt omnes; sed ex hoc non sequitur, quod non præparaverit omnibus morte sua Christus Dominus Auxilia, per quæ recipere possent Beneficium ex Passione, ac Morte sua. *Beneficium* hoc extenderetur ad omnes, & *omnibus communicaretur*

Dec. 3.

Me-

Meritum Passionis ejus, nisi Adulti ex sua personali malitia se tali beneficio privarent, & Parvulis decedentibus ante Baptismum deesset per accidens possibilitas communicationis talis Beneficii, ut infra declarabitur.

Interim noto, quod Catechismus Romanus explicans hunc Sacri Concilii Canonem hoc mortis Christi beneficium appellat *Fructum* per hæc verba: *Si Christi Passionis Virtutem inspiciamus, pro omnium Salute Sanguinem a Salvatore effusum esse fatendum erit. Si verò Fructum, quem homines ex eo perceperint, cogitemus, non ad omnes, sed ad multos tantùm eam utilitatem pervenire, facilè intelligemus*. Nomen autem *Fructus* indicat *Arborem*, ex qua nascitur fructus, & ostendit, quod Arbor ipsa præparata pro omnibus erat, licet non omnes ex illa colligant fructus. Idcirco igitur potius ex hoc modo loquendi adhibito a Concilio, & a Catechismo, inferri potest Universalitas Mortis Christi Domini pro omnibus toleratæ.

Non solùm Christus Dominus obtulit Pretium sufficiens pro omnibus, & mortuus est pro Communi Causa, sed omnibus præparavit Morte sua Auxilia necessaria ad Salutem.

§. III.

Sess. 14. Dec. 8.

DUm *satisfaciendo patimur pro peccatis, Christi Jesu, qui pro peccatis nostris satisfecit, a quo omnis nostra sufficientia est, conformes efficimur*. Loquitur hìc Synodus de omnibus omnino hominibus,

bus, qui vel actu satisfaciunt, vel satisfacere possunt, *pro quorum omnium peccatis Christum satisfecisse*, affirmat, *& ab illo nostram omnem sufficientiam esse* in ordine ad satisfaciendum, merendum, & impetrandum; ideoque etiam ad hæc omnia præstanda, quæ certè præstari nequeunt absque Gratia necessaria, & verè sufficienti, quam proinde omnibus a Christo Domino morte sua præparatam esse Sacrum Concilium supponit. Igitur non solùm obtulit Pretium sufficiens pro omnibus, & mortuus est pro Causa Communi Salutis omnium, sed omnibus etiam præparavit Auxilia necessaria, & verè sufficientia ad Salutem consequendam.

Mortuus est pro omnibus non solùm Antecedenti Velleitate, quæ nempe nec assensum creatum trabat, nec media simpliciter necessaria conferat; sed etiam Consequenti verissima Voluntate in ordine ad præparanda pro omnibus Auxilia simpliciter Necessaria, & verè Sufficientia ad Salutem consequendam.

§. IV.

ABstinemus ab explicatione diversorum Signorum in Decretis Divinis, de quibus disputant Theologi Scholastici, cum Polemicus hic Libellus scribatur pro communi omnium Instructione. Sufficit animadvertere, quod a Sacro Concilio prohibemur tribuere Christo Domino quandam purè Antecedentem Velleitatem Salutis omnium hominum, sed jubemur credere in il-

lo

lo verissimam Voluntatem Consequentem, scilicet habitam re ipsa in executione Mortis suæ, præparandi pro omnibus, & acquirendi merito effusionis pretiosissimi Sanguinis sui Auxilia talia, per quæ omnes assequi possent Æternam Salutem. Ex quo sequitur, quod, quantum erat ex se, verissimè voluerit salvare omnes. Hoc explicat Sacra Synodus dicens: *Qui ex nobis, tanquam ex nobis, nihil possumus*, (2. Cor. 3.) *eo cooperante, qui nos confortat, omnia possumus.* (Philipp. 4.) (1. Cor. 1.) *Ita non habet homo, unde glorietur, sed omnis gloriatio nostra in Christo est, in quo vivimus, in quo movemur*, (Gal. 6.) *in quo satisfacimus facientes fructus dignos pœnitentiæ*, (*Luc.*3.) *qui ex illo vim habent, ab illo offeruntur Patri, & per illum & acceptantur a Patre.* De omnibus hìc quoque hominibus loquitur Sacrum Concilium, quia de omnibus verissimum est, *quod ex nobis, tanquam ex nobis, nihil possumus, & quod omnes in Christo satisfacimus, & fructus pœnitentiæ facta a quibuscumque hominibus ab illo offeruntur Patri, & per illum & acceptantur a Patre.* Ergo ipse verissima Voluntate præparavit morte sua pro singulis hominibus media necessaria *ad hos dignos Pœnitentiæ fructus faciendos.*

Sess. 14. *Dec.* 8.

Operæ pretium puto clarius explicare duplicem acceptionem Voluntatis Efficacis, & Inefficacis, ne ullus in re gravissima æquivocationibus supersit locus.

Voluntas Efficax plerumque accipitur pro ea, quæ omnino vult consequi, & re ipsa consequitur Effectum. In hac acceptione Deus ab æterno, & Christus Dominus in tempore habuit Efficacem Voluntatem salvandi eos tantùm, qui

Salu-

Salutem re ipsa consequuntur. Erga reliquos autem habuit Voluntatem præparandi pro illis Auxilia Sufficientia, quibus nisi abuterentur, adipisci possent Immortatem Felicitatem.

Quoniam verò Interiora ipsa Auxilia Supernaturalia verissimè constituunt adæquatam Potentiam producendi opus salutare; hinc est, quod Voluntas Divina dici potest Efficax in ordine ad constituendam in omnibus hanc Potentiam, scilicet ad eadem Auxilia præparanda, quia efficaciter, & efficienter illa præparavit, & ea quidem talia, ut, nisi obstaret humana malitia, per eadem posset acquiri Salus Æterna. In hac secunda acceptione, scilicet impletæ re ipsa hujus præparationis Auxiliorum pro omnibus, potest attribui Deo, & Christo Domino, Voluntas Efficax præparationis Auxiliorum ad Salutem omnium.

Voluntas Antecedens accipi solet pro amore quodam, & desiderio inefficaci Finis ante expensionem, & selectum Mediorum, & ante Decretum adhibendi eadem media, & Finis omnino consequendi. In hoc sensu ne ipsi quidem Janseniani inficiantur aliqualiter amatam, optatamque fuisse Salutem omnium a Patre Divino, ejusque Filio humanitatem induto, & mortem obeunte.

Voluntas Consequens, quam Janseniani mordicus negant in ordine ad omnes salvandos, potest accipi dupliciter. Primò, ut per illam Deus decreverit ponere media ejusmodi, per quæ Salutem omnes assequerentur: sive id media habeant præstare ex intrinseca ipsorum natura, sive quia collata sub Prævisione Consensus. Hæc certè

Vo-

Voluntas respectu omnium non fuit in Deo, nec in Divino Reparatore. Secundò verò potest considerari talis Voluntas Consequens (post Antecedentem illam Voluntatem, quæ amore, ac desiderio aliquo fertur ad omnium salutem) ut velit consequenter, & in executione Mortis a Christo Domino toleratæ, præparari pro omnibus Auxilia necessaria, & verissimè Sufficientia, quæ scilicet constituant adæquatam Potentiam producendi opera salutaria, ipsamque Perseverantiam, aut Pœnitentiam finalem, per quam omnes consequi possent Regnum Immortale. Hanc Voluntatem fuisse in Deo ab æterno, & in moriente Instauratore nostræ Salutis, ostendunt apertissimi jam allati Textus Sacri Concilii, & mox afferendi: & in eo, quod hæc Voluntas negetur, sita est Hæresis Janseniana.

Angelicus Doctor S. Thomas (ut hujus Scholasticorum Principis auctoritate semel nitar, quam centies allegare potuissem, nisi summæ in hoc Enchiridio brevitati consulerem) Voluntatem Consequentem quandoque etiam accepit pro illa, quæ post visa jam posita, vel non posita, Media Finem intendit, vel non intendit; in prima enim Lectione in Caput secundum Epistolæ primæ ad Timotheum negans fuisse in Christo Domino Voluntatem salvandi omnes etiam post prævisa Peccata, & Impœnitentiam finalem, inquit: *Sed si consideretur bonum Justitiæ, & quod peccata puniantur, sic non vult, & hæc est Voluntas Consequens*: & 1. p. q. 19. art. 6. ad 1. *Deus antecedenter vult omnem hominem salvari, sed consequenter vult quosdam damnari secundum ordinem suæ justitiæ*. Præclarè quidem more suo, ac verissimè:

rissimè; nam post eam Prævisionem Impœnitentiæ finalis plurimorum certè Voluntas Consequens Divina non versatur circa Salutem omnium, imò consequenter tendit in Impœnitentium damnationem. Sed immediatè ante sublimis Magister admiserat in Christo Domino Voluntatem Consequentem salvandi omnes in ea, quam explicuimus, acceptione, videlicet in ordine ad præparanda efficaciter, & executivè Media necessaria, & verè Sufficientia ad Salutem ab omnibus obtinendam; dixerat enim, quòd Salvator *omnibus proponit Salutis Præcepta, Consilia, & Remedia*. Hæc certè *Remedia* sunt Auxilia verè Sufficientia præparata pro omnibus in ipsâ Executione Mortis Divinæ: & in hoc solummodo Sensu a me attribuuntur Voluntati Consequenti in Explicatione Sacri Concilii. Nec in contrarium esse potest quæstio, nisi de solo nomine, cum in re significata nulla videatur discrepantia.

Quod eidem Voluntati in hac acceptione Consequenti attributa fuerint a S. Thoma patet manifestè ex eo, quod loquatur de *Remediis*, videlicet de Auxiliis verissimè Sufficientibus, in eodem Sensu, in quo loquitur de *Præceptis*, & *Consiliis*, quæ certè Christus Dominus dare voluit, ac dedit omnibus Voluntate Consequenti, & Efficaci, idest exequendo re ipsa id, quod facere intendebat, præbens re ipsa omnibus hominibus Divina illa sua *Præcepta*, & *Consilia*; ideoque præparans etiam pro omnibus in ipsa Executione Mortis suæ Sanctissimæ *Remedia*, idest Auxilia verissimè Sufficientia.

Hæc animadvertimus ad cavendos abusus

Ter-

Terminorum, qui aliquando adhibentur a Jansenianis. Cum Angelicus mirabili sua sapientia mortales erudiebat, Hæresis nulla negabat Mortem Christi pro omnibus, ideoque necesse illi non fuit rem penitus enucleare, sed loqui potuit brevissimè non distinguendo ex professo varios sensus, qui Divinis suis sententiis attribui possent. Sed si eo vitam agitante orta fuisset Hæresis Janseniana, profectò ubertim statuisset discrimen inter varias acceptiones Voluntatis Antecedentis, & Consequentis, & inter Efficaciam acceptam in uno Sensu, aut in alio: ac explicuisset id, quod solùm indicavit, ut ostendimus, videlicet fuisse in Christo Domino Voluntatem Consequentem, idest habitam re ipsa in Executione Mortis suæ, præparandi pro omnibus *Remedia*, idest Auxilia necessaria, & verè Sufficientia ad Salutem comparandam; licet in eo non fuerit alia Voluntas Consequens conferendi re ipsa omnibus Salutem post prævisam finalem innumerabilium Impœnitentiam: Ac pariter declarasset Sanctissimus Magister, quod quamvis non fuerit in Servatore Voluntas Efficax in ordine ad obtinendam re ipsa omnium Salutem singulis præparando media cum ipsa infallibiliter connexa, sive ex intrinsecis suis, sive quia nonnisi sub Prævisione Consensus congruè collata; nihilominus in illo fuit Voluntas Efficax verissima, & sincerissima præparandi pro omnibus efficienter *Remedia*, idest Auxilia necessaria, & verè Sufficientia ad Salutem adipiscendam.

Voluntas Efficax, & Consequens, in Sensu explicato negari nequit, nisi etiam negetur Mors Redemptoris nostri obita pro omnibus.

Deus

Deus veriſſima Voluntate, ac non ſolùm Velleitate Antecedenti, vult omnes homines ſalvos fieri.

§. V.

QUia Voluntas Chriſti Domini in Morte obeunda, & ſemper in omnibus, conformata eſt Voluntati Patris, confirmatur Voluntas univerſaliſſima Chriſti Domini præparantis omnibus morte ſua Gratias neceſſarias ad Salutem conſequendam ex eo, quod hæc veriſſima Voluntas omnium Salutis, & non pura Velleitas, fuerit in Patre. Qui solùm in illo Antecedentem Velleitatem agnoſcunt, magnam vim inferunt apertiſſimo illi Divino Oraculo: *Qui omnes homines vult ſalvos fieri*; neque enim verè vult rem aliquam, qui habet quandam Velleitatem circa illam: ſique ad rem illam obtinendam concurrere debent etiam alii, quibus debet præſtari Auxllium ab habente talem Voluntatem, hic non decernit dare alteri tale neceſſarium Auxilium. Sed, ut immoremur in ſolo Sacro Concilio, ab eo ſupponitur apertè, quod Deus habeat veram Voluntatem dandi omnibus hęc Auxilia neceſſaria, etiam proxima, niſi ipſi eiſdem obicem ponant malitiâ ſuâ; inquit enim: *Sacroſancta Tridentina Synodus*, &c. *agnoſcens cum B. Apoſtolo Jacobo, quod omne datum optimum, & omne donum perfectum deſurſum eſt deſcendens a Patre Luminum*, (cap. 1.) *qui jis, qui poſtulant a ſe ſapientiam, dat omibus affluenter, & non improperat eis.* (Eccleſ. 1.) Declarat igitur Sac. Synodus, quod

1\. *Tim.* 2.

Seſſ. 2. *initio Decreti.*

Deus, *Luminum Pater dat omnibus affluenter Sapientiam*, ideoque Fidem veram, & omnia bona, quæ illam consequuntur, si hæc bona ab eo postulentur. Et certè dat etiam Potentiam postulandi, cum velit hoc ipsum, & jubeat, ut postuletur, & non jubeat Impossibilia. Impossibile autem esset, ab eo, ut oportet, & utiliter ad Salutem, *postulari Sapientiam*, Fidem, & alia bona, nisi suo nos Auxilio præveniret. Declarat autem Sacra Synodus, quod *Deus Impossibilia non jubet, sed jubendo monet, & facere, quod possis: & petere, quod non possis: & adjuvat, ut possis.* (*1. Jo: 5.*) Deus ergo verissima Voluntate, & non pura Velleitate, *vult omnes homines salvos fieri*, & Auxilium verè Sufficiens, ut tale, & ut abstrahens a proximè, ac remotè Sufficienti, dat omnibus reipsa, & non solùm offert. Auxilium autem proximè Sufficiens dicitur præparare, ac offerre omnibus, quia vel actu illud dat, vel offert bene utentibus Auxilio remoto. Inter remotè autem Sufficientia specialiter recensetur Gratia orandi, & petendi, sicut oportet: quæ certè est Auxilium intrinsecum, & simul remotum, seu remotè sufficiens. Non est igitur pro eodem habendum Auxilium Remotum, ac Extrinsecum, quasi non sit auxilium ullum remotum, nisi purè extrinsecum. Deus ergo confert omnibus Auxilia, saltem Remota, ad obtinendam Æternam Salutem necessaria: sique aliquibus non confert Auxilia proxima, id oritur ex eo, quod ipsi suis criminibus frustranea reddiderint Auxilia remota, ideoque obicem posuerint aliis proximis. Ergo cum Pater Auxilia hęc omnia voluerit hominibus pręparari per Passionem, & Mortem Christi, sicut vidimus de-

Seff. 6. Dec. 11.

declaratum esse a Sacra Synodo, Christus ipse habuit verissimam Voluntatem illa omnibus præparandi, ideoque pro omnibus mortuus est.

Qui negant mortuum pro omnibus fuisse Christum Dominum, majores vires attribuunt in malum Peccato Adami, quàm in bonum Morti ejusdem Christi Domini.

§. VI.

MAnifestissimum est id, quod in Titulo proponitur. Sed hoc ipsum apertè repugnat Declarationi Sacri Concilii *de Remedio*, quod Salvator attulit Culpæ Adami, per talem modum loquendi, a quo supponitur, tale remedium præparatum ab ipso fuisse pro omnibus. *Si quis hoc Adæ Peccatum, quod origine unum est, & propagine, non imitatione, transfusum omnibus inest unicuique proprium, vel per humanæ naturæ vires, vel per aliud Remedium asserit tolli, quàm per Meritum unius Mediatoris Domini Nostri Jesu Christi, qui nos Deo reconciliavit Sanguine suo* (1. Tim. 2.) *factus nobis Justitia, Sanctificatio, & Redemptio* (1. Cor. 1.) *aut negat, ipsum Jesu Christi meritum per Baptismi Sacramentum in forma Ecclesiæ rite collatum tam Adultis, quàm Parvulis, applicari, Anathema sit. Quia non est aliud nomen sub Cælo datum hominibus, in quo oporteat nos salvos fieri*; (Act. 4.) *unde illa vox: Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata Mundi.* (Jo: 1.) Sicut igitur *inest unicuique proprium* peccatum Adæ: ita ex mente Concilii *Agnus Dei, qui tollit peccata*

Sess. 5. Dec. 3.

Mundi, præparavit unicuique *Remedium*, ideoq; pro omnibus mortuus eſt.

Concilium declarat, etiam poſt Adæ peccatum remanere in hominibus Libertatem, cujus bono uſu conſequi poſſint Salutem; ideoque ſupponit, Chriſtum pro omnibus mortuum eſſe.

§. VII.

IMpugnando alias Janſenii Propoſitiones oſtendimus declaratum a Concilio apertiſſimè fuiſſe, quod in ſtatu Naturæ lapſæ integra perſeveret in hominibus Libertas exempta ab omni antecedente *inimpedibili*, & *inabjicibili*, *ac irreſiſtibili* neceſſitate. Patet autem, quod illis, pro quibus Chriſtus Dominus Morte ſua non præparaſſet Auxilia neceſſaria ad Salutem conſequendam, deeſſet Libertas ad obtinendam per bona opera ejuſdem Salutis aſſecutionem. Ergo Concilium agnoſcens in omnibus hanc Libertatem præſuppoſuit, quod pro omnibus hæc Auxilia Morte ſua Chriſtus Dominus præparaverit, ideoque pro omnibus effuderit Sanguinem.

Explicat Synodus, quod Chriſtus Morte ſua præparaverit Auxilia etiam Fidelibus actu peccantibus, quorum plurimi damnantur.

§. VIII.

Seſſ. 6. Dec. 15.

POſt enumeratas varias ſpecies hominum graviter peccantium ſubdit Synodus: *Maledicos*,

dicos, rapaces, cæterosque omnes, qui lethalia committunt peccata, a quibus cum Divinæ Gratiæ Adjumento abstinere possunt. Adest igitur etiam illis, *qui lethalia committunt peccata*, *Divinæ Gratiæ Adjumentum* simpliciter necessarium, ut vitari valeant; ideoque pro illis etiam mortuus fuit Christus Dominus, quia per Mortem suam talia illis *Adjumenta* præparavit. Ex his autem innumeri damnantur, ideoque non est mortuus pro solis Prædestinatis.

Declarat quoque Synodus Christum Dominum mortuum fuisse pro Infidelibus renuentibus ad Fidem accedere, ideoque damnatis.

§. IX.

Loquitur Synodus de omnibus, qui ad Fidem vocantur, dum in Decreto *de necessitate præparationis ad Justificationem in Adultis*, dicit. *Declarat præterea ipsius Justificationis exordium in Adultis a Deo per Christum Jesum præveniente Gratia sumendum esse, & hoc ab ejus Vocatione, qua nullis eorum existentibus meritis vocantur, ut qui per peccata a Deo aversi erant, per ejus excitantem, atque adjuvantem Gratiam ad convertendum se ad suam ipsorum Justificationem eidem Gratiæ liberè assentiendo, & cooperando disponantur. Ita ut, tangente Deo cor hominis per Spiritus Sancti Illuminationem, neque homo ipse nihil omnino agat Inspirationem illam recipiens, quippe qui illam & abjicere potest*. Id, quod hìc declarat Synodus, valet pro omnibus, qui ad Fidem vocantur. Igitur illorum omnium *cor tangit Deus per Spiritus*

Sess. 6. Dec. 5.

Sancti Illuminationem, videlicet per Auxilium Proximum, quod præparatum est a Christo Domino Morte sua, certè obita pro illis omnibus, quibus moriendo tale Auxilium præparavit. Ex his autem innumeri sunt, qui non solùm *possunt abjicere talem Inspirationem*, sicuti Concilium definit, sed etiam (quoties videlicet Inspiratio nec est ex intrinsecis Efficax, nec data sub Prævisione Consensus) re ipsa illam abjiciunt, & obstinato animo remanent in Infidelitate, ac Æternam Mortem incurrunt. Ergo pro his quoque Christus Dominus mortuus est.

Auxilia necessaria ad Salutem Christus Dominus Morte sua præparavit pro illis quoque, qui nondum habuerant auditum Fidei, ideoque pro illis quoque mortuus est.

§. X.

QUod plurimis ex his Deus contulerit Auxilia Proxima necessaria ad Salutem, constat evidenter ex eo, quod plurimi eamdem Æternam Salutem assequuti fuerint juxta Divinum Christi Domini Oraculum: *Multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, & Isaac, & Jacob in Regno Cælorum*. Loquitur autem manifestè de Barbaris, quibus non contigerat ante suum Adventum habere auditum externum Fidei; & nihilominus assensi fuerant internæ Inspirationi docenti, *quia Deus est, & inquirentibus se remunerator sit*, eumque amaverant, & doluerant de suis criminibus, prout oportet. Illa verò Auxilia collata ipsis a Deo fuerant in-

Matt. 8.

Heb. 11.

intuitu Mortis obeundæ a Christo Domino, qui proinde pro jis quoque illam obivit. Sicut autem ex his evidenter constat, quod mortuus fuerit pro aliquibus ex illis, & quidem voluntate specialiter benefica, quæ re ipsa sortita sit Prædestinationis effectum: sic mortuum quoque esse pro reliquis, qui non percipiunt fructum Mortis ejus, non jam voluntate illa specialiter benefica, & cum Prædestinationis effectu infallibiliter connexa, sed Voluntate, quæ sit vera Voluntas, & non nuda Velleitas, præparante nimirum, & conferente media simpliciter necessaria ad Salutem, sive proxima ea sint, sive saltem remota, ex quorum recto usu proxima pendeant, eruitur non minùs clarè ex Generali Declaratione Tridentini Concilii omnes omnino comprehendente: *Deus dat omnibus affluenter, & non improperat eis.*

Sess. 2. init. Decreti.

Qui dubitaret, utrum Christus Dominus effusione Sanguinis sui lucratus fuerit Auxilia etiam pro illis, qui eum ætate præcesserant, opinari videretur, ejus Merita non esse infiniti valoris; hæc enim Infinitas facit, ut ad omnia tempora protendi possint. Certè Sancti Patriarchæ, Prophetæ, ac alii, qui salvati sunt ante illius Adventum, habuerunt Auxilia jisdem comparata Morte deinde obita ab omnium Redemptore. Ergo eadem Auxilia ipse lucrari potuit, atque certè adeptus est, pro omnibus, ideoque pro omnibus mortem oppetiit.

Pro Parvulis quoque sublatis ante Baptismum mortuus est Christus Dominus.

§. XI.

Licet per accidens *Beneficium Mortis Christi nequiverit Parvulis istis communicari*, neque ipsi recipere potuerint interiores Gratias, & Vocationes ad Fidem, & Pœnitentiam, pro omnibus a Christo Domino morte sua præparatas, nihilominus ex hoc non sequitur, quod verissimè pro illis quoque non interierit. Sapientissimè Sacrum Concilium, postquam definivit Universalitatem Mortis Christi pro omnibus per hæc verba: *Hunc proposuit Deus Propitiatorem per Fidem in Sanguine ipsius pro peccatis nostris; non solùm autem pro nostris, sed etiam pro totius Mundi*: per quæ verba patenter amplectitur etiam Parvulos, statim agere incipit *de illis, qui per Christum justificantur*, declarans, hoc donum re ipsa non conferri omnibus, dicens. *Verùm, etsi ille pro omnibus mortuus est,* (2. Cor. 5.) *non omnes tamen mortis ejus beneficium recipiunt, sed ji dumtaxat, quibus Meritum Passionis ejus communicatur.* Et paulò post Synodus agit *de necessitate Præparationis ad Justificationem in Adultis, & unde sit*, inquiens: *Declarat præterea ipsius Justificationis Exordium in Adultis a Deo per Christum Jesum præveniente Gratia sumendum esse, hoc est ab ejus Vocatione, &c.* Differit ergo *de illis, quibus meritum Passionis ejus communicari potest*, & prætermittit illos, quibus per accidens non potest, videlicet Parvulos illos, quibus neque per Baptismum v. g. si decedant in utero Matris, neque

Sess. 6. Dec. 2.

Dec. 6.

que per aliud Remedium, quod erat in Lege Naturæ, vel Scripta, neque per proprium consensum vocationi Divinæ, cujus erant incapaces, *beneficium Mortis Divinæ communicari potest*: neque ipsi colligere possunt saluberrimos *fructus* ex Arbore, cæteroqui pro omnibus constituta.

Prætermittimus alia, quæ præclari Theologi post Sanctos Patres addunt de Parvulis istis, & de beneficiis plurimis, quæ Morte sua illis adeptus est Christus Dominus: præsertim verò, quod illos immaturo fato abreptos Innocentiæ suæ personalis securos reddiderit, & liberaverit a sempiterno Incendio, in quod probabiliter plures ex iis corruissent; cum sufficiat ex Sacri Concilii Decretis ostendisse, quod accidentalis impotentia communicationis illis factæ Meritorum Passionis Divinę nullatenus obstet universali Definitioni de Morte Redemptoris obita *non solùm pro nostris peccatis, sed etiam pro totius Mundi*; (Rom.13. Jo.2.) ideoque etiam pro delenda in Parvulis omnibus Originali Culpa, quam re ipsa delet in innumeris, & obtulit Sanguinem suum pro illa delenda in omnibus; licet arcano Providentiæ Divinæ Consilio per accidens impedita fuerit communicatio plurimis mirabilis hujusce beneficii.

Non

Non solùm pro Generibus singulorum, sed etiam pro Singulis generum Christus Dominus mortuus est.

§. XII.

SI sermo sit de Pretio re ipsa, & in executione oblato ab optimo Redemptore, & de Auxiliis necessariis ad Salutem Æternam ab illo præparatis, constat ex allatis apertissimis Textibus Sacri Concilii, quod hæc extensa fuerunt ad Singulos generum, videlicet ad omnes omnino homines in quacumque illorum Classe consideratos, & non solùm ad Genera singulorum, scilicet ad quosdam ex Hebræis, quosdam ex Gentilibus, &c.

Dum ergo Sancti Patres (qui profectò non tradiderunt Doctrinam repugnantem illi, quam deinde Sac. Concilium definivit) adhibent aliquando hanc distinctionem, non loquuntur universaliter de illis, pro quibus verissimè Mortem oppetiit Christus Dominus, hi enim sunt universalissimè omnes & singuli homines; sed agunt de illis, *quibus re ipsa Meritum Passionis, & Mortis Christi communicatur* per consequutionem Æternæ Salutis. Hac autem felicitate certè non fruuntur Singuli generum, sed Genera singulorum, nam ex omnibus Generibus, & Classibus hominum plurimi re ipsa Immortalem Gloriam consequuntur.

Spe-

Specialis Oblatio Sanguinis Christi Domini, & ejus Oratio pro Prædestinatis nihil officit universalitati Mortis obitæ pro omnibus.

§. XIII.

Optimè declarat Catechismus Romanus, quod cum Christus in Calicis consecratione dixit: *Qui pro vobis, & pro multis effundetur*: per hæc verba: *Pro vobis*: eos, qui aderant, vel selectos ex Judæorum Populo, quales erant Discipuli, excepto Juda, quibus cum loquebatur, significavit. Cum autem addidit: *pro multis*: reliquos Electos ex Judæis, aut Gentibus, intelligi voluit. Rectè ergo factum, ut *pro universis* non diceretur, cum hoc loco tantummodo *de fructibus Passionis sermo esset*, quæ Salutis fructus delectis solùm attulit. Idem dicendum de Precibus illis Divini Instauratoris nostræ Salutis dicentis: *Non pro Mundo rogo, sed pro his, quos dedisti mihi*; (*Jo.* 17.) hæ quippe oblatæ sunt pro solis Prædestinatis, pro quibus inter cætera impetravit finalia illa Auxilia, quibus re ipsa consensuri essent. Ex hoc autem non sequitur, quod non oraverit aliis vicibus etiam pro omnibus, *& gemitibus* quidem *inenarrabilibus* (*Rom.* 8.) (ipsi enim congruenter aptatur id, quod Apostolus inquit de Spiritu) offerens pro omnibus Sanguinem suum, suisque meritis præparans omnibus Auxilia ad Salutem necessaria. Hoc ipsum immediatè ante Catechismus Romanus sic explicuerat: *Si Christi Passionis Virtutem inspiciamus, pro om-*

omnium Salute Sanguinem a Salvatore effusum esse fatendum erit. Hæc autem *Virtus* exercita de facto a Christo Domino sita est in illa pro omnibus *Auxiliorum præparatione*, ac erectione *Arboris*, ex qua omnes decerpere *Fructus* possent, nisi vel sua personalis malitia illos retraheret a talium fructuum collectione, vel Adami culpa secum ferret, ut multi Parvuli per accidens iisdem fructibus privandi essent. Exponitur hoc a Catechismo per verba, quæ statim subdit post illa mox allegata: *Si verò Fructum, quem homines ex eo perceperint, cogitemus, non ad omnes, sed ad multos tantùm eam utilitatem pervenire, facilè intelligemus*. Hæc autem optimè congruunt Definitioni Sacri Concilii circa Mortem Divinam obitam *pro peccatis totius Mundi*, *licet non omnes homines Mortis ejus beneficium recipiant; sed ii dumtaxat, quibus Meritum Passionis ejus communicatur*.

Ex præparatione Auxiliorum pro omnibus non sequitur, quod homines illa reddant Efficacia addendo eisdem Potentiam, quæ ipsis desit.

§. XIV.

JAnseniani affirmant, absterreri se a confessione Mortis Divinæ toleratæ pro omnibus in eo sensu, ut dicatur, *Sic omnibus gratias sufficientes promeruisse, ut proprio eas quisque arbitrio efficaces, vel inefficaces, reddat*. Sed dum videri volunt obsequium præstare Deo, tegere conantur impietatem suam, qua verè coarctant Mortem Divi-

Divinam ad ſolos Prædeſtinatos, quibus ſolis per ipſos conferuntur finalia Auxilia nedum intrinſecè, & eſſentialiter efficacia, ſed & *per ipſos inimpedibilia*, & *irreſiſtibilia*. Pro cæteris enim negant præparata eſſe a Chriſto Domino Morte ſua Auxilia hujuſmodi, per ipſos omnino neceſſaria ad Salutem conſequendam, ideoque verè pro ipſis non interiiſſe Divinum Redemptorem.

Ne hìc repetamus ea, quæ ſupra ſtatuimus, ſufficit indicare, quod fruſtra Janſeniani conantur auferre hominibus Libertatem *abjiciendi* Auxilia prævenientia, *illiſque diſſentiendi*, ob inanem timorem, quod ſic Auxilia per humanum Arbitrium inefficacia reddantur, cum hoc vel nullam abſurditatem involvat, quin potius ſit quid Concilio conformius, ut alibi indicavimus: vel hoc aſſerere non ſit neceſſarium, amplectendo ſententiam de Gratia per ſe intrinſecè efficaci, *abjicibili* tamen, ac *reſiſtibili*, uti defenditur a Thomiſtis. Ex ejuſdem Sacroſancti Concilii Doctrina conſtat, omne Auxilium dari a Deo ex animo ſincero, ut per illud ſaltem operari poſſimus, & omne, quantum eſt ex ſe, tale eſſe in actu primo, ut ſi ipſi actus ſecundus non correſpondeat, id nullatenus in Auxilii Infirmitatem, ac Defectum, ſeu intrinſecam poſitivam Inefficacitatem refundi poſſit, ſed ſolummodo in humanam malitiam, liberique Arbitrii pervicaciam nolentis illo Auxilio uti ad effectum, ob quem eſt conceſſum.

Ex

Ex eo, quod Janseniani putent, simpliciter necessariam esse Gratiam nedum essentialiter Efficacem, sed & inabjicibilem, & irresistibilem, *sequitur, quod per ipsos Christus mortuus sit pro solis Prædestinatis.*

§. XV.

FRustra Janseniani affirmant, quod in eo sensu dici possit Christum non esse mortuum pro Salute dumtaxat Prædestinatorum, quia *multis Reprobis, etiam Infidelibus, maximè autem Fidelibus, & præcipuè Justificatis, etiam iis, qui finaliter a Justitia excidunt, sua Morte promeruerit non solùm plura Externa Salutis adminicula, sed etiam Gratias Interiores, quibus ad Justitiam, & Salutem pervenire possunt*: & quod in hoc sensu verificetur, *Christum pro Juda, imò & pro salute Judæ mortuum esse, quia non solùm morte sua solverit pretium sufficiens, verùm etiam Judæ plures Gratias meruerit, & re ipsa contulerit, quibus nisi sua pravitate abusus fuisset, ad Salutem potuisset pervenire.*

Hæc, inquam, omnia, quæ attulimus in secunda, & tertia absurdissimis Jansenistarum Explicationibus, nihil valent ad eorum hæresim dissimulandam, cum subjiciant, quod *neque Judas, neque alius ullus Reprobus bene utitur illis Auxiliis ad perficiendum bonum, aut in accepta Justitia perseverandum, nisi ulterioribus auxiliis & efficaci Gratia adjuvetur*: videlicet *Gratia illâ inabji-*

inabjicibili, *& irresistibili*, quam ipsi requirunt, & necessariam esse dicunt contra Sacri Concilii Definitionem *ad complendam Potentiam* bene utendi Auxiliis Divinis, perficiendi Boni, & in accepta Justitia perseverandi.

Demonstravimus Cap.2. §.17. & 18. quod Janseniani per summam abusionem Vocabuli appellant Sufficientes Gratias illas, quæ verè non sufficiunt, cum *ad complendam Sufficientiam Potentiæ* ad salutariter operandum sit præterea per ipsos necessaria Gratia Efficax *inabjicibilis*, *& irresistibilis*. Hæc per ipsos necessariò requisita ad talem Potentiam constituendam præparata per ipsos in ordine ad finalem Perseverantiam non fuit a Christo Domino aliis, quàm Prædestinatis. Ergo per ipsos mortem obivit Christus Dominus pro Solis Prædestinatis, quia certè pro illis tantummodo verè, & in executione mortuus est, pro quibus Morte sua præparavit *Media necessaria ad Salutem consequendam*. Hæc autem Media juxta Sacrum Concilium non solùm pro omnibus præparavit, sed etiam illa dat simpliciter omnibus Adultis verissimè Sufficientia, saltem remotè: ac daret etiam Parvulis, nisi, suppositâ Culpâ Adami, aliquando poneretur per accidens Obex ab aliis causis.

Subjiciunt, ut notavimus in Octava ipsorum Explicatione, quod *si quilibet Christianus certitudinem haberet*, *quod morte sua Christus Dominus illi promeruerit omnes Gratias*, *quæ necessariæ sunt*, *ut vitare peccata*, *virtutes exercere*, *& Salutem re ipsa consequi possit*, *non requireretur præterea ad volendum*, *& operandum*, *alia Gratia Efficax*.

Sed

Sed hanc *certitudinem, quod Christus Dominus promeruerit Gratias omnes necessarias ad vitanda peccata, Virtutes exercendas, & Salutem re ipsa consequendam*, Sacrum Concilium Tridentinum non attribuit solis Christianis, sed omnibus prorsus hominibus, cum definiverit, *quod Deus dat omnibus affluenter, & non improperat: Nulli jubet Impossibilia: omni a se bene postulanti concedit sapientiam: & pro omnibus Christus est mortuus*; ideoque omnibus præparavit Media necessaria ad Salutem, inter quæ Media Concilium non agnoscit, tanquam necessariam ad volendum, & operandum, Gratiam aliam intrinsecè, & essentialiter *efficacem, inabjicibilem, & irresistibilem*, imò hanc Sacra Synodus excludit *tanquam humanæ Libertatis eversivam*, ut demonstravimus. Ideo dum Janseniani contra Sacrum Concilium hanc necessariam esse dicunt, ac proinde ex illius defectu convincuntur negare Mortem Christi pro aliis, quàm pro Prædestinatis, non solùm non tegunt Hæresim suam circa Quintam Propositionem, cui se mordicus adhærere ostendunt; sed etiam inculcant Hæresim cæterarum Jansenii Propositionum.

Sess. 2. initio Decreti. Sess. 6. Dec. xi. Sess. 6. Dec. 2.

Sess. 6. Dec. 4. 5. & 13. & Can. 4.

Ex Morte Christi Domini pro omnibus absurdissimè infertur Certitudo Perseverantiæ finalis, & Salutis Æternæ.

§. XVI.

Ultimum ex effugiis Jansenistarum, quæ recensuimus initio hujus Capitis, eaq; omnia illis clausimus, licet non sequuti seriem Adversariorum, in præcedentibus Paragraphis, est hæc absurdissima sequela Certitudinis Perseverantiæ finalis, & Salutis Æternæ, quam ipsi dicunt oriri ex eo, quod Christus Dominus mortuus fuerit pro omnibus: quam sequelam ne concedant, affirmant, negandam esse ipsam Universalitatem Mortis Divinæ pro Cunctorum Salute.

Sed ex hac Universalitate inferunt absurdissimè hujusmodi certitudinem, nam, licet certissimi simus, quod Christus Dominus Morte sua Sanctissima præparaverit omnibus Media necessaria ad Salutem consequendam, scilicet Gratias ex se verè sufficientissimas, quamvis *abjicibiles, & resistibiles* ex Definitione Sacri Concilii, nec indigentes consortio alterius Gratiæ nedum intrinsecè, & essentialiter efficacis, sed & *inabjicibilis, & irresistibilis*; incerti tamen omnes sumus (nisi habeatur de hoc specialis Revelatio) utrum Deus collaturus de facto sit nobis Gratias Congruas, videlicet illas, quibus prævidit nos re ipsa consensuros, & non potius illas, quibus prævidit dissensuros: vel, ut aliis placet, Gratias ab intrinseco tractivas infallibiliter consen-

sus, vel eas dumtaxat, quibus potentes unicè efficimur,

Seff. 6. Can. 16. De incertitudine Perseverantiæ, atque Æternæ Salutis, apertissima est Sac. Concilii Definitio: *Si quis magnum illud usque in finem Perseverantiæ Donum se certò habiturum absoluta, & infallibili certitudine dixerit, nisi hoc speciali Revelatione didicerit, Anathema sit.*

Ideo quotidie, ac perpetuò, petenda est humillimè a Deo Pœnitentia, & Perseverantia finalis, & Gratia a nobis non abjicienda, & cui dissensuri non simus; cum dubitare unusquisque possit, eventurum fortasse, ut in pœnam occultæ suæ Superbiæ, vel alterius Criminis, Deus Optimus Maximus justissimè illi collaturus potius sit aliam Gratiam necessariam solummodo ad posse operari, cui, licet ex se sufficientissimæ, infelix homo culpâ suâ sit dissensurus.

Majorem igitur Incertitudinem non habent Janseniani, utrum consecuturi sint Gratiam, quam putant nedum essentialiter efficacem sed & *inabjicibilem*, & *irresistibilem*, quàm nos illam *abjicibilem*, & *resistibilem*, de qua loquitur Synodus Tridentina, quam obtenturi simus sive per Thomistas intrinsecè quidem Efficacem, non tamen completivam Potentiæ proximæ, esto, cum Actu connexam: sive intrinsecè Indifferentem, ut verum putamus, sed sub Prævisione Divina nostri Consensus futuri. Nequeunt igitur ab hac perperam asserta certitudine, quam nobis vendicemus, deterreri a concedenda Universalitate Mortis Christi obitæ pro omnibus.

Re-

Respondetur Propositionibus Quintæ Janſenianæ Subterfugia quærentibus.

§. XVII.

AD primam, qua conceditur, quod *Chriſtus Dominus dicatur pro omnibus mortuus in eo primùm ſenſu, quod exhibuerit Pretium ſufficiens omnium Saluti, & hoc præſtiterit ex commumi Cauſa*: Reſpondeo, veriſſimum eſſe, quod Chriſtus Dominus mortuus fuerit pro omnibus etiam in hoc ſenſu; ſed falſiſſimum, quod in hoc ſolummodo, & in aliis tantùm ſenſibus, qui ſubjiciuntur in aliis Propoſitionibus velantibus impietatem, qua negatur alius ſenſus Catholicus oppoſitus Quintæ Janſenianæ dicenti: *Semipelagianum eſt dicere Chriſtum pro omnibus omnino hominibus mortuum eſſe, aut Sanguinem fudiſſe*: qui ſenſus Catholicus eſt, quod re ipſa, & in executione Chriſtus Dominus Morte ſua lucratus pro omnibus omnino hominibus fuerit Auxilia verè ſufficientia pro Salute conſequenda, ut ſupra, explicuimus.

Ad ſecundam, qua affiirmatur, quod *licet non omnes homines ex Chriſti morte fructum perceperint, nihilominus non ſit mortuus dumtaxat pro Salute Prædeſtinatorum, quia multis reprobis, etiam Infidelibus, maximè autem Fidelibus, & præcipuè juſtificatis, etiam iis, qui finaliter a Juſtitia excidunt, ſua morte promeruerit non ſolùm plura externa Salutis adminicula, ſed etiam Gratias interiores, quibus ad Juſtitiam pervenire poſſunt; tametſi nemo*

eis ad perficiendum bonum, aut in recepta Justitia perseverandum bene utatur, nisi ulterioribus Auxiliis, & Efficaci Gratia adjuvetur: Respondeo primò, quod versutè, ac subdolè additur hæc ultima pars: *Tametsi nemo eis &c.* nam licet verissimum sit, necessaria *esse ulteriora auxilia, & Gratiam Efficacem, ad hoc, ut quis perficiat bonum, perseveret in accepta Justitia, & re ipsa consequatur Æternam Salutem*; ea tamen ulteriora Auxilia, & Gratia Efficax, debent esse ejusmodi, *ut possint abjici, eisque possit dissentiri*, juxta Definitionem Sacri Concilii; non verò sint *inabjicibilia, & irresistibilia*, sicuti præsumitur in relata Propositione. Secundò adverto, quod prima pars Propositionis ostendit, eam proferentes opinari, quod Christus Dominus mortuus non fuerit pro omnibus hominibus, cum Assertionem circa *Gratias interiores, quas Morte sua Christus promeruerit*, coarctent *ad multos*, & eam non extendat *ad omnes*. Ergo per ipsos Redemptor noster moriendo lucratus non fuit pro omnibus *Gratias interiores verè sufficiētes, scilicet tales, quibus ad Justitiam, & Salutem pervenire omnes possint*. Tertiò convincuntur opinari, quod has Gratias *verè Sufficientes* meruerit pro solis Prædestinatis, quia declarant cæteris deesse Auxilia illa, quæ sola per ipsos sunt *verè Sufficientia*, ut quis re ipsa salvari possit. Ergo per ipsos pro Salute dumtaxat Prædestinatorum Christus Dominus mortuus est.

Ad tertiam, scilicet: *Juxta hanc explicationem concedimus*, inquiunt, *Christum pro Juda, imò & pro Salute Judæ, mortuum esse, quia non solùm morte sua solvit pretium sufficiens, verùm etiam Judæ plures Gratias meruit, & re ipsa contulit, quibus*

bus nisi sua pravitate abusus fuisset, ad Salutem potuisset pervenire. Respondeo, quod prima illa verba, videlicet: *Juxta hanc explicationem*: manifestant errores latentes sub hac, & sub antecedenti Ptopositione, ad quam ista se refert. Interrogabantur enim illi, qui eam ediderunt, quid sentirent de Morte Christi Domini *pro omnibus*? quæ concedenda est universaliter a Catholicis contra hæreticam Propositionem Jansenii eam ad omnes non protendentis. Et Scriptores eam coarctant *ad aliquos*. Ergo non profitentur se Catholicè sentire. Preterea licet dicant, quod nisi Judas sua pravitate abusus fuisset prioribus Auxiliis, ad Salutem potuisset pervenire; nihilominut non declarant, quod potuisset habere Auxilia finalia *verè Sufficientia*, quæ illi sua Morte promeruisset Christus Dominus. Necessarium autem erat hoc declarare; pro illis enim solummodo mortuus est, pro quibus meruit Auxilia, etiam finalia, verè Sufficientia; licet hæc re ipsa non conferantur omnibus ex Culpa abutentium primis Auxiliis proximis, vel remotis: vel desint per accidens, ut illis, quibus conferri nequit Baptismus, vel aliud remedium Culpæ Originalis in Lege Naturæ, vel Scripta, ut ostendimus §.9.10.& 11. hujus Capitis Quinti.

Ad quartam, qua dicunt, *alium sensum ejusdem Propositionis esse, ut dicatur Christus mortuus pro omnibus Voluntate Antecedenti, & Inefficaci, non Consequenti Absoluta, & Efficaci, quia antecedenter optaverit applicari omnibus pretium mortis suæ, licet hoc non voluerit consequenter: sicuti solùm voluntate antecedenti Deus velit omnes homines salvos fieri*: Respondeo novum hoc esse

Pallium ad velādam impietatē Propositionis negantis mortem Christi pro omnibus, & voluntatem Patris Divini, ut pro omnibus moreretur, non solùm voluntate antecedenti, & inefficaci, sed etiam consequenti absoluta, & efficaci in ordine ad ponenda media necessaria, quantum est ex parte ipsius Patris, & Christi Domini: videlicet volendo, ut re ipsa mereretur pro omnibus Auxilia *verè sufficientia* ad Salutem consequendam; licet hæc non fuerint pro innumeris *Efficacia*, idest *Efficientia*, ex culpa hominum, ut ulterius explicuimus §.4. & 5. hujus Capitis 5. & in fine §.4. attulimus duplicem acceptionem Voluntatis Efficacis & Sufficientis, Antecedentis, & Consequentis, decernendo, in quo sensu hanc, vel illam, Patri Divino, & Christo Domino tribuamus.

Ad quintam, qua additur, quod, *si sermo sit de Voluntate Consequenti, mortuus fuerit pro Generibus singulorum, non pro Singulis generum, scilicet non pro solis Judæis, sed etiam pro Gentilibus, & pro quocumque hominum genere, videlicet regibus, subditis, viris, fœminis quibusdam &c.* Respondeo, quod dolosa rursus arte conantur Scriptores dissimulare Sensum suum afferendo id, quod verissimum est in una Significatione, videlicet quod fructum Mortis Divinæ non Singuli generum, sed Genera singulorum re ipsa percipiant. Ex hoc autem non sequitur, quod Arbor, ex qua Fructus hujusmodi colligi possunt, scilicet Crux Instauratoris nostræ Salutis, erecta non fuerit pro omnibus per hoc, quod Christus Dominus dignatus in ea mori meruerit pro omnibus Auxilia verè Sufficientia ad Salutem obtinendam, ut statuimus §.2. 12. & 13. hujus Capitis 5.

Ad

Ad ſextam, qua dicitur, *non tamen mortuum fuiſſe pro omnibus in eo ſenſu, ut dicatur ſic omnibus, & ſingulis hominibus gratias ſufficientes promeruiſſe, ut proprio eas quiſque arbitrio efficaces, vel inefficaces reddat*. Reſpondeo, quod dum Auctores Propoſitionis videri volunt omnia ſoli Deo tribuere, vehementiſſimam ſuſpicionem excitant artificii, quo diſſimulare velint errorem ſuum coarctantem ad ſolos Prædeſtinatos Mortem Divinam; nam illis tantummodo per ipſos conferuntur finalia illa Auxilia, quæ ipſi neceſſaria putant ad Salutem conſequendam, videlicet nedum intrinſecè, & eſſentialiter efficacia, ſed & per ipſos *Inabjicibilia*, & *Irreſiſtibilia*, contra Definitionem Sac. Concilii. Pro cæteris enim ſupponunt præparata non fuiſſe a Chriſto Domino Morte ſua hujuſmodi Auxilia; ideoque cenſent Salvatorem pro illis non objiſſe. Quomodo autem Efficacia Gratiæ multò magis proveniat ab ipſo Deo, quàm ab humano Arbitrio, explicuimus §.14. hujus Cap.5.

Ad ſeptimam, qua affirmatur *excludendos eſſe ab illis, pro quibus mortuus fuerit, innumeros Infantes, qui ſine Baptiſmo moriuntur, & qui ante illius Adventum nihil de illo audiverant, & etiam poſtea Nationes, ad quas nondum auditus Fidei penetravit*: Reſpondeo, quod hæc Propoſitio apertè opponitur veritati Catholicæ declaratæ a Sacro Concilio confirmato a Sancta Sede Apoſtolica: *Hunc* (ſcilicet Chriſtum Dominum) *propoſuit Deus Propitiatorem per Fidem in Sanguine ipſius pro peccatis noſtris: Non ſolùm autem pro noſtris, ſed etiam pro totius Mundi*. Ideo autem mortuus pro omnibus eſt, quia promeruit re ipſa pro omnibus Auxilia verè Sufficientia ad Salutem,

Seſſ. 6. Dec. 2.

quamvis hæc per accidens applicari nequeant Infantibus, qui sine Baptismo moriuntur: & quamvis applicata non fuerint plurimis Adultis, sive ante, sive post Adventum Christi Domini, ulteriora Auxilia proxima, quia culpâ suâ fuerunt abusi Auxiliis remotis: ut ostendimus §. 10. & 11. hujus Cap. 5.

Ad octavam, qua dicunt, *a se rejici hanc universalitatem mortis obitæ pro omnibus, quia si quilibet Christianus certitudinem haberet, quod Dominus morte sua illi promeruerit omnes Gratias, quæ necessariæ sunt, ut vitare peccata, virtutes exercere, & Salutem re ipsa consequi possit, non requireretur præterea ad volendum, & operandum, alia Gratia Efficax*: Respondeo, quod modus hic loquendi sub prætextu distinctionis quæsitæ inter Gratiam Sufficientem, & Efficacem, operam dare videtur ad occultandum animum defixum in neganda Universalitate mortis Christi Domini obitæ pro omnibus. Certitudo illa, quæ Scriptoribus Propositionis videtur absurdissima, tribuitur a Sacro Concilio non solùm Christianis, sed omnibus prorsus hominibus, cum definiverit, quod *Deus dat omnibus affluenter, & non improperat eis. Nulli jubet Impossibilia, &c. & pro omnibus Christus est mortuus*: ideoque omnibus præparavit Media necessaria ad Salutem: inter quæ media Concilium non agnoscit tanquam simpliciter necessariam ad volendum, & operandum, Gratiam illam ita intrinsecè, & essentialiter efficacem, ut sit *Inabjicibilis*, & *Irresistibilis*. Ideo dum Auctores Propositionis contra Sac. Concilium necessariam dicunt hanc Gratiam, convincuntur restringere Mortem Christi ad solos Prædestinatos, quia pro

aliis

aliis non censent præparatam Gratiam hanc, quam ipsi necessariam putant.

Ad nonam, qua demum *ex hoc sequeretur*, inquiunt, *quod quilibet infallibiliter certus esset, quod Christus sibi promeruerit magnum illud Perseverantiæ donum, sine quo nemo salvus fit, proindeque inter Gratias ad Salutem consequendam necessarias speciatim numeratur*: Respondeo, quod aliud hoc siparium est ad occultandam pertinaciam in neganda universalitate Mortis Divinæ pro Cunctorum salute. Inanissimus est timor certitudinis illius de dono Perseverantiæ, ad quam præsumptam certitudinem vitandam recusant interim Scriptores Propositionis apertè fateri id, quod admittere debent tanquam verissimum, si recedere volunt a Jansenio, videlicet, quod Christus Dominus pro omnibus omnino hominibus mortuus fuerit. Quod inanissimus sit metus illius sequelæ patet, quia majorem incertitudinem non habent Janseniani, utrum consequuturi sint Gratiam finalem ad perseverandum, quam putant nedum essentialiter Efficacem, sed etiam *Inabjicibilem*, & *Irresistibilem*, quàm incerti sint Catholici, utrum habituri sint illam, quam Sac. Synodus Tridentina declarat esse talem, ut ex natura quidem sua *possit abjici*, *eique possit humanum Arbitrium dissentire*; sed eam obtenturi sint in circumstantiis, pro quibus Deus præviderit eos illi consensuros, ac proinde talem Gratiam fore Efficacem ad finaliter perseverandum: vel talem, quæ ex se trahat *abjicibiliter*, & *resistibiliter*, effectum. Dum ergo somniant Scriptores, quod Catholici sibi vindicent hanc certitudinem Perseverantiæ, ad quam excludendam negant universalitatem Mor-

Mortis Divinæ pro omnibus , ostendunt se mordicus errori adhærere, ac præterea pessimè ratiocinari. De incertitudine Perseverantiæ uberius disseruimus §. antecedenti.

Negantes Mortem Christi pro omnibus Impii, blasphemi, & contumeliosi sunt, ac derogant plurimùm Divinæ Pietati.

§. XVIII.

CUm, præter Censuras Hæresis, has etiam expresserit Apostolica Sedes, illas Jansenianis brevissimè objectamus, non trahentes moram in explicatione illius, quod apertissimum est, ac solùm indicamus, totam esse Sacram Synodum, præsertim Sess. 6. in ostendendo Remedio Culpæ Adami allato a Christo Domino pro omnibus omnino hominibus, & inculcanda Divina pietate, *quæ dat omnibus affluenter, & non improperat eis*. Ideo manifestè repugnat Doctrinæ traditæ a Sacro Concilio perversa Jansenistarum opinio coarctans ad solos Electos Mortem Divinam.

Quàm perperam Janseniani jactent a se promoveri Gloriam Gratiæ Christi Domini.

§. XIX.

STatuunt Gratiæ Gloriam in eo, quod habeat omnipotentissimam potestatem obtinendi humanum consensum ab illis, quibus confertur Gratia nedum essentialiter Efficax, sed & per ipsos *Inabjicibilis*, & *Irresistibilis*, ideoque necessitans,

tans, contra Sacri Concilii Definitionem. Sed hæc Potentia, & Gloria ex illa resultans, non est digna Deo, volente conferre Immortalem Salutem jis tantùm, qui liberè consentiant Gratiæ suæ, perque hunc consensum finaliter ad ipsum Deum conversi Æternam Salutem consequantur, non tanquam solummodo merum, & ultroneum Donum, sed etiam tanquam Coronam Meritorum, & *Coronam Justitiæ*.

Potentia, & Gloria Divina ex ea resultans, mensuratur a Sapientia, & Bonitate, tum in ordine Naturæ, in quo dum quæritur, quænam sint possibilia? excluduntur omnia, quæ dedecent Divinam Sapientiam, & Bonitatem: tum in ordine Gratiæ, in quo præcipuè fulget Divina Potentia in Incarnatione, ac Redemptione, ad quæ Mysteria confluxerunt non minus Sapientia, & Bonitas, quàm Potentia.

Quæ Sapientiæ, vel Bonitati repugnat, non est vera Potentia. Ideo Deus non habet Potentiam errandi v. g. quia hoc esset contra Sapientiam: neque habet Potentiam peccandi, quia hoc esset contra Bonitatem. Alterutrum ex his posse facere, scilicet errare, vel peccare, esset vera Impotentia.

Quæ igitur esset Gloria Gratiæ Divinæ, si juxta primam Jansenianam Propositionem Deus præciperet Impossibilia, scilicet observationem Præcepti, profectò impossibilem per Jansenianos, quando non confertur Gratia Efficax *inabjicibilis*, & *irresistibilis*, quam ipsi simpliciter necessariam esse dicunt ad talem observationem?

Quæ Gloria Gratiæ, si nunquam illi resistatur, videlicet, si nulla detur alia Gratia verè Sufficiens,

ficiens, quàm Efficax *inabjicibilis*, & *irresistibilis*, non collata plurimis,& certè non collata finaliter ulli ex jis, qui damnantur?

Quæ Gratiæ Gloria, si relinquat solam Libertatem a Coactione,atque auferat illam a Necessitate, ideoque necessariò damnentur, qui privantur Gratia finali *inabijcibili*, & *irresistibili*?

Quæ Gloria Gratiæ, si censeatur Hæresis Semipelagiana, quod ipsi Gratiæ resisti possit, & obtemperari, videlicet necessariò illi obtemperandum sit, ideoque ab eadem destruatur humana Libertas?

Quæ Gloria Gratiæ, quod dicatur, præparatam a Christo Domino Morte sua non fuisse omnibus illam, quæ necessaria est ad constituendam Potentiam Salutis consequendæ, ideoque Mortem eamdem obitam pro omnibus non fuisse?

Vera ne Gratiæ Divinæ Gloria censeri potest, quod frequentissimè Janseniani tribuant, etiam cum Sacram obeunt Confessionem, ipsius Gratiæ defectui scelera sua? Et quod affirment, protrusos innumeros esse in sempiternum Incendium, quibus defuerit ex mero Decreto Voluntatis Divinæ, formato ante omnem Prævisionem illorum dissensus suæ Vocationi præstandi, Gratia necessaria ad constituendam Potentiam illud evitandi? In hoc dicunt fulgere Potentiam, ideoque Gloriam Altissimi? Sed responderet Job: *Contra folium, quod vento rapitur, ostendis Potentiam tuam, & stipulam siccam persequeris?* Et hanc quidem siccam stipulam æternis flammis, a quibus nunquam penitus absumatur, addicis?

Job. 13.

Vera Gratiæ Gloria est, quod necessaria ad sempiternum ignem vitandum, & assequendam

Im-

Immortalem Felicitatem, detur omnibus verè Sufficiens, saltem remotè, ac offeratur omnibus alia ulterior Gratia Sufficiens proximè, cum qua ex sola voluntatis humanæ pervicacia provenit, quod non habeatur consensus.

Quod illi, qui re ipsa Gloriam assequuntur, illam debeant Gratiæ Divinæ, quæ in ipsis operata sit posse, & velle eidem Gratiæ consentire; sed ita nihilominus, ut potuerint non velle abjiciendo eamdem Gratiam, ipsique resistendo.

Quod ferè omnis Efficacia, sive Efficientia, fuerit in ipsa Gratia, licet eidem Obicem ponere potuerint homines: sicut Efficacia illuminandi est in Sole, licet obicem illi frequenter apponant, qui oculos consultò claudunt.

Quod Gratia veri Justitiæ Solis *Illuminantis omnem hominem venientem in hunc Mundum*, fulgeat pro omnibus, licet non in omnibus eosdem producat Effectus: sicut neque ipse Sol ubique concurrit ad homines, aurumque, & margaritas producendas. *Joan.* 1.

Quod licet Deus intactam servare velit humanam Libertatem, habeat nihilominus omnipotentissimam Potestatem ad se trahendi eamdem, quantumvis plerumque rebellem, hominum voluntatem, atque hoc obtineat, vel per suam Gratiam intrinsecè Efficacem, sed *Abjicibilem*, ac *Resistibilem*, ut contendunt Thomistæ: vel per *Indifferentem*, datam tamen sub Prævisione Consensus, ut nos explicuimus, & verum esse censemus.

Ut rem brevissimè conficiam. Jansenistæ Gratiam *necessariam ad Salutem* coarctant ad solos Electos, in quibus destruat humanam Libertatem

tem. Catholici dicimus, Gratiam *necessariam ad Salutem*, quæ omnia possit obtinere, sed salva humana Libertate, præparatam esse pro omnibus. Ergo patenter Gratiæ Divinæ Gloriam amplificamus, dum *omnium Amans* esse decernimus hoc *Dei Donum*, videlicet Auxilium Dei nos prævenìens, ac omnibus simpliciter necessarium.

Quod omnia, in quibus vera Divinæ Gratiæ Gloria sita est, obtineri possint, quāvis Gratia omnis præveniens *sit abjicibilis*, & *resistibilis*, eò quòd *illi possit liberū hominis Arbitrium dissentire*, abunde in hoc Opusculo declaravimus inhærentes Definitionibus Sacri Concilii. Hoc autem post rejectam Gratiam *inabjicibilem*, & *irresistibilem* (in quibus prædicatis omnem Gratiæ Gloriam collocant Jansenistæ) Anathema jacit in illos, qui dicerent a suis Definitionibus Gratiæ Divinæ Gloriam obscurari: *Si quis dixerit, per hanc Doctrinam Catholicam de Justificatione a Sacra Synodo hoc præsenti Decreto expressam aliqua ex parte Gloriæ Dei, vel merito Jesu Christi Domini Nostri derogari, & non potius veritatem Fidei nostræ, Dei denique, ac Jesu Christi Gloriam illustrari, Anathema sit.*

Sess. 6. Can. 33.

Concilium Tridentinum visum est prævidere, excitandam paulò post, Hæresim Jansenianam, quam in antecessum damnavit.

§. XX.

CUm Lutherus, aliique recentiores Hæretici ferè omnes veterum errores ore tartareo iterum protulissent, omnes iterum damnati sunt a Sy-

à Synodo Sacrosancta, quæ præterea tam insigni Divino Lumine perfusa est, ut prævidere visa fuerit Jansenianam Hæresim, quæ nondum in apertum eruperat. Catholicam idcirco Doctrinam ita explicuit, ut arma præbuerit ad novam hanc Hydram jugulandam. Nulla fuit Antijanseniana Propositio, quam Auctoritate Sacri Concilii Tridentini statuere nequiverimus, vel expressa ejus verba afferentes: vel explorantes ea, quæ ab adhibita a Synodo loquendi forma apertissimè supponebantur: vel expendentes ea omnia, quæ condita Synodalia Decreta circumstabant. Affirmare audemus freti Divinæ, quam tuemur, Causæ fiduciâ nihil reperiendum a nobis arbitrariè præsumptum, nihil per vim quodammodo attractum ad sententiam confirmandam. Nihil a dubiis Theologorum Opinionibus, quò ad Articulos nondum definitos, mutuati sumus, quod necessarium fuerit ad Hæreses evertendas: ac solùm assumpsimus, quod Deus ab æterno præviderit, sive, ut verum censemus, in veritate objectiva, sive mediis Divinis Decretis, omnia, quæ futura erant, & in aliis circumstantiis futura fuissent. Per quamcumque demum Scientiam infinita Dei Sapientia ista cognoverit, illi certè occulta non fuerunt. Supervacaneum ferè semper censuimus, afferre dicta Sanctorum Patrum, quæ diligentissimè fuerunt expensa a Sacro Concilio; cum satis superque nobis sit Infallibilis, & Divina Auctoritas ejusdem Sacrosanctæ Synodi ab Apostolica Sede amplissimè confirmatæ.

Quæ-

Quænam certa Fide credenda sint ex aperta Definitione Sacri Concilii Tridentini.

§. XXI.

UNiversalis a Theologis Regula statui solet ad ostendendum, quamnam obligationem præstandæ certæ Fidei nobis imponant Sac. Concilii Definitiones in quacumque materia. Decernunt igitur, quod

Cum clara sunt Concilii verba, Articulus definitus est plenè de Fide, ac fert secum absolutum debitum eidem assentiendi absque ullo dubio.

Cum verba sunt ambigua in una parte, ac in sensu specifico, & peculiari, sed clara sunt in alia parte, ac in sensu generico, tunc constituunt Articulum plenè de Fide in parte clara.

Præsupposita certissima hac Regula, dicimus adeo claras, & apertas esse allatas hucusque Concilii Definitiones, ut omnino Catholica Fide credendum sit, quod

Nulla Dei Præcepta hominibus justis, volentibus, & conantibus, secundum præsentes, quas habent, vires sunt impossibilia: & nunquam deest Justis Gratia necessaria ad constituendam Potentiam observandi Præcepta.

Re ipsa resistitur in statu Naturæ lapsæ Interiori Gratiæ verissimè sufficienti, nosque potentes salutariter operari reddenti, cui proinde necessarium non sit consortium alterius Gratiæ ad constituendam adæquatam Potentiam producendi opus salutare.

Ad merendum, & demerendum, in statu Naturæ lapsæ non sufficit Libertas a Coactione, sed requiritur etiam

etiam Libertas ab antecedente inimpedibili simul, & inabjicibili, ac irrestibili Necessitate, quæ tollat potentiam in oppositum.

Adeo non est Hæresis Semipelagiana affirmare, quod Gratia Dei præveniens verè sufficiens, & completiva Potentiæ proximæ ad opus salutare, talis sit, cui possit humanum Arbitrium resistere, vel obtemperare, ut potius de Fide sit, eam esse talem, quæ possit abjici, eidemque possimus dissentire.

Christus Dominus verè mortuus est pro omnibus re ipsa, & in executione, præparando pro omnibus Auxilia necessaria, & verè Sufficientia ad Salutem.

Has veritates Catholici omnes Theologi fatentur, quia execrantur Propositiones Jansenianas, quibus allatæ veritates contradictoriè opponuntur.

Quod eædem Veritates expresè declaratæ sint a Sac. Concilio Tridentino, Catholicus nullus negabit, qui hoc Opusculum legere non dedignetur. Dubium solùm superesse potest circa diversos modos Divinæ Scientiæ, & alia quædam Principia nonnisi opinabiliter adducta.

Sed ne blandiantur sibi Jansenistæ, quasi habeant sibi faventem ullam e Scholis Catholicorum. *Per summam injuriam, atque calumniam, hoc jactant*, contra quam scripta sunt plurima,& prægrandia Volumina a Doctissimis Viris. Quidquid sit de varietate Principiorum,*Catholici omnes conveniunt in Conclusionibus supra recensitis.*

Plerumque Principia Catholicis omnibus Communia usurpavimus, dum salubria, vitamque allatura tela, e Sacri Concilii armamentario deprompta, in Jansenianos intorsimus. Certas

ex illis, quæ omnibus Orthodoxis Communia sunt, Principiis Conclusiones eduximus. Rarò ex nostris propriis argumentati ea ratiocinando confecimus, quæ vera nobis videntur, diversas quoque aliorum semitas ferè semper indicantes. Sed Veritates, quibus infallibilem Assensum præstare nos jubet Catholica Fides, evicimus ex apertissimis Textibus Sacri Concilii, absque ullo necessario nexu cum propriis ullius peculiaris Scholæ Principiis.

Qui seriò igitur Hæresim detestantur, illas ultro excipiant venerati Apostolicam Sedem Infallibilem Veritatis Magistram, quæ Jansenianas Propositiones damnavit, Sacrumque Concilium, quod Antijansenianas in antecessum definivit. Jansenius ipse moriturus infaustum Libri sui partum nondum evulgatum Apostolicæ Sedis Censuræ subjecit, quæ si eo superstite prodiisset, fortasse illam obsequenter fuisset amplexus.

Sed quidquid de illo sit, qui nimis audacter recoxit ea, quæ reprobata viderat in Michaele Bajo, hunc potius Antesignanum suum Jansenistæ imitentur, qui magnanima demissione animi cecinit Palinodiam, & coram tota Lovaniensi Universitate detestatus est Errores suos. Ad eum redarguendum missus Franciscus Toletus e Societate Jesu, tunc Pontificius Concionator, & eximius deinde S. R. E. Cardinalis, a Gregorio XIII. f. m. præcipuè usus, ut opinor, est Sacri Concilii Tridentini paulò ante completi Definitionibus, quarum vim expendens Bajus confessus egregiè fuerit præteritas hallucinationes suas. Utinam meridiana earumdem Definitionum lux in oculos omnium incurrat.

LE-

LECTORI

Supervacaneum censebam iterum te in fine Primæ hujus Enchiridii Partis, Lector Optime, compellare. Sed hoc exequi jussus a Reverendissimo Patre Sacri Apostolici Palatii Magistro, protestor illud ipsum, quod in priori Epistola, & frequentissimè ipso in Opusculo inculcavi, alienissimum videlicet me fuisse a consilio ullam e Catholicorum Theologorum Scholis, præsertim verò doctissimorum Patrum Thomistarum, impugnandi. Inter cætera his animadverti, subscriptam fuisse Sacri Concilii Sessionem Sextam, a qua præcipua in Jansenianos tela deprompsi, a Generalibus Ordinum Prædicatorum, Minorum, Augustinianorum, Carmelitarum, & S. Mariæ Servorum: ex quo ratiocinando confeci nullam enimvero ex Opinionibus, quæ ab illorum Academiis defendebantur, a Synodo improbatam fuisse; alioqui enim supplicassent Sacrarum illi Familiarum Præfecti, suorum ut Ordinum indemnitati aliqua Declaratione adiecta consuleretur. Iis, quæ prædixi, nunc subjicio, inveniri Nomina Generalium Moderatorum omnino Septem variorum Ordinum, & Mendicantium quidem omnium, in fine Concilii; ideoque nec cætera, quæ ab aliis desumpsi Sessionibus, Argumenta militare valent contra ullam Catholicorum Sententiam. Mei certissimè instituti non fuit aliquam ex illis alicubi carpere. Imò summo percellor horrore, quotiescumque percurrens Jansenianorum Volumina incido in temerarias, ineptasque Jactationes, quibus audacissimè, falsissimèque, uti frequenter ostendi, gloriantur ire se in senten-

tiam celeberrimæ unius Orthodoxæ Scholæ.

Quòad Propositiones a me in Enchiridio rejectas, profiteor nonnullas ex iis esse, quæ sanum Sensum habere possunt, & in eo a Catholicis Doctoribus defenduntur, ut explicui in Responsione ad easdem cap.1.§.7.pag.28.cap.2. §.28.pag.81.& cap.5. §.17. pag.147.sed ibidem pariter evici eas in pravo Sensu manifestissimè a Sectatoribus Jansenii usurpari, qui Sensus ab illorum verbis expressus est Obvius, nativus, germanus, & nulli dubitationi obnoxius: atque præterea ex cæterarum, quas tuentur, Propositionum contextu in aperto sole statuitur. Easdem tamen pravo in Sensu assertas a Jansenii Asseclis Propositiones nullâ interim Hæresis Censurâ perstringo, cum polemicè solummodo contra illas disputaverim, sicuti contra Hæresis suspectas præstari solet. Ulterius etiam progredi potuissem, quamvis enim ex iis Adversariorum Propositionibus plurimæ nondum essent Apostolica Auctoritate proscriptæ, nulli tamen vetitum est suam de illis Sententiam ratiocinando proferre. Non solùm Sanctissimi Patres, Athanasius, Basilius, Hieronymus, Augustinus, Prosper, aliique passim, hæreticas videri sibi dixerunt Propositiones plurimas antequam tales illas existimandas esse definivisset Ecclesia, sed hanc ipsam opinationem suam de plurimis aliis nondum proscriptis ab Ecclesia Scholastici, & Polemici Scriptores protulerant.

INDEX

INDEX
Capitum, & Paragraphorum.

CAPUT PRIMUM.

Prima Janseniana Propositio. Pagina 17.

Aliqua Dei Præcepta hominibus justis volentibus, & conantibus, secundum præsentes, quas habent, vires sunt impossibilia: Deest quoque illis Gratia, qua possibilia fiant.

ximè

CAPUT III.

Tertia Janseniana Propositio. Pagina 90.

Ad merendum, & demerendum in Statu Naturæ Lapsæ non requiritur Libertas a Necessitate, sed sufficit Libertas a Coactione.

Propositiones Antijansenianæ.

CAPUT

CAPUT

CAPUT V.

Quinta Janseniana Propositio. Pagina 118.

Semipelagianum est dicere, Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut Sanguinem fudisse.

Propositiones Quintæ Jansenianæ subterfugia quærentes. Pag. 118.

Propositiones Antijansenianæ.

quenti

Pro

Quàm

FINIS.